

Iisalmen kaupungin **TILINPÄÄTÖS** vuodelta 2012

**Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö vieraili Iisalmessa 18.9.2012
vihkien Kankaan urheilupuiston käyttöön.**

**Khall 25.3.2013 § 169
Kvalt 17.6.2013**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ.....	4
2. TOIMINTAKERTOMUS	6
2.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	6
2.2. KAUPUNGIN HALLINTO VUONNA 2012	7
2.3. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	8
2.4. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS	14
2.5. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS.....	14
2.6. KUNNAN HENKILÖSTÖ	21
2.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ	22
2.8. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
2.9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	30
2.9.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	30
2.9.2. Toiminnan rahoitus.....	31
2.10. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	32
2.11. KOKONAISTULOT JA -MENOT	34
2.12. IISALMI-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	35
2.13. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	40
2.14. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	44
2.14.1. Tilikauden tuloksen käsittely.....	44
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	45
3.1. IISALMEN VESI –LIIKELAITOKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	45
3.2. KONSERNIYHTIÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	46
3.3. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	46
3.4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	89
3.5. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (EI SIS. VESILAITOSTA)	95
3.6. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (EI SIS. VESILAITOSTA)	97
3.7. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	98
3.8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TA:N JA TA-MUUTOSTEN TOTEUTUMISVERTAILUN YHDISTELMÄ.....	100
4. TULOSLASKELMA (SIS. VESILAITOS).....	103
5. RAHOITUSLASKELMA (SIS. VESILAITOS)	104
6. TASE (SIS. VESILAITOS)	105
7. KONSERNITULOSLASKELMA.....	107
8. KONSERNITASE	108
9. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	110
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	111
10.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	111
10.1.1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät.....	111
10.2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	113
10.2.1. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina.....	113
10.2.2. Verotulojen erittely.....	113
10.2.3. Valtionosuuksien erittely	113
10.2.4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta v. 2011 – 2015 (kaup + vesil)	113
10.2.5. Pakollisten varausten muutokset	114
10.2.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	114
10.2.7. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely.....	114
10.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	115
10.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	115
10.3.1.1. Arvonkorotukset	115
10.3.1.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	115
10.3.1.3. Maa- ja vesialueet erittely	115
10.3.1.4. Olennaiset kuntayhtymäosuusosuuksien arvon muutokset.....	115
10.3.1.5. Omistukset muissa yhteisöissä	116
10.3.1.6. Saamisten erittely	117

10.3.1.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset osat	117
10.3.1.8. Rahoitusarvopaperit	117
10.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	118
10.3.2.1. Oma pääoma erittely	118
10.3.2.2. Pitkäaikaiset velat	118
10.3.2.3. Pakolliset varaukset	118
10.3.2.4. Vieras pääoma	119
10.3.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	119
10.4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	119
10.4.1. Leasingvastuut	119
10.4.2. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	119
10.4.3. Muut vastuusitoumukset	119
10.4.4. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	120
10.4.5. Arvonlisäveron palautusvastuu	120
10.5. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
10.5.1. Henkilöstön lukumäärä	120
10.5.2. Henkilöstökulut	120
10.6. KEHITTÄMIS- JA INVESTOINTIRAHASTO VUONNA 2012	120
10.7. LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	121
10.8. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	125
10.8.1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	125
10.8.2. Konsernituloslaskelman liitetiedot	126
10.8.3. Konsernitaseen liitetiedot	126
11. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	129
11.1. IISALMEN VESI -LIIKELAITOS	129
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	164
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	165
TILINTARKASTUSMERKINTÄ	165

1. TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ

Kuntalain 68 §:n ja 68a §:n mukaan kunnan ja kuntayhtymän on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 67 §:n perusteella kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain ja soveltuvien osin kirjanpitolain säännöksiä. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan jaosto. Sen antamat ohjeet kuuluvat kirjanpitolain (1336/97) 3 §:n edellyttämän hyvän kirjanpidon lähteisiin kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä.

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja se on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (JulkL 6 § 2. k.). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (JulkL 24 §).

Tasekirja ja muu tilinpäätösaineisto muodostavat seuraavan kokonaisuuden:

Tasekirja:

Toimintakertomus
Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Tase
Konsernitilinpäätös
Liitetiedot
Eriytetyt tilinpäätökset
Tilinpäätöksen allekirjoitus
Tilinpäätösmerkintä
Luettelot ja selvitykset

Muut tilinpäätösasiakirjat:

Tase-erittelyt
Liitetietojen erittelyt
Kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset
Tilikartta
Kirjaussuunnitelma
Menetelmäkuvaus

Talousarvion toteutumisvertailu esitetään toimintakertomuksessa.

Liitetiedoissa esitetään kunnan ja kuntakonsernin liitetiedot.

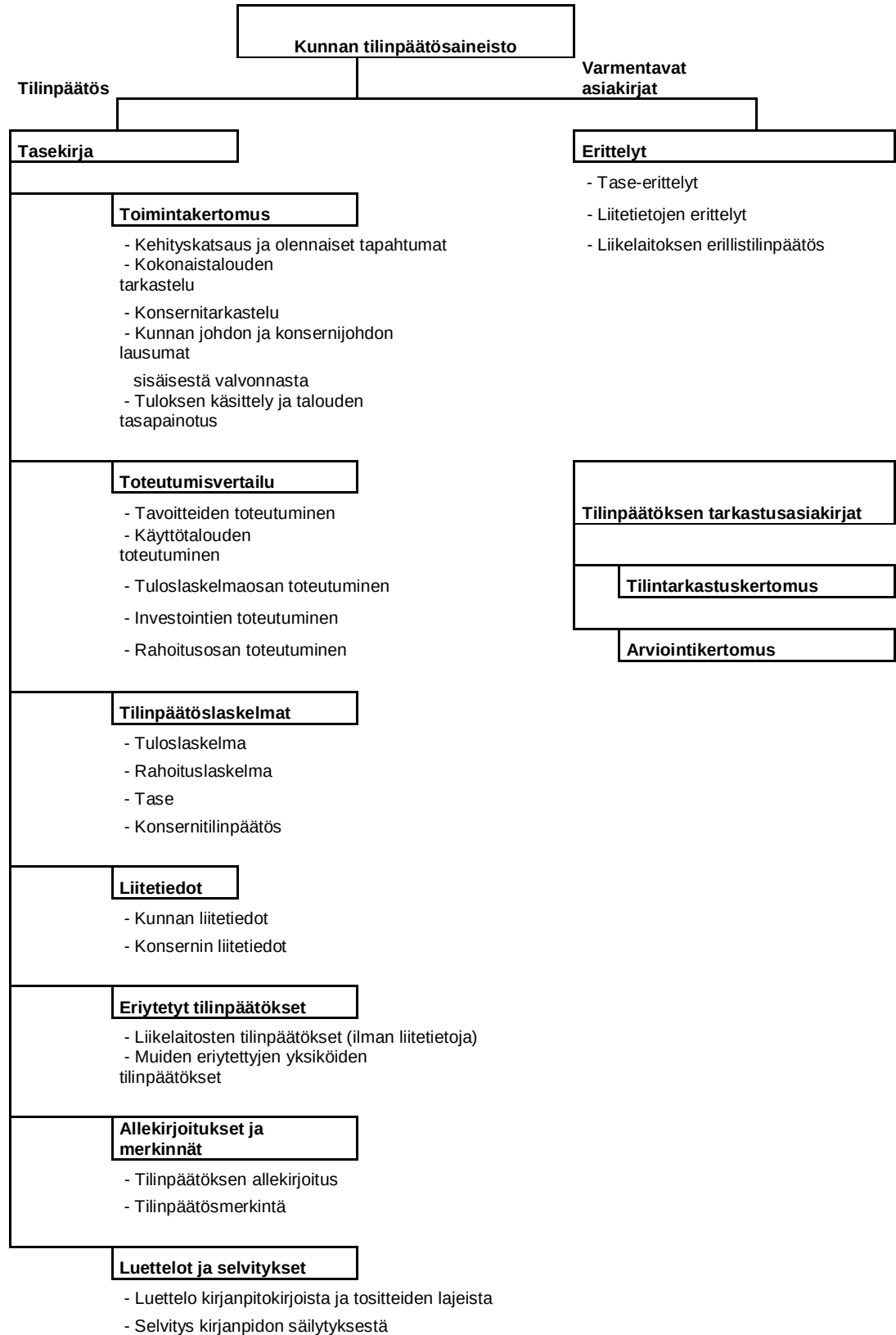
Toimintakertomus on osa kunnan tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Toimintakertomukseen sisällytettävän kunnan johdon selonteko kunnan sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehitystarpeista. Konsernijohtoon tulee tehdä vastaava selonteko konsernin osalta.

Kuntalain 69 §:n mukaan mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä kunnassa on selvittää valtuuston hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksy-

tään kuntalain 65 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa. Talousarvion toteutumisvertailu on siten olennainen osa toimintakertomusta.

Henkilöstöhallinto on laatinut henkilöstötilinpäätöksen, josta on laadittu erillinen asiakirja. Henkilöstötilinpäätös tuodaan omiana asianaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin vuoden 2012 kokonaistilanne tilinpäätöksen näkökulmasta on hyvin kahtiajakoinen, toisaalta kaupungin omien toimintojen kustannuskehitys on pysynyt hyvin talousarvion mukaisena jopa niin, että merkittävää säästöäkin on syntynyt, mutta toisaalta Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymän lopullinen maksuosuus ylittää 2,4 miljoonalla eurolla talousarvioon varatun summan. Huolestuttavinta onkin, että vuoden 2013 talousarviossa varattu summa on 300 000 euroa pienempi kuin vuoden 2012 tilinpäätöksen mukainen maksuosuus. Ennakkotietojen mukaan kaikkien SOTE-kuntayhtymän jäsenkuntien tilinpäätökset vuodelta 2012 ovat alijäämisiä. Kokonaistilanne on ajautunut niin kestävämpään tilanteeseen, että ilman yhteistä peruskuntien ja kuntayhtymän tahtotilaa ei riittävän laajaa korjausliikettä pystytä tekemään. Vuotta 2013 koskevissa palvelusopimus neuvotteluissa onkin jo sovittu erillisen koko toimialaa koskevan tuottavuusohjelman käynnistämisestä. Samansisältöinen tuottavuusohjelma on jo käynnistetty Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin alueella vuoden 2012 puolella. Tuottavuusohjelman keskeisenä tavoitteena on tuottavuuden ja hoidon vaikuttavuuden parantaminen Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin terveydenhuollon yksiköissä ja niiden toimintaprosesseissa niin, että palvelujen hintatasoa ei saa nostaa vuositasolla enempää kuin keskimäärin 2,6 prosenttia vuosina 2013- 2016. Vähintään samaan tulee pyrkiä meidän omalla SOTE-alueella.

Kaupungin omien toimintojen osalta voidaan yleisesti todeta, että vuosi 2012 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti erittäin hyvä vuosi. Tästä kuuluu kiitos ensisijaisesti kaupungin henkilökunnalle, joka on tehnyt työnsä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan kirjatut tavoitteet on saavutettu lähes kaikilta osin hyvin. Uuden päiväkodin rakentamisessa jouduttiin kuitenkin ottamaan aikalisä ja tänä keväänä selviää oliko tehty ratkaisu oikea. Tätä kirjoitettaessa näyttää siltä, että uuden päiväkodin rakentaminen ajoittuu oikea-aikaisesti tasoittamaan rakennusalan taantumaa.

Keskeistä talousarvion toteutumista arvioitaessa on tietenkin miten tulot kertyivät kaupungin kassaan. Keskeinen tuloerä, eli verotulot kertyivät lähes ennusteen mukaisesti. Tarkemmalle tasolle ei voida enää päästä näissä ennusteissa. Myös valtionosuudet kertyivät ennusteen mukaan. Kokonaisuutena voidaan todeta, että tulopohja piti ja menot pysyivät kurissa. Myös kaupungin puolella henkilöstömenoissa lomapalkkavarauksen riittämättömyys tuli esille tilinpäätöksen laadinta vaiheessa. Lomapalkkavarauksen kasvattaminen voitiin kuitenkin tehdä täysimääräisenä. Talousarvio valmistellaan nykyisin siten, että palvelukeskukset vastaavat hyvin pitkälti itse yksityiskohtaisesta sisällöstä. Tämä vaikuttaa lisänsä palvelukeskusten sitoutumista talousarvioon ja taloustietoisuutta yleensäkin.

Viime vuonna tehdyt päätökset ja investoinnit elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin toivottavasti kantavat kuluvana vuonna ja auttavat kiristyvässä kunnallistaloudellisessa tilanteessa. Näissä toimenpiteissä kärjeksi nousseen Soinlahden teollisuusalueen kehitys näyttää lupaavalta. Keskeisenä tekijä Soinlahden kehittämisessä on ollut Iisalmi-konserniin kuuluva Iisalmen Teollisuuskylä Oy, jonka taloudellinen tilanne näyttää olevan kunnossa. Samoin voidaan sanoa toisesta Iisalmi-konsernin merkittävästä tyttärestä - Kiinteistö Oy Petterinkulmasta.

Ilman peruskaupungin puolelta tullutta merkittävää 1, 6 miljoonan euron ylijäämää olisi kaupungin talous sukeltanut pahemman kerran SOTE-kuntayhtymän lisälaskun seurauksena. Kaupungin tilinpäätös jää kuitenkin alijäämäiseksi 0,5 milj. euroa, jota on tässä tilanteessa pidettävä siedettävänä. Suurin huomio tulee nyt kiinnittää siihen, että tilanne ei tule toistumaan vuonna 2013.

Esa Laukkanen
vs. kaupunginjohtaja

2.2. Kaupungin hallinto vuonna 2012

Kaupunginvaltuusto: 43 valtuutettua
pj. Seppo Kääriäinen
I vpj. Jouni Toppinen
II vpj. Anne Roponen

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma:

Keskusta	16	Vasemmistoliitto	8
Kokoomus	7	SDP	5
Vihreät	3	Kristillisdemokraatit	2
Perussuomalaiset	2		

Kaupunginhallitus: 11 jäsentä
pj. Iivo Polvi
I vpj. Markku Eestilä
II vpj. Pirjo Rytönen

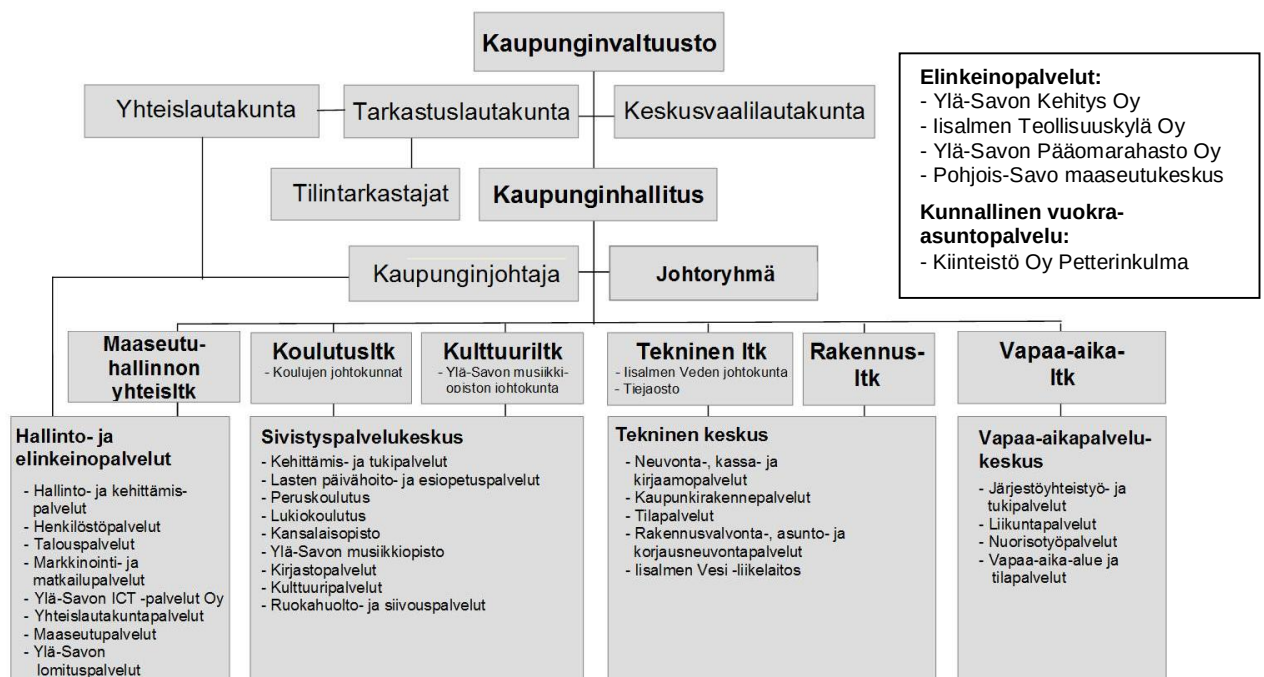
Kaupunginjohtaja: Martti Harju

Palvelukeskukset / johtajat:

Hallinto- ja elinkeinopalvelut / Esa Laukkanen
Sivistyspalvelukeskus / Kirsi-Tiina Ikonen
Tekninen keskus / Juhani Räisänen
Vapaa-aikapalvelukeskus / Pekka Partanen

Tilivelvolliset toimielimet sekä viran- ja toimenhaltijat on määritelty kaupunginvaltuuston päätöksessä 21.6.2010 § 47.

Kaupungin organisaatio vuonna 2012

2.3. Yleinen taloudellinen tilanne

Yleinen taloudellinen tilanne

Muuttuja	2010	2011*	2012**	2013**	2014**
<i>(%-muutos)</i>					
Tuotanto (määrä)	3,3	2,7	-0,1	0,5	1,7
Palkkasumma	2,3	4,5	3,1	2,2	2,5
Ansiotaso	2,6	2,7	3,5	2,4	2,5
Työlliset (määrä)	-0,4	1,1	0,5	-0,3	0,0
Inflaatio	1,2	3,4	2,8	2,2	2,1
<i>(%-yksikköä)</i>					
Työttömyysaste	8,4	7,8	7,7	8,1	8,0
Verot/BKT	42,4	43,3	43,4	44,2	44,5
Julkiset menot/BKT	55,8	54,8	55,4	56,2	56,1
Rahoitusjäämä/BKT	-2,8	-0,9	-1,6	-1,5	-0,9
Julkinen velka/BKT	48,6	49,1	53,2	56,1	57,2
Vaihtotase/BKT	1,6	-1,1	-1,5	-1,2	-0,9
Euribor 3 kk, %	0,8	1,4	0,5	0,3	0,7
10 vuoden korko, %	3,0	3,0	1,9	1,7	2,1

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syyskuu

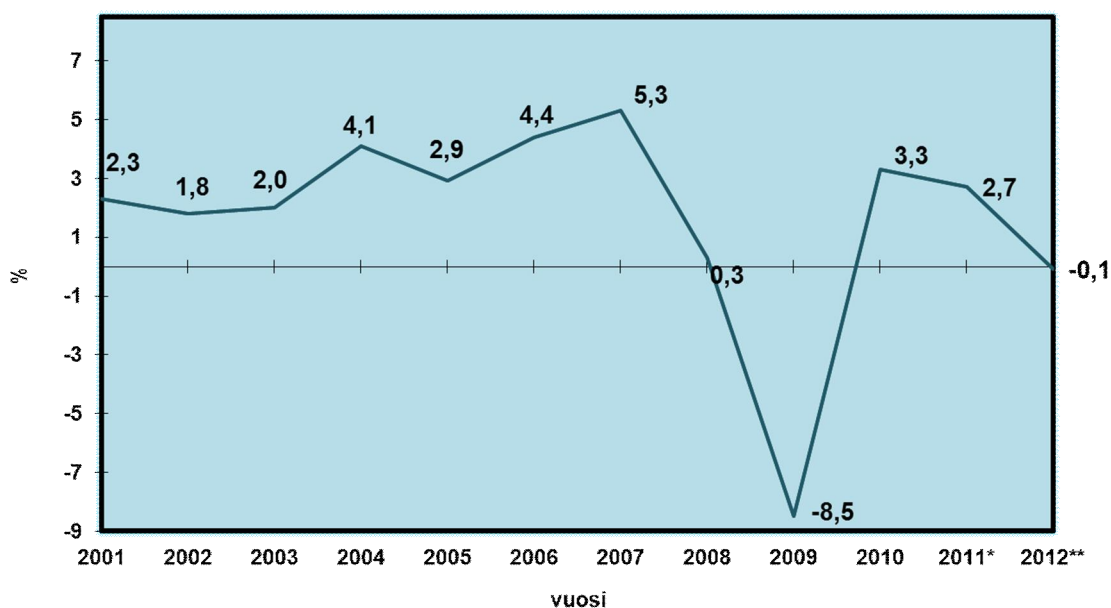

21.12.2012 Juhani Turkinlahti

Ennakkotiedon mukaan kokonaistuotanto laski vuonna 2011 2,7 % ja vuonna 2012 0,1 %.

BKT, MÄÄRÄN MUUTOS V. 2001 - 2012

Lähde: Tilastokeskus, OECD, VM

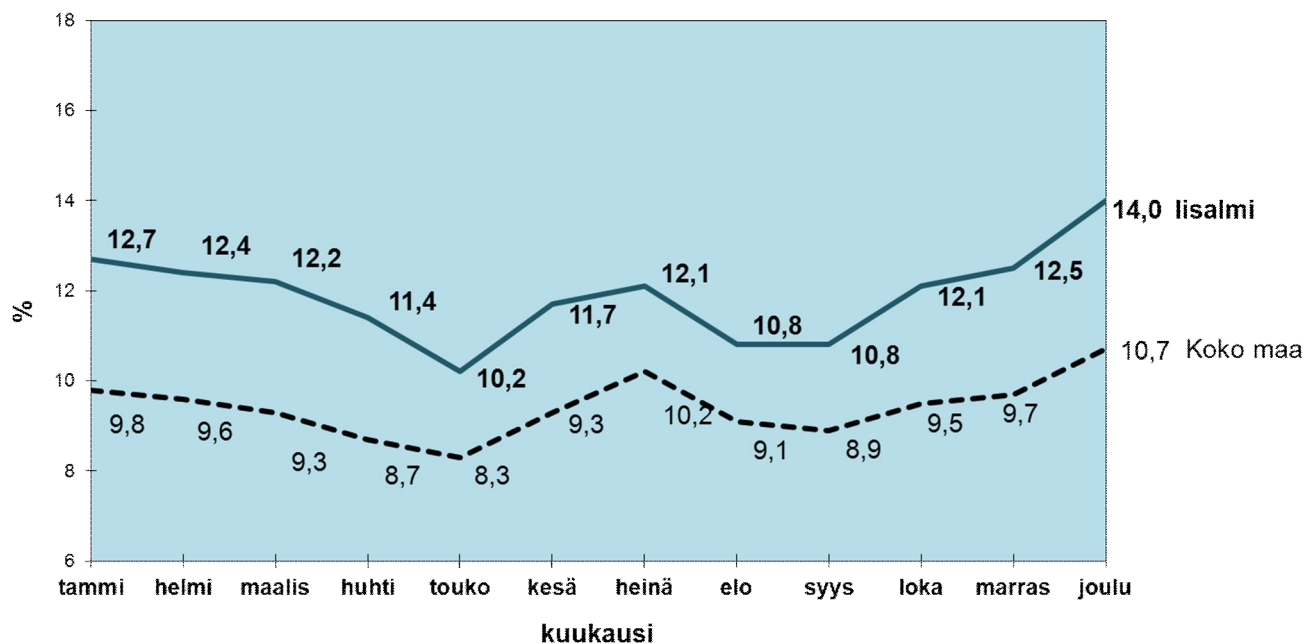

* ennakkotieto

Vuoden 2012 alussa 1 kk:n euribor-korko oli 1,937 % ja vuoden 2012 lopussa 0,542 %. Peruskorko oli ensimmäisen vuosipuoliskon 2,00 % ja 1.7.2012 alkaen 1,5 %.

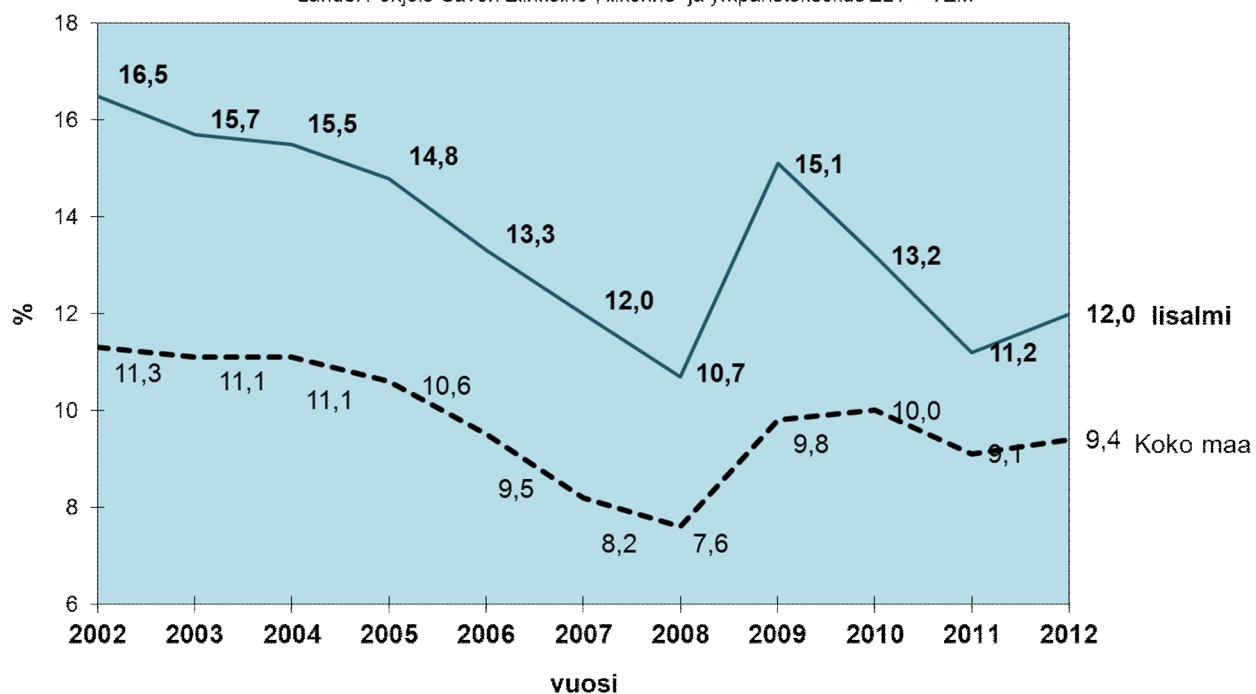
Työttömyys-% Iisalmissa ja koko maassa kuukausittain 2012

Lähde: Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY

Työttömyys-% Iisalmissa ja koko maassa 2002 - 2012

Lähde: Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY + TEM

Kuntatalouden kehitys vuonna 2012

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösten ennakkotiedot osoittavat, että kuntatalous on pelättyäkin huonommassa kunnossa. Peräti 63 kunnalla viime vuoden vuosikate on negatiivinen. Määrä on lähes kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate putosi vuonna 2011 yhteensä 2,55 miljardista eurosta 1,74 miljardiin euroon. Tämä kattaa vain 74 prosenttia poistoista. Kuntien verotulojen kasvu vuonna 2012 hidastui merkittävästi edellisvuodesta. Kuntien yhteenlaskettu toimintatulojen, verotulojen ja valtionosuuksien kasvu ei riittänyt kattamaan kuntien toimintamenojen kasvua.

Toimintakatetta heikensi myös maksu- ja myyntitulojen kasvun hidastuminen. Samalla toimintamenojen kasvu säilyi lähes edellisvuoden, noin 5 prosentin tasolla. Tähän vaikutti osaltaan vuosilomamääräysten ja lomapalkkakirjausten muutokset.

Kuntakentän sisäiset erot kasvoivat kaikkien keskeisten vertailutekijöiden eli tulopohja-, toimintakate-, investointi- ja lainakantavertailujen mukaan.

Kuntaliiton mukaan tässä tilanteessa on tärkeää, että kunnat jatkavat toimintansa tehostamista ja rakenteiden uudistamista. Valtion on puolestaan pidättäydyttävä uusista valtionosuusleikkauksista ja uusien tehtävien antamisesta kunnille. Kuntien veronkorotuspaineiden hillitsemiseksi tarvitaan kuntien veropohjan laajentamista.

Kuntien vuotuinen lainakannan kasvu on merkittävin tällä vuosituhannella. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta nousi lähes 14 miljardiin euroon. Lainkanta kasvoi 13 prosenttia eli 1,6 miljardia euroa edellisvuoteen verrattuna.

Kuntien ja kuntayhtymien investoinnit kasvoivat huomattavasti, peräti 8,5 prosenttia vuonna 2012. Investoinnit kasvoivat eniten yli 100 000 asukkaan kunnissa sekä 10 000 – 20 000 asukkaan kunnissa. Kunnilla on merkittävät investointitarpeet terveyttä haittaavien rakennusten korjaamiseksi.

Kuntatalouden näkyvissä oleva kiristyminen aiheuttaa ilman erityistoimia kuntien investointien supistumista.

Tulopohjan kasvu oli heikointa 40 000 – 100 000 asukkaan kunnissa, tässä kokoluokassa myös vuosikate heikkeni eniten. Vuosikate ei missään kuntaryhmässä riittänyt kattamaan poistoja. Alle 6 000 asukkaan kunnissa vuosikate oli negatiivinen joka neljännessä kunnassa.

Maakunnittaisessa vertailussa Pohjois-Savo ei ole kärkisijoilla, sillä maakunnittain yhteenlaskettu tilikauden tulos oli positiivinen vain kolmessa maakunnassa: Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa.

Valtionosuudet kasvoivat vuonna 2012 nimellisesti 5,3 prosenttia valtionosuusleikkauksista huolimatta. Valtionosuuksien kasvua selittävät kuntien veromenetysten kompensointi valtionosuuksien kautta sekä vuonna 2012 tehty kustannustenjakotarkistus ja indeksitarkistus.

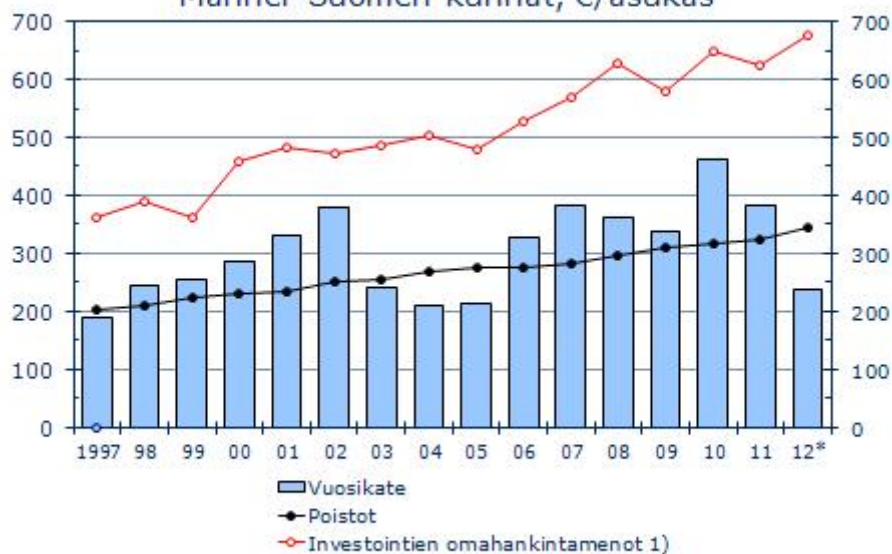
Kuntatalous vaatii merkittäviä sopeuttamistoimia seuraavien neljän vuoden aikana. Toimia tarvitaan, jotta kuntien velkaantuminen saadaan pidettyä kohtuullisena ja jotta palvelutuotantokykyä turvataan.

Suomen talouskehitys on hiipunut ennakoidusta. Hallitusohjelmansa mukaisesti hallitus joutuu tämän vuoksi turvautumaan julkisessa taloudessa uusiin sopeuttamistoihin turvatakseen valtiontalouden kohtuullisen kehityksen. Sopeuttamisessa tulee muistaa, että kyseessä on koko julkisen talouden tasapaino ja sopeuttamistoimet eivät saa kohdistua vain kuntatalouteen.

Jo päätetyt peruspalvelujen valtionosuusleikkaukset ovat vuoden 2015 tasolla suuruudeltaan yli miljardi euroa. Näiden lisäksi leikataan myös opetustoimen valtionosuuksia mikä tarkoittaa yhteenlaskettuna yli yhden kunnallisveroprosentin tuottoa vuodessa.

Kuntien kannalta on merkittävää, että hallitus päätti asettaa tulevassa kehysriihessä ministeriökohtaiset tavoitteet kuntien veloitteiden vähentämiseksi ja samalla päätti kuntien normitalkoiden jatkamisesta. Kuitenkin monet keskeiset kysymykset on edelleen ratkaisematta suurimpana niistä sosiaali- ja terveystalouden rakennatarkistukset.

Kuntien vuosikate, poistot sekä investoinnit Manner-Suomen kunnat, €/asukas

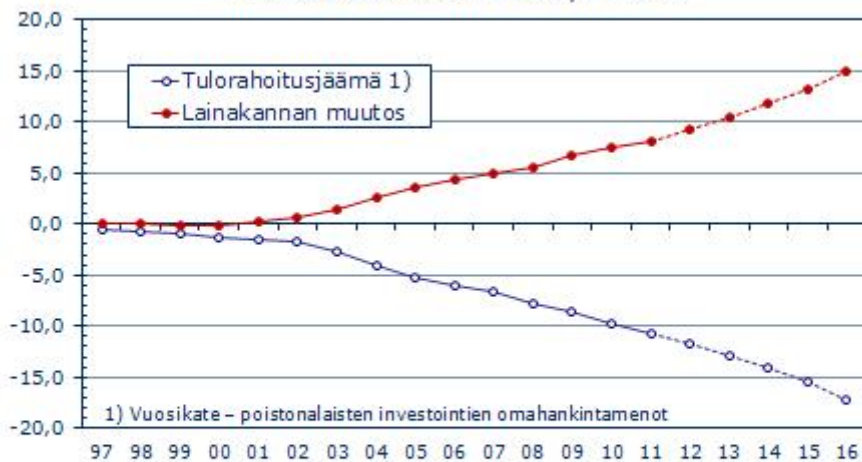
Kuntaliitto
Kommunförbundet

1) Investointimenot - investointien rahoitusosuudet

13.2.2013 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2012
tilinpäätösarvioiden mukaan.

Kuntasektorin tulorahoitusjäämän kertymä ja lainakannan muutos vuodesta 1997, mrd. €

1) Vuosikate - poistonalaisten investointien omahankintamenot

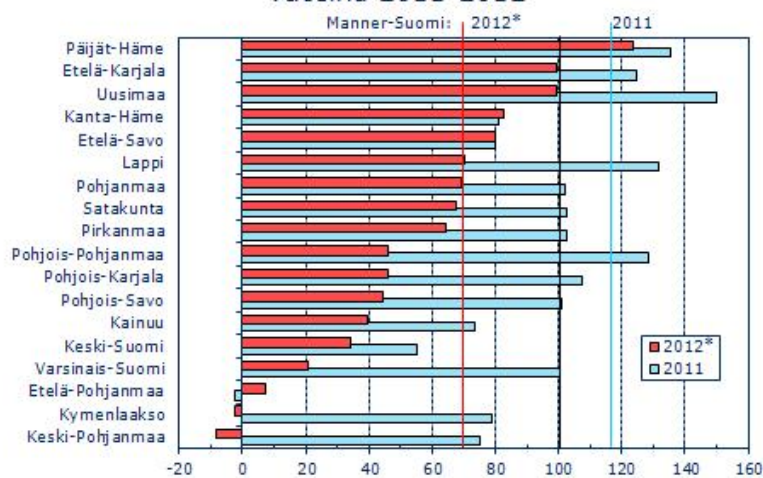
Tulorahoitusvajetta on syntynyt vuosina 1997-2011 yhteensä lähes 11 miljardia euroa. Kuntasektorin velkamäärä on kasvanut samana aikana yli 8 miljardia euroa ollen vuoden 2011 lopussa noin 12,3 mrd. euroa. Peruspalvelubudjetin painelaskelman mukaan vuosina 2012-2016 tulorahoitusvaje ja lainakanta kasvavat noin 6,5 miljardia euroa.

Kuntaliitto
Kommunförbundet

13.2.2012/KP

Lähde: Kuntaliiton laskelma Tilastokeskuksen
ja PPB:n painelaskelman tietojen perusteella

Kuntien vuosikate %:a poistoista maakunnittain vuosina 2011-2012

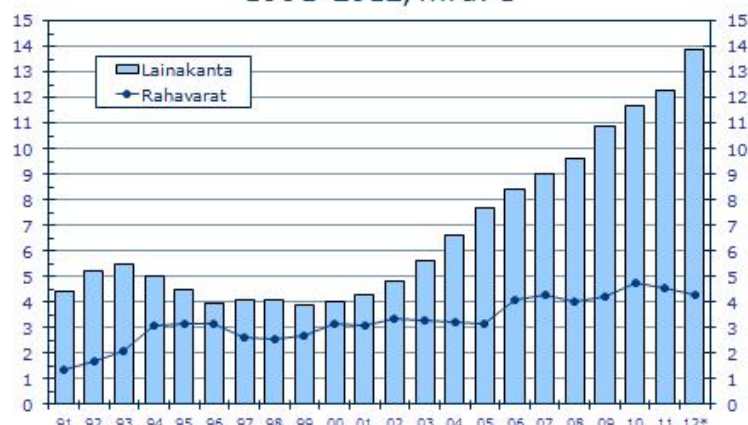

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2012 tilinpäätösarvioiden mukaan.

Kuntaliitto
Kommunförbundet

13.2.2013 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1991-2012, mrd. €

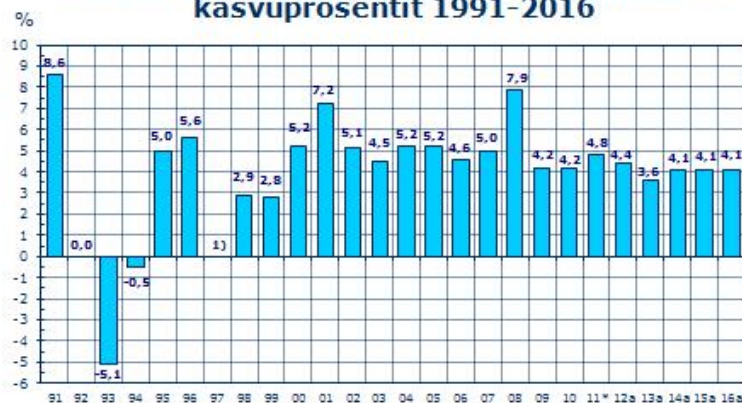

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2012 tilinpäätösarvioiden mukaan.

Kuntaliitto
Kommunförbundet

13.2.2013 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvuprosentit 1991-2016

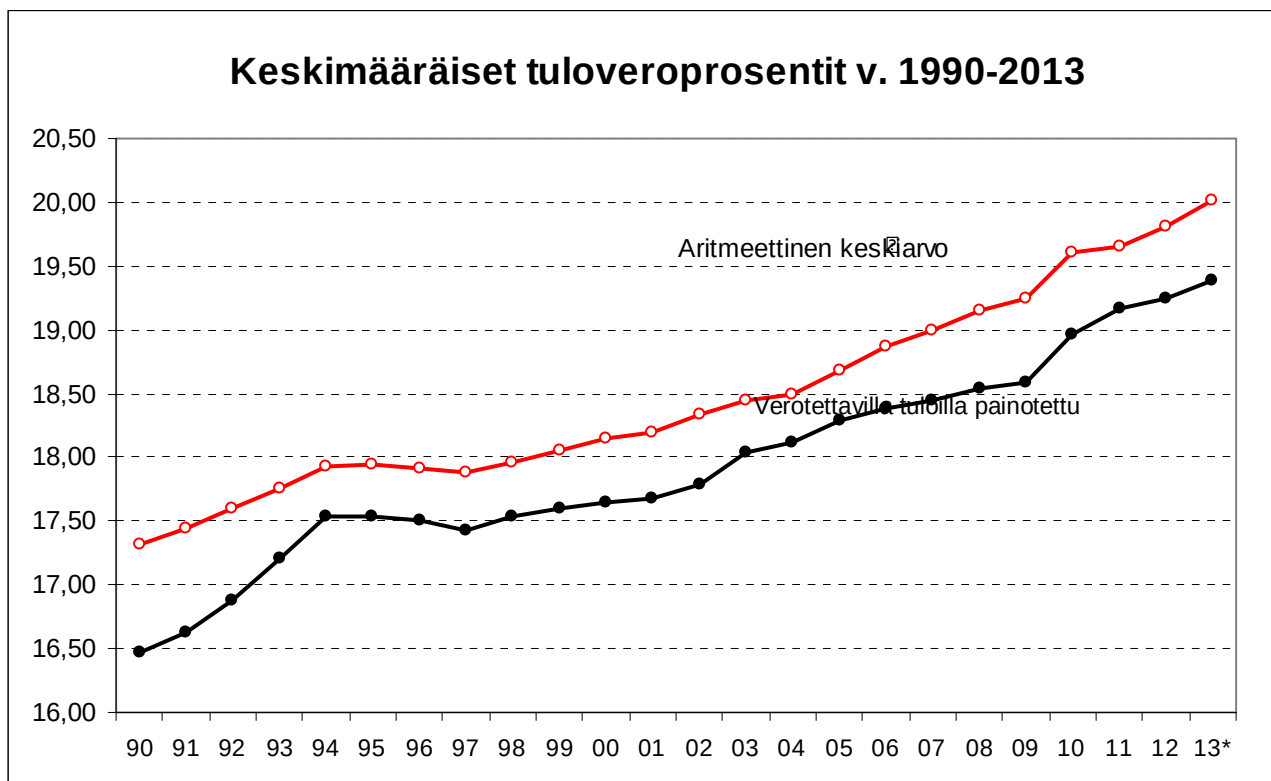
Lähde: Vuodet 1991-2011 Tilastokeskus. Vuosien 2012-2016 painelaskelman arvot PPB 17.9.2012.

1) Hm. opetus- ja kulttuuritoimen ylläpitäjävuosi 1997 ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa.

Kuntaliitto
Kommunförbundet

18.9.2012/ma

Vuoden 2012 keskimääräinen tuloveroprosentti kohosi edellisvuoden 19,16 %:sta 19,24 %:iin. Tuloveroprosenttia nosti 91 kuntaa ja alensi 3 kuntaa. Tuloveroprosentin suuruus vaihteli 16,25 ja 21,75 prosentin välillä.

Tietoja kuntien tuloveroprosenteista vuosina 1992–2012

Verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
16,88	17,20	17,53	17,53	17,51	17,42	17,53	17,60	17,65	17,67	17,78	18,04	18,12	18,29	18,39	18,45	18,54	18,59	18,97	19,16	19,24

Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo vuosina 1992–2012 (kaikki kunnat)

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
17,60	17,76	17,93	17,94	17,91	17,88	17,96	18,06	18,15	18,19	18,33	18,44	18,50	18,68	18,87	19,00	19,15	19,25	19,60	19,66	19,81

Tuloveroprosenttia muuttaneiden kuntien lukumäärä vuosina 1992–2012

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nosti	105	114	125	9	5	10	77	87	83	41	108	93	54	136	140	106	119	67*)	181	49	91
Laski	0	0	2	8	34	44	19	10	15	6	3	2	2	1	1	3	3	4*)	2	6	3

*) Ei sisällä kuntaliitoksissa mukana olevia kuntia

Korkeimmat ja alhaisimmat tuloveroprosentit vuosina 1993–2012

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kork.	20,00	19,75	20,00	20,00	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	20,00	20,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,50	21,75
Alh.	14,50	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,50	15,50	15,00	15,00	15,50	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,50	16,25	16,25	16,25

Kuntien lukumäärät vuoden 2012 tuloveroprosentin mukaan (yhteensä 336 kuntaa)

16,25	16,50	17,00	17,25	17,75	18,00	18,25	18,50	18,75	19,00	19,25	19,50	19,75	20,00	20,25	20,50	20,75	21,00	21,25	21,50	21,75
2	3	2	1	3	8	2	12	5	20	12	46	53	54	19	44	12	28	2	6	2

2.4. Oman talousalueen kehitys

Pohjois-Savon ja Ylä-Savon seutukunnan keskeisiä kehitystä kuvaavia tekijöitä

Asukkaiden lukumäärät vuosina 2010–2012 (vuoden 2012 tiedot ennakkotietoja)

Alue	2010	2011	2012
Iisalmi	22 095	22 142	22 146
Ylä-Savo	57 946	57 689	57 246
Pohjois-Savo	247 943	248 118	248 240

Väestön ikärakenne 31.12.2011 (%)

Alue	0–14 v	15–64 v	65 v –
Iisalmi	15,4	64,4	20,2
Ylä-Savo	15,3	62,1	22,6
Pohjois-Savo	15,4	64,3	20,2

Taloudellinen huoltosuhde vuosina 2008–2010

Taloudellinen huoltosuhde *)	2008	2009	2010
Iisalmi	1,40	1,57	1,46
Pohjois-Savo	1,47	1,57	1,52
Koko maa	1,24	1,34	1,31

*) Taloudellinen huoltosuhde ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

Keskimääräinen työttömyysprosentti / kk vuosina 2010–2012

Alue	2010	2011	2012
Iisalmi	13,2	11,2	12,0
Ylä-Savo	12,7	11,3	11,8
Pohjois-Savo	11,8	10,4	10,7

Työpaikat elinkeinoittain 31.12.2010 (%)

Alue	Aikutuotanto	Jalostus	Palvelut
Iisalmi	5,8	24,4	69,8
Ylä-Savo	15,8	24,3	59,9
Pohjois-Savo	7,5	21,2	71,3

2.5. Kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Kaupungin v. 2012 tilinpäätös, joka sisältää vesilaitoksen, on alijäämäinen 514 166,10 €, tilikauden tulos – 1 130 894,52 € ja vuosikate 4,7 milj. € (212 €/ asukas). Vuosikate kattaa poistot 81-prosenttisesti. Vuoden 2011 tilinpäätöksessä alijäämä oli 0,3 milj. €, tilikauden tulos – 0,7 milj. € ja vuosikate 4,6 milj. €. Huomioitavaa on, että vaikka vuosikate hieman parani (0,1 milj €), tilikauden tulos heikkeni 0,3 milj € viime vuosien mittavista investoinneista johtuvien poistojen kasvun vuoksi.

Vesilaitos pois lukien eli pelkkä kaupunki huomioiden, alijäämä on 0,86 milj. €, tilikauden tulos -1,41 milj. € ja vuosikate 3,6 milj. €. Vuoden 2012 varsinaisessa talousarviossa ylijäämäksi oli arvioitu muodostuvan 5 777 €, tilikauden tulokseksi – 0,37 milj. € ja vuosikatteen 4,83 milj. €.

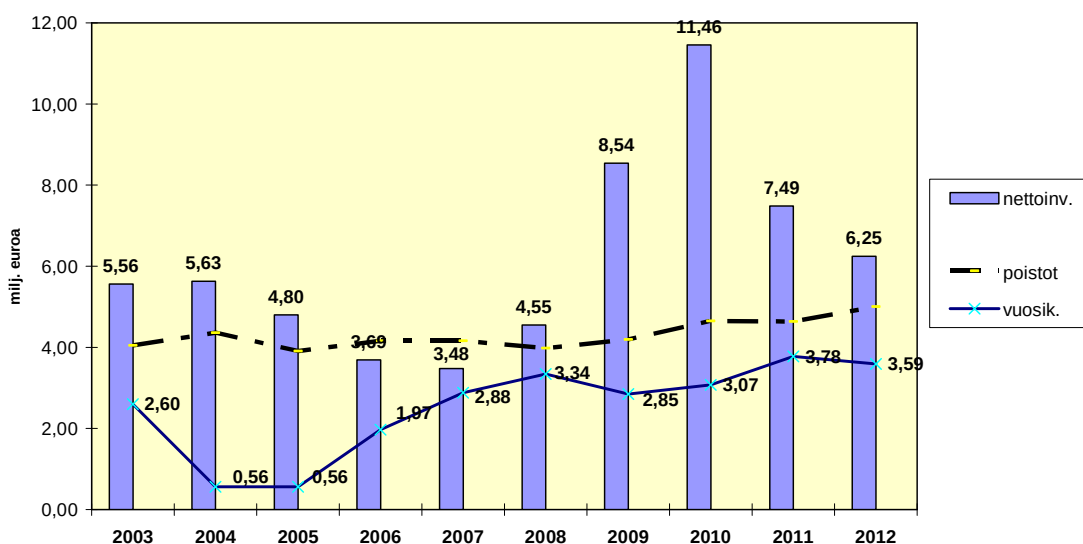
Vuoden 2012 tilinpäätöksen mukaiset toimintatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,4 milj. € eli 8,5 %. Merkittävimmät nousut ovat lomituspalveluissa sekä valtionkorvauksessa että asiakkailta perityissä maksuissa, metsän myyntituotoissa sekä rakennusten vuokratuotoissa. Toimintakulut puolestaan olivat 139,7 milj. €, jossa lisäystä edellisvuoteen 6,4 milj. € eli 4,8 %. Toimintakuluista henkilökulut olivat 45,6 milj. € (44,4 milj. € v. 2011). Palvelujen ostot olivat 82,6 milj. € (78,4 milj. € v. 2011), jossa kasvua 5,3 %. Korkea prosentuaalinen toimintamenojen kasvu (22 %) oli avustuksissa, joka selittyy lomituspalvelujen avustuksista maataloilille, joita puolestaan kunnat (Vieremä ja Kiuruvesi) kompensoivat.

Maksusuodet Ylä-Savon SOTE ky:lle olivat vuoden 2012 tilinpäätöksen mukaan 68,48 milj. euroa (talousarviossa 66,11 milj. euroa).

Toimintakate oli -108,6 milj. €, kun se edellisvuonna oli - 104,6 milj. €. Toimintakate heikkeni 4,0 milj. € eli 3,8 %.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 5,8 milj. € (5,44 milj. € v. 2011). Poistoeron vähennys oli 0,48 milj. € ja rahastojen vähennys 0,13 milj. €.

Iisalmen kaupungin nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot 2003 - 2012, milj. € (ei sis. vesil.)

Investoinnit (brutto) olivat 8,8 milj. €, josta kaupungin investoinnit 8,0 milj. € ja vesilaitoksen investoinnit 0,8 milj. €. Investointien rahoitusosuudet olivat 1,7 milj. € ja pysyvien vastaavien myyntituotot 0,7 milj. €.

Merkittävimmät investointikohteet vuonna 2012 olivat:

- § Juhani Ahon koulun perusparannus 2,3 milj. €
- § Pohjois-Savon laajakaistaverkko 0,2 milj. €
- § Kankaan urheilualue 0,5 milj. €
- § Soinlahden teollisuusalue 0,3 milj. €

Maan hankintaan käytettiin 0,3 milj. €.

Uutta lainaa (sis. vesilaitos) otettiin 8,0 milj.€ ja vanhoja maksettiin pois 4,3 milj. €. Lainamäärä v. 2012 lopussa oli 38,7 milj. € eli 1747 €/asukas, josta kaupungin osuus 36,6 milj. € eli 1654 €/asukas.

Keskeisten tuotto- ja kuluerien muutokset v. 2011 – 2012 (ei sisällä vesilaitosta)

	TP 2011 1000 €	TP 2012 1000 €	Muutos 1000 €	Muutos %
Toimintatuotot	34 245	36 749	2 504	7,31 %
Verotulot	67 304	69 148	1 844	2,74 %
Valtionosuudet	42 006	43 500	1 494	3,56 %
Palkat+henk.sivukust.	43 708	44 805	1 097	2,51 %
Palvelujen ostot	81 758	85 930	4 172	5,10 %
Poistot	4 635	5 003	368	7,94 %
Vuosikate	3 777	3 590	-187	-4,96 %

Verotuloja kertyi 69,1 milj. euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 2,7 %. Kunnallisveroa kertyi 60,8 milj. euroa, jossa lisäystä edellisvuoteen 3,3 milj. euroa eli 5,7 %. Yhteisöveroa kertyi 3,98 milj. euroa, jossa vähennystä edellisvuoteen 1,6 milj. euroa eli -28,6 %. Kiinteistöveroa kertyi 4,3 milj. euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 0,1 milj. euroa eli 4,2 %.

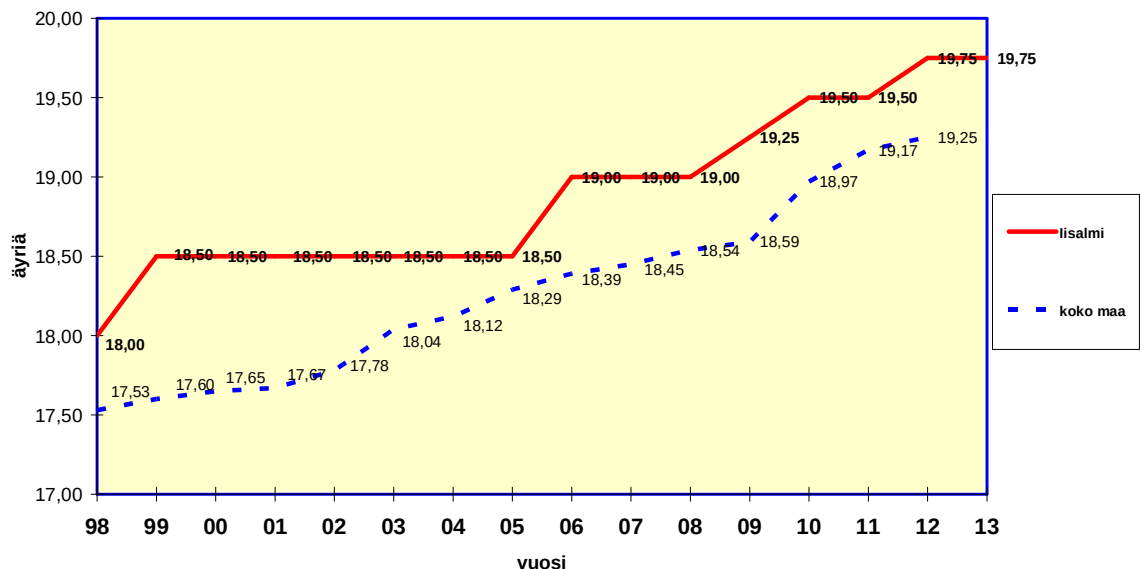
Tuloveroprosentin suuruus 19,75 % (v. 2011 19,75 %). Efektiivinen veroaste on 13,96 % (v. 2011 14,05 %), molemmat luvut ennakkotietoja.

Talousarviossa verotuloja oli arvioitu kertyväksi 69,1 milj. €, joten arvio osui +47 594 euron tarkkuudella kohdilleen. Verotuloista ansiotuloverot toteutui arvioidusta +102,9 %:sti, yhteisöveron toteuman ollessa 69,9 %. Euromääräisesti ylitykset ja alitukset vastasivat ko. veroissa lähestulkoon toisiaan.

Verotulokertymät vuosina 2011– 2012(milj. €):

Verokertymä	TA 2012	TP 2012	TP 2011
Kunnallisvero	59,1	60,8	57,6
Kiinteistövero	4,3	4,3	4,2
Yhteistövero	5,7	4,0	5,6
Yhteensä	69,1	69,1	67,3

Tulovero-%:n kehitys 1998 - 2013

Valtionosuuksia kertyi 43,5 milj. €, jossa kasvua edellisvuoteen 1,5 milj. € eli 3,4 %. Talousarviossa valtionosuuksia oli arvioitu kertyväksi 43,4 milj. €, joka määrä ylittyi 0,1 milj. €..

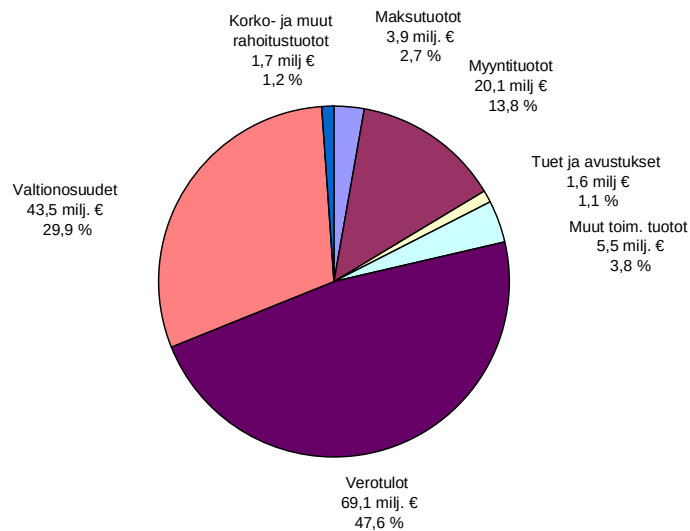
Valtionosuuksien jakaantuminen vuonna 2012 (milj. €)

Valtionosuus	milj. €
Peruspalvelujen vo.	40,8
Verotulotasaus	5,7
Järjestelmämuutoksen tasaus	-0,1
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	-2,9
Yhteensä	43,5

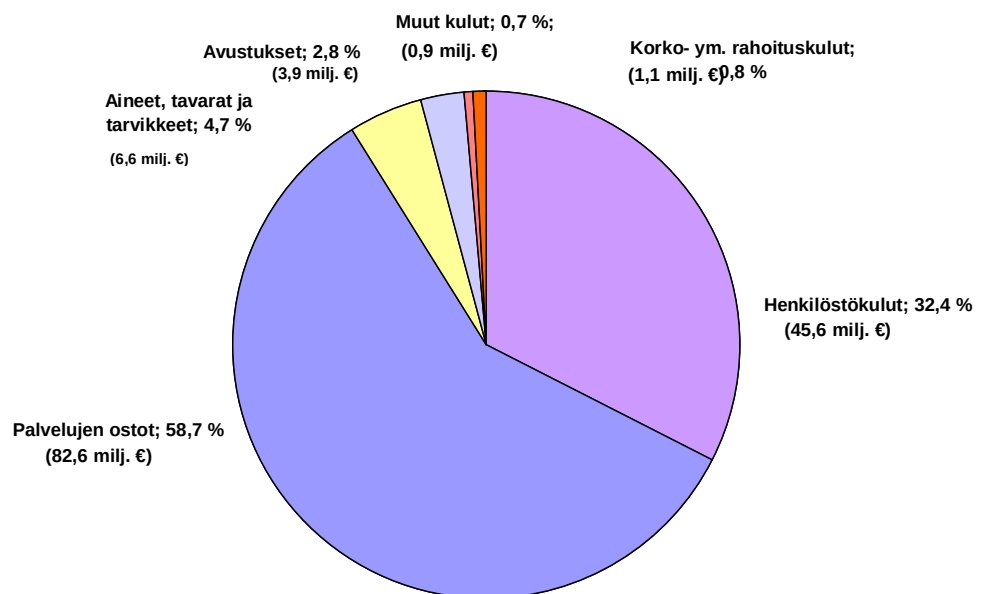
Korkotuottoja kertyi 0,1 milj. € ja muita rahoitustuottoja 3,2 milj. €. Korkokuluja maksettiin 0,5 milj. €. Muita rahoituskuluja maksettiin 0,6 milj. €.

Toimintatuottoja kertyi 31,1 milj. €, jossa lisäystä 2,4 milj. € eli 8,5 %.

**Tilinpäätös 2012/TULOT ryhmittäin %:na
toiminta- ja rahoitustulosta (145,4 milj.€)**

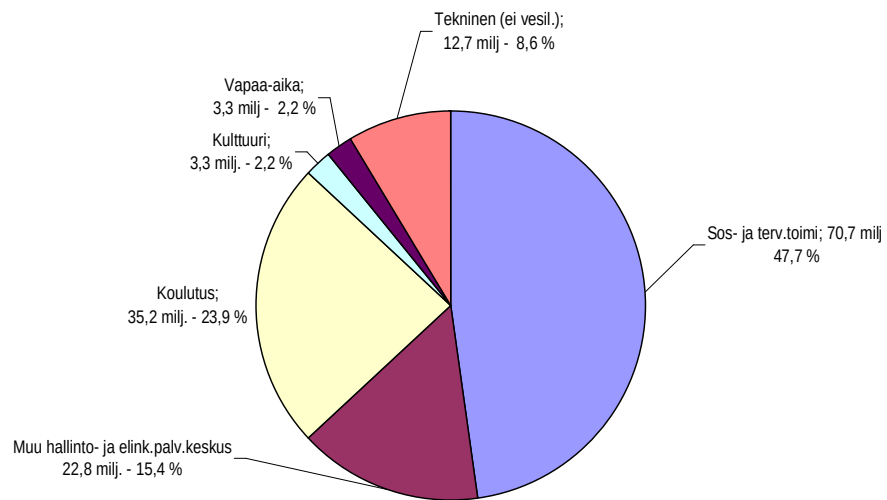
**Tilinpäätös 2012/KULUT ryhmittäin %:na
toiminta- ja rahoituskuluista 140,7 milj. euroa ml. vesil./pl. poistot**

Talousarvion (kaupunki) toimintakulujen toteuma oli 101,6 % ja toimintatuottojen toteuma oli 102,3 %. Investointimenojen toteuma oli 77,9 % ja investointitulojen toteuma 123,6 %. Merkittävin poikkeama investointimenoissa oli uuden päiväkodin rakentamisen siirtyminen tuleville vuosille, tuotoissa ennakoitua paremmin toteutui maa-alueiden ja osakkeiden myynti.

Kattamattomia lisämäärärahoja valtuusto hyväksyi talousarviovuoden aikana 0,2 milj. euroa.

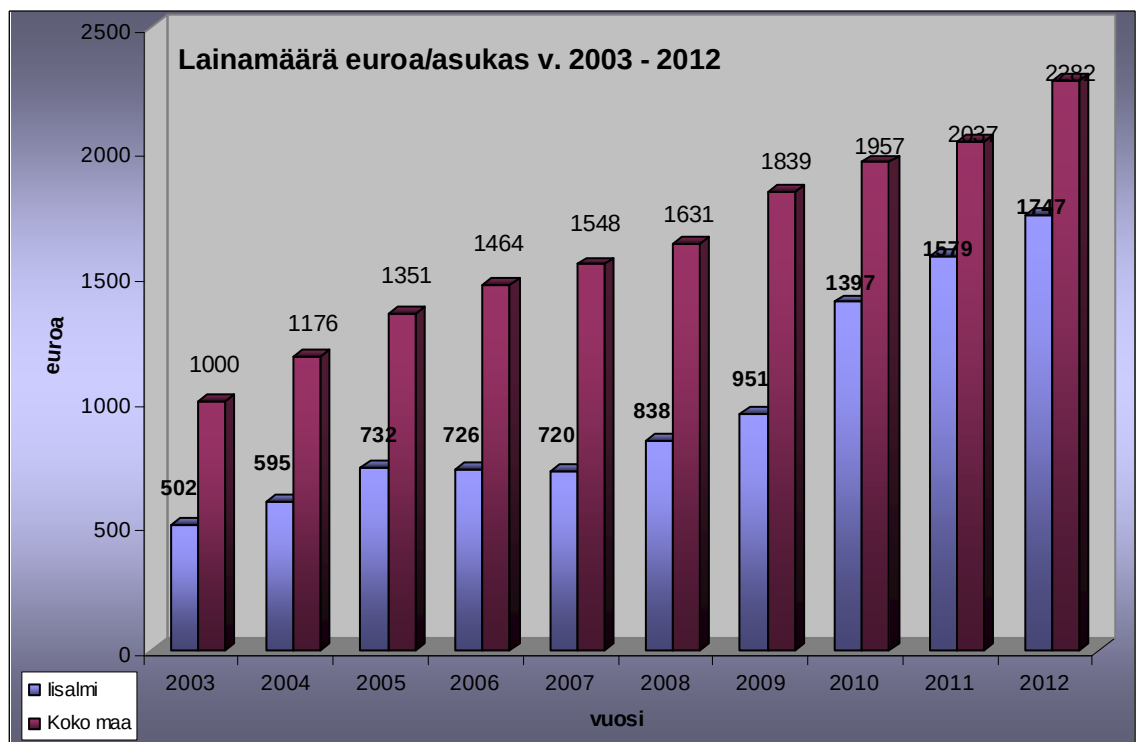
Käyttötalouden toimintakulut
palvelukeskuksittain v. 2012 milj. € (ei sis. poistoja)

Vuoden 2012 taseen loppusumma on 134,3 milj. € (v. 2011 130,3 milj. €).

Vuoden 2012 keskeisiä tapahtumia olivat:

- Ylä-Savon Maaseutupalvelut siirtyminen Iisalmen kaupungin järjestäjäkuntavastuulle
- talousarvion toteutuminen kiitettävästi kaupungin oman toiminnan osalta
- investoinnit Soinlahden teollisuusalueeseen
- kunnallisvaalit lokakuussa
- Juhani Ahon koulun perusparannustyön valmistuminen
- pakolaisten vastaanottoon valmistautuminen alkoi ja etnisten suhteiden neuvottelukunta myönsi kaupungille ETNO-palkinnon etnisten suhteiden edistämisestä

Iisalmen Vesi -liikelaitos

Vesilaitoksesta on muodostettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuoden 2009 alusta lukien kuntalain mukainen kunnallinen liikelaitos.

Iisalmen Veden vuoden 2012 keskeisiä lukuja:

- § Toimintatuotot 4,8 milj. euroa (puhdas vesi 2,5 milj. euroa, jätevesi 2,3 milj. euroa)
- § Ylijäämä 343 871 euroa (puhdas vesi 176 209 euroa, jätevesi 167 662 euroa)
- § Tuloutus kaupungille 531 000 euroa

Vuoden 2012 vesimaksut (sis. alv):

- § puhdasvesimaksu 1,48 € / m³
- § jätevesimaksu 1,69 € / m³

Ylä-Savon Vesi Oy huolehtii vedenhankinnasta ja –tuotannosta. Iisalmen Vesi huolehtii vedenjake-
lusta, jäteveden puhdistuksesta ja viemäriverkostotoiminnoista sekä kuluttajapalvelusta ja -laskutuk-
sesta.

Iisalmen Veden varsinaiset nettoinvestoinnit olivat 0,77 milj. euroa.

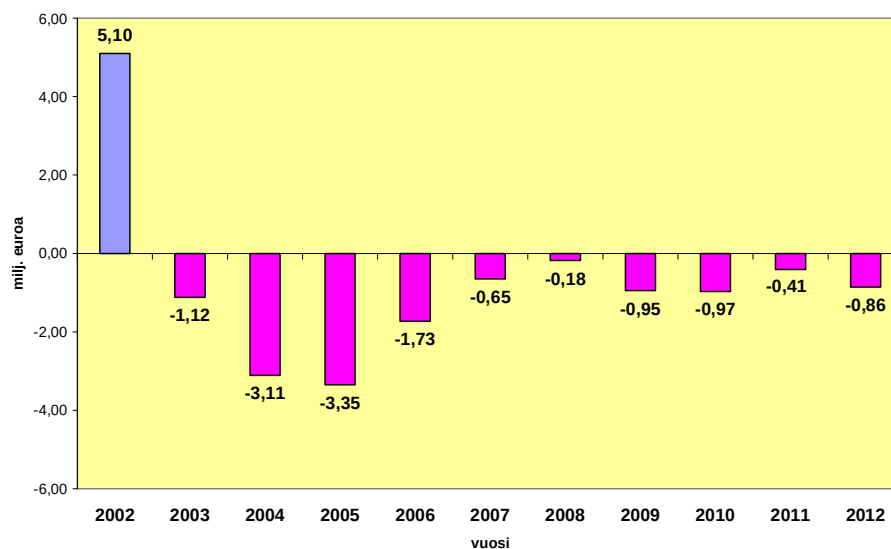
Iisalmen kaupungin vuosien 2010 – 2012 tilinpäätösten keskeiset tunnusluvut

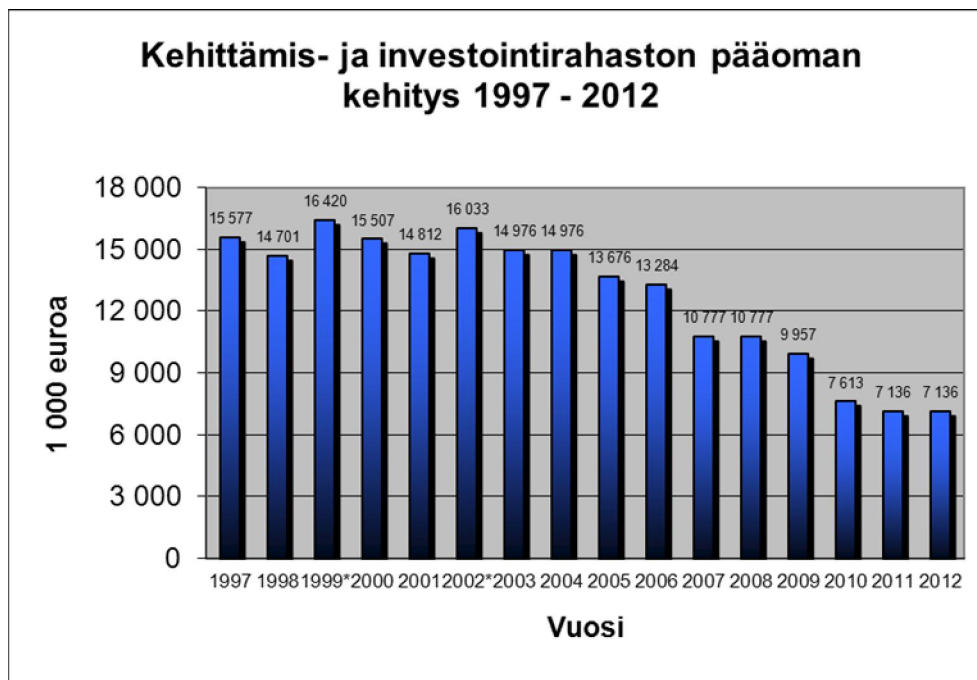
Tunnusluku *)	2010	2011	2012
Tuloveroprosentti	19,50	19,75	19,75
Toimintakate (milj. €)	-103,7	-107,0	-111,3
Verotulot (milj. €)	64,7	67,3	69,1
Valtionosuudet (milj. €)	39,2	42,0	43,5
Vuosikate (milj. €)	3,1	3,8	3,6
Vuosikate €/asukas	139	171	162
Investoinnit netto (milj. €)	11,4	7,5	6,2
Lainojen muutos (milj. €) (sis. vesilaitoslainat)	9,8	4,3	3,7
Lainat € / asukas (sis. vesilaitoslainat)	1397	1596	1747

* ei sisällä vesilaitosta ellei toisin mainita

Kaupunki ali-/ylijäämä v. 2002 - 2012

(ei sis. vesilaitosta)

*) Siirto rahastoon (alkupääoma) 17 295 353 € tilikaudella 1997.

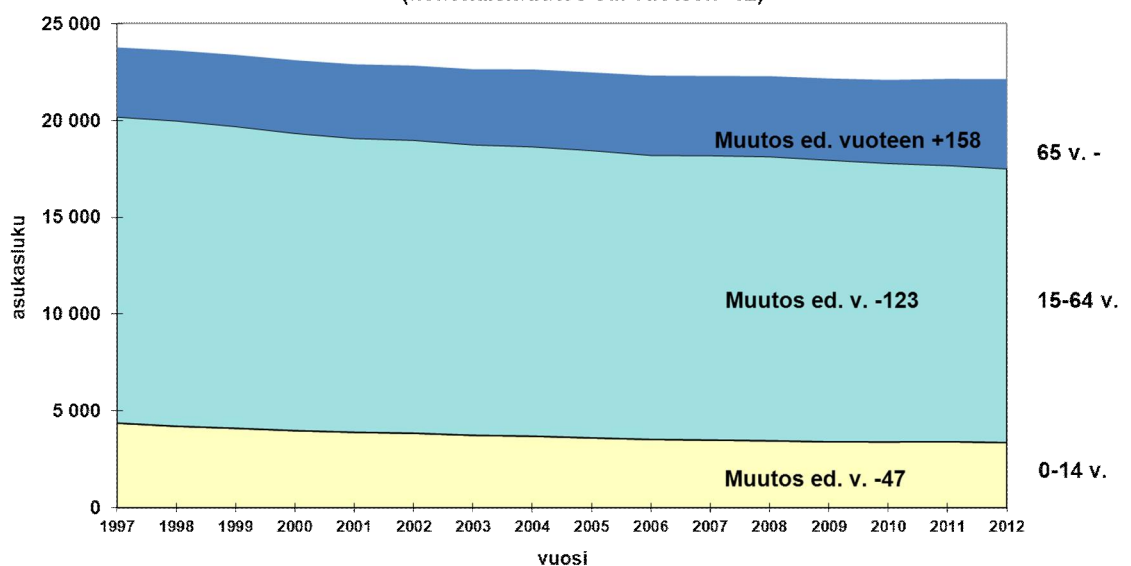
Savon Voiman osakkeiden myyntivoitot, 2,5 milj. € vuonna 1999 ja 1,2 milj. € vuonna 2002.

Tilikauden alijäämän kattaminen:

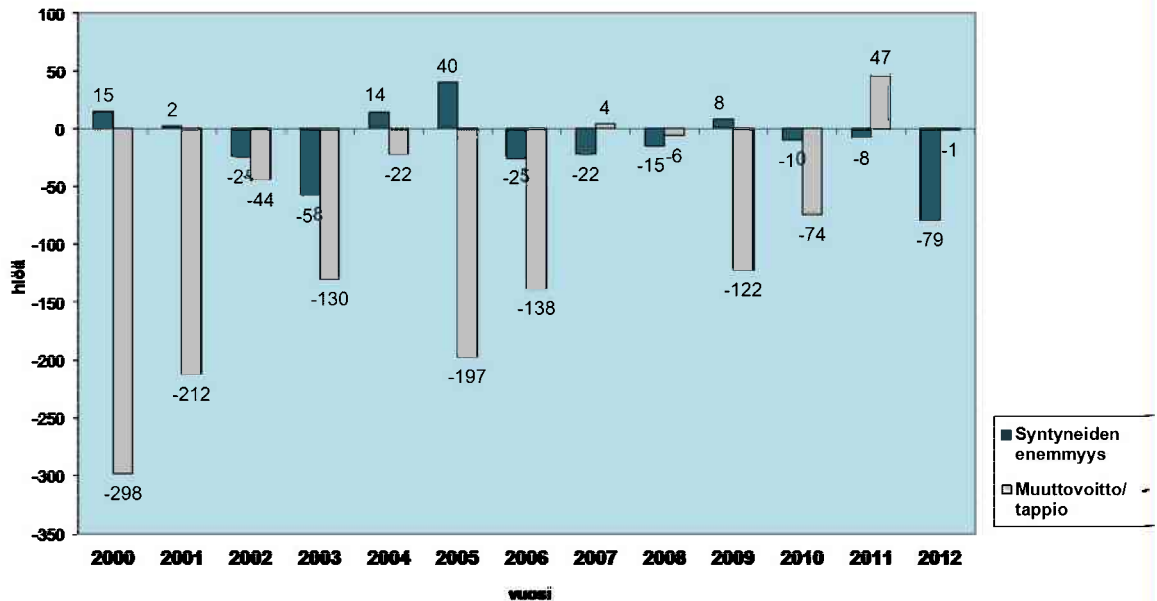
- v. 2007 1,7 milj. €
- v. 2010 1,1 milj. €
- v. 2011 0,5 milj. €

Päiväkodin rakentaminen siirtyi tuleville vuosille, joten suunniteltua 1,3 milj. tuloutusta investointirahastosta ei tehty vuonna 2012.

Iisalmen kaupungin väestökehitys ikäryhmittäin v. 1997 - 2012 (kokonaismuutos ed. vuoteen -12)

Väestömuutokset Iisalmissa v. 2000 - 2012

Tilastokeskus/ Pohjois-Savon liitto

2.6. Kunnan henkilöstö

Vuoden 2012 lopussa vakinaista henkilökuntaa Iisalmen kaupungin palveluksessa oli 881 henkilöä (859 omassa vakinaisessa tehtävässä ja 22 tilapäisesti muissa tehtävissä, joilla kuitenkin on oma vakituinen virka/ työsuhteinen tehtävä, mutta jota he eivät ole hoitamassa). Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2012 alkaen. Tuolloin Iisalmen kaupungin palvelukseen siirtyi neljä uutta työntekijää ns. liikkeenluovutusperiaatteella. Iisalmen, Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän maaseututoimet yhdistettiin yhdeksi toiminta-alueeksi siten, että Iisalmen kaupunki toimii järjestäjäkuntana.

Kaupungin vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 47,8 vuotta. Koko henkilökunnan keski-ikä oli vuoden lopussa 45,7 vuotta. Henkilökunnan keski-ikä on parin viimeisen vuoden aikana hiukan laskenut.

Henkilöstön lukumäärä (Populus) 31.12.2012

Palvelukeskus	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Oppis-suhteiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä (ei. sis. työllistettyjä)
Hallintopalvelukeskus	257 (254)	26 (19)	56 (53)	2 (4)	5 (4)	346 (334)	341 (330)
Sivistyspalvelukeskus	483 (483)	53 (48)	72 (76)	0 (0)	17 (19)	625 (626)	608 (607)
Vapaa-aikapalvelukeskus	29 (29)	3 (2)	10 (13)	0 (0)	3 (2)	45 (46)	42 (44)
Tekninen keskus	75 (80)	2 (1)	10 (15)	0 (0)	7 (5)	94 (101)	87 (96)
Vesilaitos	15 (16)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	16 (17)	16 (17)
Yhteensä	859 (862)	84 (70)	148 (157)	3 (5)	32 (30)	1126 (1124)	1094 (1094)

*) Suluissa tilanne 31.12. 2011

Vuoden 2012 tilinpäätöksen mukaan maksetut palkat ja palkkiot olivat 33 130 692 euroa sekä eläkkeet ja muut henkilöstösivukulut 12 452 394 euroa eli yhteensä 45 583 086 euroa. Vastaava summa vuonna 2011 oli 44 426 200 euroa, joten henkilöstömenojen kasvu oli 1 156 886 €. Menot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,6 %, luku sisältää sosiaalikustannusten nousun. Henkilöstöhallinto on laatinut erillisen henkilöstökertomuksen ja se tuodaan omana asianaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn.

2.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Henkilöstöriskit

Henkilöstöriskeillä on liittymäkohtia henkilöstön korkeaan ikään ja ikääntymiseen. Henkilöstöriskit jakaantuvat viiteen osa-alueeseen ja niihin on varauduttu seuraavasti:

- 1) Henkilöstön sairastamiseen liittyvät riskit
 - Tyky-toimintaan varattu määräraha kohdennetaan vuosittain erilaisiin henkilökunnan toimintakykyä tukevaan toimintaan tyky-ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Pääpainona on henkilöstön liikunnan tukeminen erilaisissa muodoissa ja työhyvinvoinnin edistäminen mm. työnohjauksen ja kulttuuriharrastusten tukemisen keinoin.
 - Laajennettu terveystarkastus on otettu käyttöön vuonna 2007 ja vuosittain tarkastukseen on päässyt noin 140 työntekijää. Vuonna 2012 laajennetut terveystarkastukset jatkuivat seurantakäyntien merkeissä. Terveystarkastuksessa jokainen saa todellisen kuvan sen hetkisestä toimintakyvystään ja omaa toimintakykyä vastaavat liikuntasuositukset. Suorite- tuissa terveystarkastuksissa on käynyt ilmi mm. lukuisia piileviä sydän- ja verisuoni- sairauksia.
 - Tupakasta vieroittautuvia tuetaan rahallisesti maksamalla osa korvaustuotteista.
 - Sairauspoissaolopäiviä vuonna 2012 kertyi 17 569 kpl, kun niitä edellisenä vuonna oli 18 059 kpl. Muihin henkilöstöryhmiin verrattuna maatalouslomitustyössä sattuu paljon sairauslomia aiheuttavia tapaturmia. Koska maatalouslomittajat ovat nyt kaupungin suurin yksittäin henkilöstöryhmä, on maatalouslomittajien ja muiden henkilöstöryhmien sairaus- poissaolot syytä raportoida erikseen. Vuonna 2012 lomittajien sairauspoissaolot olivat 29,7 pv/henkilötyövuosi ja muiden henkilöstöryhmien 13,1 pv/htv.
 - Vuonna 2012 maksetut sairasajan palkat olivat 910 000 euroa (vuonna 2011 1 057 000 €). Sairasloman ja äitiysloman sijaisuuksiin on käytetty 532 000 euroa (vuonna 2011 521 000 €)
- 2) Henkilöstön eläköitymiseen liittyvät riskit
 - Henkilöstön eläköityminen tulee olemaan lähivuosina kohtalaisen runsasta. Eläköitymiseen on varauduttu henkilöstösuunnitelmassa palvelukeskuksittain.
 - Eläköitymisen myötä ns. hiljaista tietoa katoaa paljon, mikä lisää koulutustarvetta
 - ikääntymiseen tuomia riskitekijöitä varten tehdään ikäohjelma vuoden 2013 ja kevään 2014 aikana
- 3) Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit
 - Henkilöstön runsaasta eläköitymisestä johtuen osaavan henkilöstön saatavuus on tulevai- suudessa suuri haaste. Palkkausjärjestelmiä tulee kehittää edelleen henkilöstön saatavu- den heikentyminen huomioon ottaen. Uudet virka- ja työehtosopimukset mahdollistavat jo rekrytointilisän käytön, mitä onkin tarkoitus käyttää jatkossa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi
 - Henkilöstösuunnitelmassa/toimenpideohjelmassa varaudutaan näihin riskeihin
 - Myönteisen ja vetovoimaisen työnantajakuva luominen on jatkossa yhä tärkeämpää.
- 4) Henkilöstön osaamiseen liittyvät riskit
 - Henkilöstön osaamista ylläpidetään palvelukeskusten määrärahojen puitteissa tapahtuvalla koulutuksella.
 - Henkilöstön omaehtoista kouluttautumista ja työnantajan paikallisesti järjestämää koulutusta tuetaan henkilöstöhallinnon keskitetystä koulutusrahasta.
 - Uuden henkilöstön koulutukseen pitää varautua ajoissa mm. riittävällä koulutusmäärärahalla ja parantamalla perehdyttämistä, vuoden 2012 aikana valmisteltiin uusi perehdyttämisopas ko. tarkoitusta varten
 - Henkilöstösuunnitelmassa/toimenpideohjelmassa varaudutaan näihin riskeihin entistä paremmin
- 5) Henkilöstön säästösyistä otettujen säästövapaiden pitämiseen ja vuosilomista jätettyjen säästövapaakertymien purkamiseen liittyvät riskit
 - Säästöjä vapaaehtoisista säästövapaista saatiin vuoden 2012 osalta 46 931 euroa. Vuosilomista jätettyjen säästövapaiden purkaminen Kh:n § 74/15.2.2010 mukaisesti tuo lisäpaineita työpaikoille
 - Runtas vapaiden pitäminen on riski henkilöstölle terveystieteessä, kun pienemmällä henkilöstöllä yritetään pitää palvelutuotantoa yllä, mm. sairaslomat voi kasvaa. Myös

palvelutuotanto voi kärsiä yksiköissä, joissa säästövapaita säästösyistä myönnetään paljon ja pitämättömiä vuosilomia on paljon säästössä.

- Pitämättömien vuosilomien määrä on ollut edelleen kasvussa v. 2012 > esimiehiä ohjeistetaan vuosilomien tuoman levon tärkeydestä työssä jaksamiseen ja siihen, että lomapalkkavelka pysyy hallinnassa.

Talousriskit

Kaupungin takaukset

Takausten kokonaismäärä 31.12.2012 34,3 milj. euroa, joista takauksia Kiinteistö Oy Petterinkulmalle 19,0 milj. euroa ja Iisalmen Teollisuuskylä Oy:lle 7,3 milj. euroa. Tytäryhtiöiltä ei vastavakuutta pääsääntöisesti vaadittu, muilta on pääsääntöisesti edellytetty takaukselle vastavakuus. Luottotappioita ei takauksista v. 2012 syntynyt.

Kaupungin lainat

Kokonaislainamäärä (sis. vesilaitos) 31.12.2012 38,7 milj. euroa eli 1 747 €/ asukas. Kaupungin lainoista vaihtuvakorkoisia on 38,7 milj. euroa, josta koronvaihtosopimuksella suojattuja on 15,5 milj. euroa. Yhden prosenttiyksikön nousu korkotasossa merkitsee 387 000 euron lisäystä korkokustannuksissa. Kaupungin lainojen keskiporkko vuoden 2012 lopussa oli 0,728 %.

Sijoitukset 31.12.2012

Pysyvien vastaavien sijoituksiin sisältyy osakkeita ja osuuksia v. 2012 24,1 milj. euroa. Merkittävimmät osuudet ovat kuntayhtymäosuudet 18,0 milj. euroa ja tytäryhtiöosakkeet 3,9 milj. euroa. Antolainoja taseeseen sisältyy 2,7 milj. euroa.

Vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin sisältyy sijoituksia 12,7 milj. euroa. Sijoitukset ovat pääasiassa kaupungin kehittämis- ja investointirahaston pääomia. Kaupunginvaltuusto on 4.10.2010 vahvistanut varoille sijoitussuunnitelman, varat ovat salkunhoitajan hoidossa.

Sijoitussalkunhoitajana toimii Pohjolan Varainhoito Oy. Kaupunginvaltuuston allokatiopäätökseen 4.10.2010 § 74 perustuen sijoitusallokaatiota on muutettu viimeksi v. 2010 aikana. Sijoitusallokaatio 31.12.2012 oli seuraava: korkosijoitukset 81,4 %, osakkeet 18,6 %. Sijoitussalkusta on siirretty 0,6 milj. € kaupunginhallituksen päätöksellä 15.8.2011 § 341 suoriin osakesijoituksiin minkä lisäksi vuoden 2012 osinkotuotolla (35 000 €) kasvatettiin osakesalkkua.

Omaisuus- ja vastuuriskit

Kaupungin kiinteä omaisuus ja ajoneuvot ovat pääosin vakuutettu vahinkojen varalta. Vakuutusten omavastuu vaihtelee pääosin 4 000 € – 15 000 € välillä. Irtain omaisuus on pääosin vakuuttamatta. Vastuuvahinkoja varten kaupungilla on vakuutusturva. Henkilöstön lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa on 100 000 euron omavastuu. Lisäksi kaupungilla on vapaaehtoinen ryhmätapaturmavakuutus, joka kattaa mm. päivähoitolaisten ja koulujen oppilaille tapahtuneet tapaturmat.

Vakuutusturvaa täydentää vahinkorahasto, jolla katetaan kaupungin omavastuulla olevat vahingot sekä tasataan lakisääteisten tapaturmavakuutusmaksuista aiheutuvia vuosittaisia heilahteluja. Vahinkorahaston pääoma vuoden 2012 lopussa oli 3,4 milj. euroa.

Käyttömenojen kasvu

Vuoden 2008 tilinpäätöksessä kaupungin käyttömenot kasvoivat 8,7 %. Vuoden 2009 tilinpäätöksessä käyttömenot kasvoivat edelleen nopeasti, kasvun ollessa 4,8 %. Vuosien 2010 ja 2011 käyttömenot eivät ole vertailukelpoisia Sote-kuntayhtymään v. 2010 siirtyneiden toimintojen sekä kaupungille v. 2011 siirtyneen Ylä-Savon lomituspalvelukustannusten vuoksi. Vuoden 2012 käyttömenojen kasvu oli 4,8 %. Keskeistä kaupungin talouden tasapainon kannalta on, että käyttömenojen kasvua saadaan merkittävästi rajattua. Keskeisessä asemassa ovat tällöin sote-menot.

Investoinnit

Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla verrattuna kaupungin poistoihin ja vuosikatteeseen. Tilinpäätöksen 2012 mukaan (sis. vesilaitoksen) investoinnit olivat 8,8 milj. euroa, poistot 5,8 milj. euroa ja vuosikate 4,7 milj. euroa. Vuosikate kattoi siten poistoista 81 % ja investoinneista 53,7 %. Jatkuva korkea investointien määrä johtaa velkaantumiseen ja vaikeuttaa omalta osaltaan talouden tasapainottamista ja aiheuttaa paineita veroasteen nostoon. Kts. myös tilinpäätöksen liite kohdasta 10.2.4 sumu-poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta.

Talouden alijäämä

Kattamatonta alijäämää kaupungin taseessa 31.12.2012 on 0,8 milj. euroa. Tilinpäätökset vuodesta 2003 lukien ovat olleet alijäämäisiä. Taloutta on ko. aikana tasapainotettu mm. menoja karsimalla, rahastopääomilla ja veroperusteita tarkistamalla. Hallitsematon, pysyvä talouden epätasapaino johtaa peruspalvelujen heikkenemiseen ja veroasteen kohoamiseen. Palvelut turvataan sopeuttamalla menot tulopohjaan. Valtion tulee vahvistaa kuntien veropohjaa ja pitäytyä kuntien velvoitteiden lisäämisestä.

Maksuvalmius

Välitön maksuvalmius on ollut kertomusvuoden ajan hyvä. Pitkäaikaista lainaa on nostettu talousarvion mukaisesti vuoden aikana investointien rahoittamiseksi ja maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kaupungilla on kuntatodistussopimukset neljän rahalaitoksen kanssa, mutta niitä ei ole kuluneen vuoden aikana ollut tarvetta käyttää.

Tulopohjaan liittyvät riskit

Kaupungin keskeiset tuloerät ovat: verotulot 69,1 milj. euroa, valtionosuudet 43,5 milj. euroa ja toimintatuotot 36,7 milj. euroa. Taloudellisen epävakauden jatkuessa verotulojen arviointi on edelleen haasteellista ja valtiontalouden tasapainottamistoimenpiteet voivat vaikuttaa merkittävästi myös kuntien tulokertymään ja palvelujen kysyntään. Iisalmen vakaa väestökehitys sekä Ylä-Savon alueen vuoden 2012 loppupuolelle saakka hyvänä pysynyt työllisyystilanne takasivat kaupungille ennakoidun tuloverokehityksen. Loppuvuonna ilmoitettujen lomautusten vaikutus on nähtävissä v. 2013 alun verotilityksissä. Talousarvioon verrattuna positiivisella tuloverokehityksellä pystyttiin paikkaamaan alle talousarvion toteutunut yhteisöverokertymä. Kiinteistövero toteutui ennakoidusti. Verotulokohdan jakauma v. 2012 oli: kunnallisvero 60,8 milj. euroa, yhteisövero 4,0 milj. euroa ja kiinteistövero 4,3 milj. euroa.

Valtionosuudet määräytyvät pääasiassa laskennallisten perusteiden mukaan, joten kuntien vaikutusmahdollisuudet valtionosuuksien määrään ovat vähäiset.

Kuntayhtymät

Vuoden 2012 tilinpäätöksen mukaan kaupungin käyttötalouden maksusuudet kuntayhtymille olivat 68,5 milj. euroa eli 46,3 % kaupungin käyttömenoista. Varsinkin suurissa kuntayhtymissä toimintojen ja talouden omistajaohjaus toimii heikosti. Kuntatalouden kiristyessä jatkossa on erityistä huomiota kiinnitettävä kuntayhtymien talouden- ja toiminnanohjaukseen sekä kuntayhtymien menokehityksen sopeuttamiseen kaupungin tulojen kehitykseen.

Atk-riskejä

Laitteistorikot

Riski: Laitteistorikot voivat aiheuttaa keskeytyksiä toiminnassa.

Varautuminen: Varaudutaan laitteistorikkoihin siten, että palvelinlaitteistoilla on voimassa olevat huoltosopimukset (vasteaika pääsääntöisesti seuraava työpäivä, vasteaika kriittisimmillä palvelimilla 24/7) ja että kriittisimmät laitteet on kahdennettu. Verkonaktiivilaitteita on myös varalla.

Varmistukset

Riski: Data voi tuhoutua tai korruptoitua.

Varautuminen: Kaikki palvelimille ja levyjärjestelmiin syntyvä data varmistetaan. Varmistukset säilytetään eri rakennuksessa.

Virustorjunta

Riski: Viruksia, tietoturvaaukia jne. syntyy jatkuvasti. Pahimmillaan virukset/madot voivat lamaan-
nuttaa koko laitteistokannan koko verkon alueella ja estää normaalin toiminnan. Laitteistojen
puhdistaminen on työlästä, aikaa vievää, kallista ja aiheuttaa pitkiäkin käyttökatoja.

Varautuminen: Kaikkiin laitteisiin (palvelimet, työasemat, älypuhelimet) on asennettu virustorjunta-
ohjelmisto, jota päivitetään jatkuvasti. Tietoturvaohjeet ovat Intranetissä.

Roskaposti

Roskaposti voi toimia virusten välittäjänä. Roskaposti myös kuormittaa sähköpostijärjestelmää.
Roskapostin käsittely kuluttaa työaikaa.

Varautuminen: Tuleva sähköpostiliikenne suodatetaan tietojärjestelmän avulla.

Sähkön saanti

Riski: Sähkökatko estää tietojärjestelmien käytön. Sähkökatko saattaa rikkoa laitteita ja tieto-
järjestelmiä.

Varautuminen: Sähköä syötetään kahta eri kautta. Konesali on varmistettu UPS- laitteistolla, jolla
lyhyet sähkökatkokset eliminoidaan. Konesalin laitteet ilmastointia lukuun ottamatta ovat varavoiman
piirissä. Kriittiset konesalilaitteet hajautetaan kahteen konesaliin.

Fyysiset uhat

Riski: Ulkopuolinen tekijä tai laitteistovika voi rikkoa konesalissa olevia laitteita.

Varautuminen: Konesali on jatkuvan valvonnan piirissä. Hälytykset (kosteus ja lämpötila) tulevat ict-
henkilöstölle. Murtohälytykset menevät suoraan vartiointiliikelle ja palohälytykset pelastus-
laitokselle. Kriittiset konesalilaitteet hajautetaan kahteen konesaliin. Konesaleihin on rajoitettu pääsy.

Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Keskeisimmät riskit ovat:

- konserni- ja omistajaohjaus ei toimi, konsernista saatava tieto ei ole ajantasaista
- henkilöstön poistumaan liittyvät riskit, olennaista osaamista poistuu organisaatiosta, ns. hiljainen tieto ei siirry
- Etappi-hankkeen fyysisesti erillinen sijainti, siirtykö hyvät käytännöt projektin päätyttyä palvelutuotantoon
- Tietohallinnon organisointi, riittävän asiantuntemuksen turvaaminen kaupungin puolella, ICT-kustannustason nousu
- henkilökunnan ja organisaatioiden välinen tiedonkulku ei pelaa
- virheet asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa, jotka voivat johtaa valituksiin ja päätösten kumoamiseen
- salassa pitoon liittyvät riskit, julkisuuteen lähinnä kaupungin WWW-sivuille menee sellaista tietoa, joka on salassa pidettävää
- kaupungin toiminnan imageriskit. Kaupungin toiminnassa ilmenee jotain sellaista, jossa kaupungin luotettavuus ja uskottavuus heikkenee
- asioiden valmistelun viivästymiseen liittyvät riskit: kaupungin päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu viivästyy jostain syystä, voi aiheutua toiminnallisia tai taloudellisia riskejä
- Poikkeustilanteesta johtuva yllättävä seikka.
- Vireillä oleviin oikeudenkäynteihin liittyvät riskit (asfaltti- ja puukartelli)

Em. riskeihin on suojauduttu seuraavasti:

Täsmennetään ja uusitaan omistaja- ja konserniohjeistusta, järjestetään koulutusta ja uusitaan toimintatapoja. Säännölliset talousjohdon palaverit.

Hiljaisen tiedon siirtämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, uuden henkilökunnan rekrytointi ajoite-
taan optimaalisesti, ollaan mukana Ikä-Aktiivi-hankkeessa. Varataan talousarviossa rekrytoinnin
päällekkäisyyteen varoja.

Etappi-hankkeen hyvät käytännöt hyödynnetään työllisyssuunnitelmissa

Tietohallinto-osaamisen vaatimus otetaan huomioon rekrytoinnissa. Talousjohtajan valintakriteerei-
hin otettu tietohallinnon osaaminen.

Tiedonkulkua parannetaan eri keinoilla, käytetään aktiivisesti intranettiä ja muita teknisiä apuvälineitä

Asioiden kiireellisyysjärjestystä arvioidaan säännöllisesti, asioiden valmisteluun, huolellisuuteen ja täytännönpanoon on panostettu ja koulutauduttu. Ennen kokousta pidetään palaveri päätösten täytännönpanosta ja muutoksenhausta. Ei julkiset -asiakirjat merkitään selkeästi ja käsittelyohjeet on annettu myös uusille luottamushenkilöille.

Imagoriskeihin on vaikea suojautua. Aktiivinen ja nopea tiedotus on kuitenkin yksi keino. Viestintästrategiassa ohjeistetaan imagoon vaikuttavien riskien hallinnasta

Poikkeusolosuhteitten riskeihin varaudutaan sopimalla menettelytavoista ja tietojen päivittämisestä. Tähän on varauduttu laittamalla suunnitelmat kuntoon, harjoittelemalla ja viestintäyhteyksiä on tehostettu. Myös koulutusta järjestetään henkilökunnalle.

Ennen haastehakemuksen jättämistä analysoidaan myös niihin liittyvät riskit.

Sivistyspalvelukeskus

Henkilöstöriskit:

1. Palvelutuotannon keskeytymättömyys lakisääteisissä palveluissa (perusopetus, lukiokoulutus, päivähoito) voi vaarantua, jos laajamittaisen epidemian vuoksi suuri määrä henkilökuntaa joutuu yhtäaikaan sairauslomalle.

Varautuminen em. riskiin:

- sijaisten rekrytoinnissa on päivähoidossa otettu käyttöön Kuntarekryn sijaisrekisteritoiminto, muiden osalta sijaislistat pyritään pitämään ajan tasalla
- on tehty suunnitelmat, joiden avulla opetusta voidaan toteuttaa osin etä- ja verkko-opetuksena.

2. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus päivähoidossa

Varautuminen em. riskiin:

- houkuttelevan työnantajaimagon luominen
- yhteistyö lastentarhanopettajia ja perhepäivähoitajia kouluttavien organisaatioiden kanssa

Muut riskit:

1. Poikkeustilanteesta johtuva yllättävä seikka

Varautuminen em. riskiin:

- oppilaitosten ja päiväkotien turvallisuussuunnitelmien säännöllinen päivittäminen
- säännölliset pelastusharjoitukset

2. Kiinteistön kunnossa äkillisesti tapahtuva heikentyminen ja siitä johtuva käyttökielto

Varautuminen em. riskiin:

- pidetään ajantasaiset tiedot saatavilla olevista varatiloista

3. Keittiön saastuminen, mahdollinen käyttökielto, ruokamyrkytys.

Varautuminen em. riskiin:

- Kaikissa keittiöissä on toimiva omavalvontajärjestelmä. Suunnitelma on hyväksytty Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän ympäristölautakunnassa 25.9.2008 ja päivitetty 2012.

4. Perus- ja esikoululaisten koulumatkojen turvallisuus

Varautuminen em. riskiin:

On laadittu Iisalmen liikenneturvallisuussuunnitelma. Kuljetusten järjestämisperusteissa on otettu huomioon vaaralliset tieosuudet. Tilanteet on käyty läpi syksyisin yhteistyössä poliisin kanssa. Koulutuslautakunta on 17.4.2012 hyväksynyt uuden Koulukuljetusoppaan.

5. Palvelujen hankintaosaaminen: hankintojen valmistelu, sopimusten tekeminen, laadun seuranta.

Avainhenkilöiden kouluttautuminen. Palvelujen ostossa jo tarjouspyynnöt käsitellään lautakunnassa. Ostettujen palvelujen laadun järjestelmällinen seuraaminen / valvominen.

Vapaa-aikapalvelukeskus

Keskeisimmät riskit ovat:

1. Tapaturmat liikuntatiloilla ja –alueilla

Varautuminen em. riskeihin:

- ohjeistus tuoteturvallisuuslain (Tukes) ohjeitten mukainen
- opastusta, ohjeistusta ja osoitteita tiloilla ja alueille lisätty, turvallisuussuunnitelmat käytössä
- järjestys- ja käytösääntöjen tarkistaminen, ohjeet vaaratilanteita varten ajan tasalla
- fyysisestä ympäristöstä huolehtiminen (esteettömyys, korjaukset, huollot)
- kunnossapidon henkilöstön osaamista parannettu

2. Uimahallin asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit

Varautuminen em. riskeihin:

- turvallisuusohjeistus Tukesin suositusten mukainen mm. henkilöstön koulutuksen ja osaamisen suhteen (henkilöstöltä vaaditaan mm. EA 2 suorittaminen)
- hygienian tason ylläpitäminen, säännöllinen omavalvonta, yhteistyö terveys- viranomaisten kanssa
- vedenpuhdistusjärjestelmään liittyvien kemikaalien ja muitten aineitten turvallinen käsittely ja ohjeistus
- fyysisen ympäristön turvallisuuden huomioiminen (esteettömyys, korjaukset, huollot)

3. Toiminnalliset liikunta- ja nuorisopalvelut

Varautuminen em. riskeihin:

- ohjauksen laadussa huomioidaan väestön ikääntyminen ja erityisryhmät
- ennakoidaan ja varaudutaan mm. henkilöstön valmiuksien parantamisella odottamattomiin tilanteisiin kuten väkivaltatilanteet
- pidetään yllä henkilöstön valmiuksia esim. väkivaltatilanteita varten

Tekninen keskus

Riskit	Vaikutukset	Suojautuminen
Kaupunkiympäristö		
- Tonttivarannon riittämättömyys	- Asumiseen ja elinkeinoelämälle ei pystytä tarjoamaan riittävästi	- Riittävä panostus maanhankintaan
- Maanomistuksen riittämättömyys	- Esteet muuttoliikkeelle Iisalmeen	- Kaavoitukseen riittävät resurssit ja töiden kohdentaminen
- Kaavoitus	- Työpaikkakehityksen vaarantuminen	- Riittävä panostus kunnallistekniikan rakentamiseen ja ylläpitoon
	- Iisalmen vetovoima ja asema aluekeskuksena heikkenee	
- Metsä- ym. omaisuuden omaisuusvahingot tulipalo, luonnonilmiöt ym.	- Omaisuuden arvon alentuminen	- Vakuutukset
- Liikenneväylien ja ohjausjärjestelmien kunnan rapistuminen	- Liikenneturvallisuuden heikkeneminen	- Liikenneverkon peruskorjausohjelman toteutus
	- Onnettomuuksien lisääntyminen	- Liikenneväylien kunnossapidon resurssien riittävyys
	- Perusparannuskustannusten kasvu	- Riittävä investointitaso turvallisuutta säilyttävään/parantavaan kunnallistekniikkaan
	- Perusparannustarpeen aikaistuminen	- Henkilöstön ammattitaidon ylläpito
	- Kaupunkikuvan ja vetovoiman heikkeneminen	- Ostopalveluna hankittavan työn ammattitaidon taso
- Yksityistieverkoston kunnan heikentyminen	- Onnettomuuksien lisääntyminen	- Kaupungin avustustason säilyttäminen
	- Elinkeinoelämän kuljetusten vaarantuminen	- Avustusten tarkoituksenmukainen kohdentaminen

Riskit	Vaikutukset	Suojautuminen
- Ydinkeskustan toimivuuden ja veto-voimaisuuden puutteet	- Liikennejärjestelyjen toimimattomuus - Palvelutarjonnan heikentyminen keskustassa - Aluekeskusaseman heikkeneminen	- Hyväksytyn yleissuunnitelman toteuttaminen - Yhteistyö yrityselämän ja muiden toimijoiden kanssa
- Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmät	- Tarkastus- ja neuvontapalvelutarpeen lisääntyminen rakennusvalvonnassa - Kustannusten kasvu kiinteistöillä	- Riittävien neuvonta- ja tarkastusresurssien organisointi - Kaupungin suunnittelun ja avustusten kohdentaminen haja-alueen viemäröinteihin
Toimitilat		
- Kiinteistöjen kunnan rapistuminen	- Peruskorjauskustannusten kasvu - Tarpeettomat investoinnit ennen peruskorjausta - Peruskorjaustarpeen aikaistuminen - Tilojen epäterveellisyys - Energiakulujen kasvu - Epätarkoituksenmukaiset tilat	- Kiinteistöstrategian laatiminen toimitilojen kokonaistarpeesta - Tarpeettomien kiinteistöjen myynti tai purkaminen - Riittävä taloudellinen panostus kunnossapitoon - Kustannusseuranta - Korjaustarpeiden ennakointi
- Kiinteistöjen energiakulujen kasvu	- Kustannustason nousu -> vähentää muita resursseja	- Energiankulutuksen nousun ehkäiseminen energiataloudellisten korjaustoimenpiteiden avulla; rakennus- ja talotekniset toimenpiteet mm. kiinteistöautomaation lisääminen - käyttöaikojen optimointi, käyttäjien informointi - Systemaattinen sähkönhankintajärjestelmä
- Kiinteistöjen terveellisuuden heikkeneminen	- Sairauspoissaolot - Työolosuhteiden heikentyminen - Käyttäjien olosuhteiden huonontuminen	- Rakennus- ja taloteknisistä virheistä johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittaminen - Panostus kiinteistöjen kunnossapitoon - Luokiteltujen rakennusmateriaalien käyttö - Säännölliset sisäilmapalaverit

2.8. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaavat kaupunginhallituksen vuonna 2003 vahvistamat sisäisen valvonnan ohjeet. Kaupungin valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan. Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäisen valvonta on osa organisaation johtamista, joka kattaa koko organisaation. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kaupunginhallitus. Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityisen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvollisilla. Sisäistä valvontaa täydentää sisäinen tarkastus, joka tapahtuu kaupunginjohtajan johdolla ja sen käytännön toteutuksesta vastaa taloustoimi. Ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kaupungin tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksessa lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- strateginen suunnittelu. Valtuusto on vahvistanut kaupungin strategian kokouksessaan
- taloussuunnitelma ja talousarvio, jotka valtuusto käsittelee vuosittain joulukuussa
- toiminnan ja talouden raportointi, jota toteutetaan kaupunginhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden puitteissa
- johtamisjärjestelmä, joka on määritelty pääosin kaupungin hallinto- ja toimintasäännössä
- hyvä hallintotapa, jonka keskeinen elementti on julkisuusperiaatteen noudattaminen
- henkilöstöhallinto
- riskien tunnistaminen ja hallinta
- lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta

2000-luvun alkupuolella kaupunki on panostanut tehostetusti sisäisen valvonnan kehittämiseen. Hallintokuntien toteuttaman sisäisen valvonnan sisältö ja laatu ovat parantuneet merkittävästi. Hallintokunnissa on tiedostettu, että sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toiminnan johtamista.

Tätä kautta yksikön toiminnot tehostuvat ja kaupungin tuottavuus paranee. Jatkossa sisäisen valvonnan kehittämisen painopistealueet ovat valvonnan suunnittelussa, raportoinnissa ja dokumentoinnissa.

Riskikartoitukset ja riskien hallintasuunnitelmat

Kaupungin toiminnallisten riskien hallinta perustuu toimintaketjujen määrittelyyn, niiden pohjalta tapahtuvaan riskienkartoitukseen sekä sisäisen valvonnan valvontakeinojen määrittelyyn ja vastuutukseen.

Toiminnallisten riskien hallinta muodostuu seuraavista asioista:

- toimintaketjut jaoteltuna osatoimintoihin
- vastuuhenkilöt osatoiminnoittain
- riskien kuvaus
- riskiluokka (pisteytettynä)
- riskienhallinta/ kehittämistoimenpiteet
- sisäisen valvonnan vastuuhenkilö osatoiminnoittain
- sisäisen valvonnan keinot ja tiheys

Edellä olevan pohjalta palvelukeskukset laativat vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelman.

Raportointi

Palveluketjujen päävastuuhenkilö raportoi sisäisen valvonnan havainnoista esimiehelleen puolivuositain (ajalta 1.1. – 30.6. elokuussa ja ajalta 1.7. – 31.12. tammikuussa). Palvelukeskuksen johtaja raportoi omalle lautakunnalleen ja sisäiselle tarkastukselle puolivuositain edellä olevan aikataulun mukaisesti. Sisäinen tarkastus kokoaa edellä olevan pohjalta yhteenvetoraportin, joka toimitetaan kaupunginjohtajalle, kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Kaupunginvaltuustolle sisäisen valvonnan havainnoista ja toimivuudesta raportoidaan kaupungin tilinpäätöksessä.

Sisäisen valvonnan painopistealueita ovat vuonna 2012 olleet:

- hankintojen kilpailutus ja toteutus
- viranhaltijoiden hankintarajojen noudattaminen
- talousarvioraportointi ja määrärahojen riittävyys
- maksukorttiosiot
- matkalaskut
- määräaikaiset palvelusuhteet
- vakuudet

Kaikki palvelukeskukset ovat annetun ohjeen mukaisesti raportoineet puolivuositain sisäisen valvonnan toteutuksesta ao. hallinnonalallaan. Kaupunginhallitus on käsitellyt sisäisen valvonnan raportit 3.9.2012 § 297 ja 18.2.2013 § 132. Talousarvioraportointi on toteutettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden edellyttämässä laajuudessa.

Valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu ja niistä on raportoitu tilinpäätöksen kohdassa talousarvion toteutuminen. Talousarvio oli ylijäämäinen 5 777 € (ei sis. vesilaitosta) ja tilinpäätöksen mukainen alijäämä oli 0,9 milj. € (ei sis. vesilaitosta). Tilinpäätöksen ennuste vuodelle 2012 on käsitelty valtuustossa 12.11.2012 § 105. Talousarvioylitys johtui SOTE loppulaskutuksen huomattavasti arvioitua suuremmasta summasta.

Kaupungin saatavista on raportoitu kaupunginhallitukselle neljännesvuositain. Kaupungin yli 3 kuukautta sitten erääntyneet saatavat olivat vuoden 2012 lopussa 247 000 €. Maksuvalmiudesta kaupunginhallitukselle on raportoitu kuukausittain.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 21.6.2010 § 47 määritellyt tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat.

Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta on vs. kaupunginkamreerin johdolla suorittanut osa-aikainen tarkastussihteeri 30.9.2012 saakka. Sisäinen tarkastus on v. 2012 kohdistunut mm. seuraaviin toimintoihin: keskitettyjen hankintojen hankintapaikat, energia- ja korjausavustukset, liikunta- ja nuorisjärjestöjen toiminta-avustukset, koulutustapahtumien matkalaskut, laskutus mm. teknisen keskuksen sivutoiminta, huoneistojen vuokrasopimukset ja vakuudet, perintä (vesilaskutus), ostolaskujen maksuajankohta. Tarkastuksista on raportoitu kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle, tilintarkastajalle ja ao. hallintokunnille.

2.9. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**2.9.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen (sis. vesilaitos)****TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
(sis. vesilaitos)**

	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	31 069	28 640
Toimintakulut	-139 664	-133 217
Toimintakate	-108 595	-104 577
Verotulot	69 148	67 304
Valtionosuudet	43 500	42 006
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73	205
Muut rahoitustuotot	1 635	1 335
Korkokulut	-492	-610
Muut rahoituskulut	-565	-1 041
Vuosikate	4 704	4 623
Poistot ja arvonalentumiset	-5 835	-5 418
Tilikauden tulos	-1 131	-795
Tilinpäätössiirrot	617	520
Tilikauden alijäämä	-514	-275

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2011	2012	2011
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25	22	21
Vuosikate, % poistoista	118	81	85
Vuosikate/euroa/asukas	384	212	209
Asukasmäärä	-	22 146	22 142

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

2.9.2. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (sis. vesilaitos)

	2012	2011
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate ja liikeylijäämä (liikelait poistot+rahoitus)	4 704	4 623
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-715	-462
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 765	-10 207
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 416	1 766
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 046	538
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 314	-3 742
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-11	-16
Antolainasaamisten vähennys	199	118
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	8 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 289	-4 886
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	93
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 254	916
Rahoituksen rahavirta	5 153	5 125
Rahavarojen muutos	2 839	1 383
Rahavarat 31.12	23 385	20 546
Rahavarat 1.1	-20 546	-19 163

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2011	2012	2011
Investointien tulorahoitus, %	62	64	55
Pääomamenojen tulorahoitus, %	43	41	35
Lainanhoitokate	1,5	1	1
Kassan riittävyys, pv	36	56	51
Asukasmäärä	-	22 146	22 142

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, €

= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate/(Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys

= 365 pv * Rahavarat 31.12/Kassasta maksut tilikaudella

2.10. Rahoitusasema ja sen muutokset (sis. vesilaitos)**Tase ja sen tunnusluvut**

VASTAAVAA	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	396,0	197,9
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 154,5	11 968,6
Rakennukset	35 097,4	31 419,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 619,3	21 948,7
Koneet ja kalusto	1 702,8	1 571,7
Muut aineelliset hyödykkeet	156,3	151,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	233,7	3 868,9
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	27 091,1	27 141,5
Muut lainasaamiset	2 719,9	2 918,8
Muut saamiset	26,7	15,8
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	38,9	60,0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 179,9	2 030,7
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	2 779,2	19,1
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 312,2	1 101,2
Lainasaamiset	0,0	0,0
Muut saamiset	2 226,8	4 145,6
Siirtosaamiset	225,6	1 201,1
III Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2,2	2,2
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	12 716,1	13 994,9
IV Rahat ja pankkisaamiset	10 666,7	6 548,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	134 345,3	130 306,2

VASTATTAVAA	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	63 789,4	63 789,4
Arvonkorotusrahasto	583,1	583,1
Muu oma pääoma	10 569,6	10 705,7
Edellisien tilikausien ylijäämä(-)/alijäämä(+)	-275,3	0,0
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	-514,2	-275,3
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	4 837,1	5 317,7
Vapaaehtoiset varaukset	310,0	310,0
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	16,8	17,0
Muut pakolliset varaukset	0,0	0,0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	29,5	50,2
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 444,5	2 302,6
Muut toimeksiantojen pääomat	225,7	183,1
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	33 719,2	30 679,1
Saadut ennakot	372,2	397,7
Muut pitkäaikaiset velat	660,8	519,5
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	4 960,0	4 288,9
Saadut ennakot	623,8	504,3
Ostovelat	3 249,9	4 013,5
Muut velat	719,7	711,0
Siirtovelat	8 023,6	6 208,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	134 345,3	130 306,2

TASEEN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2011	2012	2011
Omavaraisuus (%)	64	59	62
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	45	35	38
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 549 696	-789	-275
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 398	-36	-12
Lainakanta 31.12., milj €	10 990	39	35
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 037	1 747	1 579
Lainasaamiset, milj. €	-	2 720	2 919
Asukkaiden lukumäärä 31.12	-	22 146	22 142

Tunnuslukujen laskentakaavat**Omavaraisuusaste, %**

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

2.11. Kokonaistulot ja –menot (ei sis. vesilaitosta)

TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	36,7	Toimintakulut	148,0
Verotulot	69,1	Korkokulut	0,5
Valtionosuudet	43,5	Muut rahoituskulut	0,6
Korkotuotot	0,1	Satunnaiset kulut	0,0
Muut rahoitustuotot	3,2	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset tuotot	0,0	Pakollisten varausten muutos	
Tulorahoituksen korjauserät		- pakollisten varausten li. (+), väh(-)	
- pysyvien vastaavien		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
hyödykkeiden luovutusvoitot	-0,7	luovutustappiot	0,0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	1,4	Investointimenot	8,0
Pysyvien vastaavien			
hyödykkeiden luovutustulot	1,0	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,2	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Kokonaismenot yhteensä	161,03
Kokonaistulot yhteensä	162,78		

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot= 162,8 -161,03 = 1,8

Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos = [1,1 -2,8 = -1,8

2.12. Iisalmi-konsernin toiminta ja talous

Kunnille säädettiin velvollisuus laatia konsernitase ja sen liitetiedot kuntalain (365/1995) taloutta koskevien säännösten voimaan tullessa vuoden 1997 alusta. 15.5.2007 voimaan tulleella kuntalain muutoksella (519/2007) kunnan konsernitilinpäätöksen sisältöä laajennettiin siten, että konsernitaseen ja liitetietojen lisäksi kunnan on, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, laadittava myös konsernituloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma.

- Kuntalain 13 § mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista.
- Kuntalain 16 a §:ssä on määritelty kuntakonserni.
- Kuntalain 25 a §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.
- Kuntalain 68 a §:ssä on määritelty konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ja sisältö.
- Kuntalain 69 § mukaan toimintakertomuksessa annetaan selvitys kuntakonsernin tavoitteiden toteutumisesta.
- Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunta arvioi kuntakonsernin tavoitteiden toteutumista.
- Kuntalain 73 §:n mukaan tilintarkastaja tarkastaa konsernitilinpäätöksen ja konsernivalvonnan asianmukaisuuden.

Konsernin toiminnan ohjaus ja valvonta

Konsernin ohjauksen päälinjaukset on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymissä kaupungin konserniohjeissa. Ohjeissa on määritelty kaupunginvaltuuston kaupunginhallituksen ja johtavien viranhaltijoiden toimivalta konserniohjauksessa, konsernin tavoitteenasettelu ja raportointi, tilintarkastus, rahoitus, riskien hallinta, henkilöstöpolitiikka yhteishankinnat ja tiedotus.

Konserniseurantaa varten on valmisteltu vastuumatriisi, jossa on määritelty viranhaltijatason seurattavastuu konserniyhtiöittäin.

Vuosittain talousarvion yhteydessä valtuusto vahvistaa keskeisille konserniyhteisöille tavoitteet. Tilikauden aikana konserniyhteisöt raportoivat neljännesvuosittain tavoitteiden toteutumisesta. Kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä annetaan selvitys konsernin tilikauden toiminnan ja talouden toteutumisesta. Kaupungin tilinpäätös sisältää täydellisen konsernitilinpäätöksen.

Konsernitilinpäätös tietojen antamista ja valmistelua varten kaupunginhallitus on vahvistanut konsernitilinpäätösohjeet.

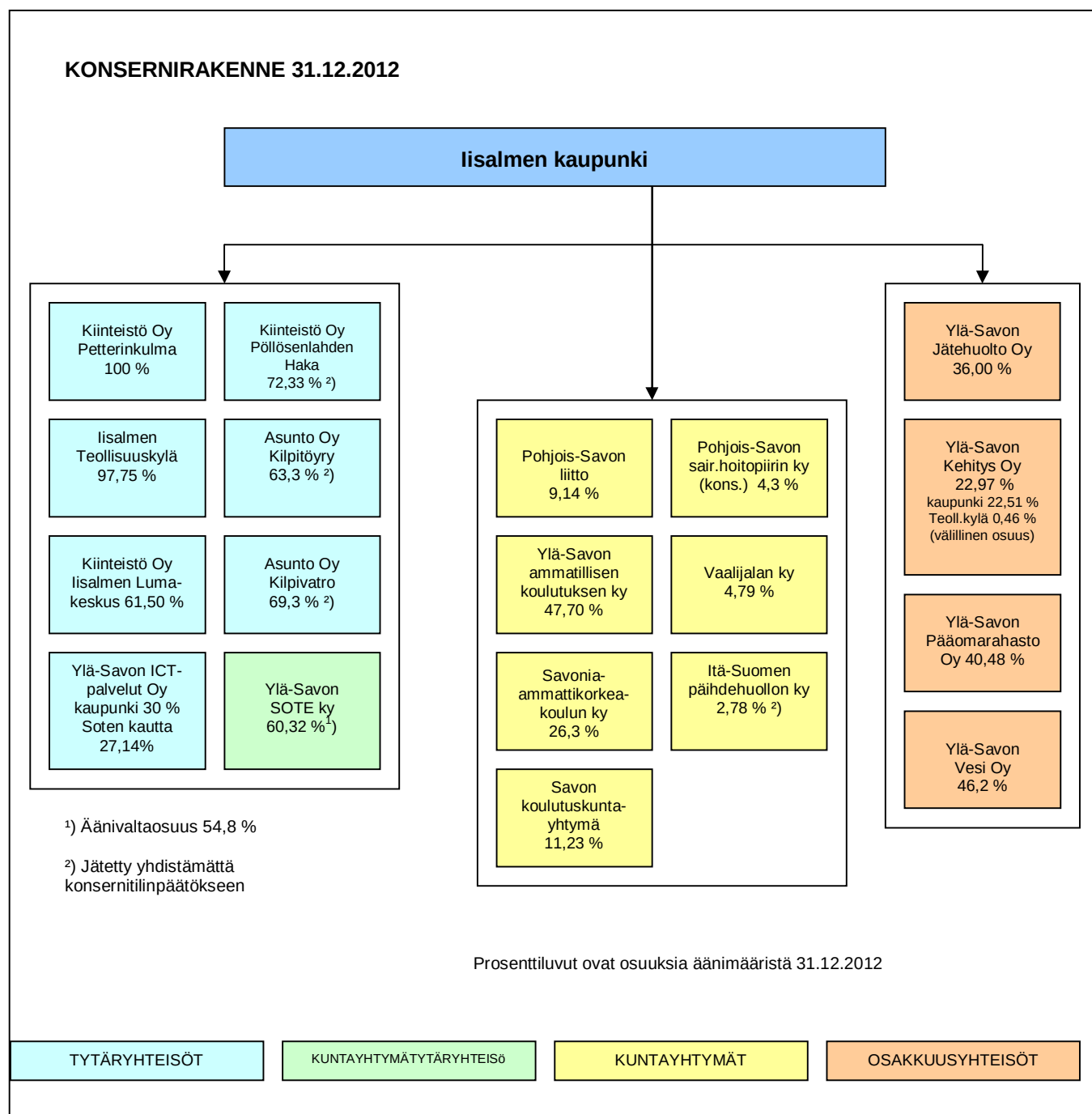
Lisäksi tapauskohtaisesti yhteisöedustajia voidaan ohjeistaa, yhtiöiden edustajia kuulla suullisesti ja järjestää suunnittelukokouksia merkittävistä konsernia koskevista asioista. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toimintaa on valvonut yhteislautakunta. Lautakunta on perustettu Iisalmen kaupungin organisaatioon ja lautakunnan esittelijänä on toiminut yhteysjohtaja. Lautakunnan tehtävät ja asema on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa ja seutusopimuksessa. Yhteislautakunta lakkautuu 1.1.2013.

Iisalmi-konserniin v. 2012 kuuluu 8 tytäryhteisöä, 7 kuntayhtymää ja 4 osakkuusyhteisöä. Merkittävimmät tytäryhteisöt ovat Kiinteistö Oy Petterinkulma, Iisalmen Teollisuuskylä Oy ja Ylä-Savon SOTE ky. Merkittävimmät kuntayhtymät ovat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä. Vuonna 2011 Ylä-Savon SOTE ky on luettu tytäryhteisöksi (KILA, kuntajaoston lausunto 102, 29.11.2011). Tästä johtuen myös Ylä-Savon sairaanhoidon tukisäätiö luetaan Iisalmen kaupungin tytäryhteisöksi. Palvelutuotannon kannalta merkittävä tytäryhteisö on ICT-palveluja kaupungille tuottava Ylä-Savon ICT-Palvelut Oy, josta kaupunki omistaa suoraan 30 %, välillisesti SOTE ky:n kautta 27,14 %

V. 2012 konsernin omistusosuuksissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

Iisalmen kaupungin peruspääomaosuus Ylä-Savon SOTE ky:n peruspääomasta 31.12.2012 60,32 %. Ylä-Savon ICT-palvelujen omistusosuus kasvanut SOTE ky:n välillisen omistajuuden kautta 57,14 prosenttiin.

KONSERNIRAKENNE 31.12.2012

Yhteisöjen yhdistely konsernitaseeseen

Konserniohjeistukseen perustuen seuraavat tytäryhteisöt on niiden vähäisen merkityksen johdosta jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen: Kiinteistö Oy Pöllösenlahden Haka, Asunto Oy Kilpitöyry ja Asunto Oy Kilpivatro.

Samoin konsernitilinpäätöksen kannalta epäolennaisena kuntayhtymänä konsernitaseeseen on jätetty yhdistelemättä Itä-Suomen päihdehuollon ky. Ylä-Savon SOTE ky alakonserniin kuuluva Ylä-Savon sairaanhoidon tukisäätiö on jätetty yhdistelemättä Iisalmen konsernitilinpäätökseen.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2012

Kiinteistö Oy Petterinkulma

Kiinteistö Oy Petterinkulman liikevaihto vuonna 2012 oli 7 260 720 euroa ja muut kiinteistöjen tuotot 78 879 euroa. Yhtiön lainamäärä vuoden lopussa oli 22 885 898 euroa. Uutta lainaa otettiin 8 515 000 euroa, josta aravalainojen konvertointiin käytettiin 6 milj. euroa. Lainoja lyhennettiin 1 222 716 euroa. Lainojen korkoja maksettiin 361 651 euroa. Kaupungin takaamien lainojen määrä vuoden 2012 lopussa oli 18,5 miljoonaa euroa.

Asuntojen määrä oli vuoden 2012 lopussa 1 538 kpl ja asukkaiden määrä 2 245 henkilöä. Yhtiön asuinkiinteistöjen painotettu kuukausineliövuokra oli 31.12.2012 8,10 € / m² / kk (8,04 € / m² / kk vuonna 2011).

Kiinteistö Oy Petterinkulman palveluksessa oli vuonna 2012 keskimäärin 32 henkilöä (32 henkilöä vuonna 2011) ja vuoden 2012 lopussa 26 vakinaista henkilöä (26 henkilöä vuonna 2011).

Yhtiön maksuvalmius tilikaudella oli tyydyttävä.

Tavoitteet ja niiden toteutuma

	Tavoite	Toteutuma
Liikevaihto	7 362 000	7 260 719,92
Muut kiinteistön tuotot	66 000	78 877,87
Henkilöstökulut	1 350 000	1 146 461,59
Lainojen lyhennykset	1 183 000	1 222 716,23
Poistot		1 198 677,36
Kiinteistöjen muut kulut	3 641 000	4 175 738,74
Luottotappiot	15 000	11 910,29
Rahoitustuotot ja- kulut	-735 000	-538 788,32
Vuokrasaamiset	alle 90 000	100 754,05
Painotettu keskivuokra kauden lopussa (arava-asunnot)	7,96 €/m ² /kk	7,96 €/m ² /kk
Asuntojen käyttöaste	yli 98 %	97,53 %
Henkilöstömäärä kokopäivätoimiseksi muutettuna	34 hlöä	32 hlöä
Kerrostaloasunnot Luuniemelle valmistuvat 1.5.2012	36 as	36 as
Asuntojen määrä tilikauden lopussa	1 538 kpl	1 538 kpl

Iisalmen Teollisuuskylä Oy

Olennaisia tapahtumia toimintaympäristössä

Ylä-Savon seudun talouskasvu sekä yritysten kehitysnäkymät taantuivat syksyn 2008 jälkeen ja taantuma jatkui edelleen aina syksyyn 2010 saakka. Tuolloin suurin osa Ylä-Savon vientivetoisesta teollisuudesta elpyi. Vuosi 2011 yritystemme osalta sujui edelleen kasvuvoittoisesti ja samainen kasvuvoittainen kehitys jatkui myös vuoden 2012 aikana. Varsinkin teknologiateollisuus on porskut-tanut ja yltänyt Pohjois-Savon mittakaavassa mm. Tekes kehittämishankkeiden kärkeen. Investoinnit ovat olleet mittavia ja myös kaupan kehitys eritoten seudun keskuksessa Iisalmissa jo pitkään jatkuneen kasvun huipentumana saanut lisäksi kaivattua erikoistavarakauppaa. Iisalmen ote seutukeskuksena niin palveluiden, kaupan kuin teollisuudenkin osalta vahvistunut entisestään.

Seudun työttömyys on n. 12 % ja Iisalmen osalta liki 14 %.

Väestön väheneminen koko Ylä-Savossa jatkui huolimatta teollisuuden ja kaupan kohtalaisista näkymistä ja investoinneista. Vain Iisalmissa väestön kehitys on ollut niukasti positiivinen.

Erityisesti Soinlahdesta kantautuneet teollisuuden kasvun positiiviset uutiset ovat heijastuneet myönteisesti koko alueen elinkeinoelämän vireyteen, riskinottoon ja paikallisesti tulevaisuuden uskoon myönteisesti.

Teollisuuskylässä yritysten tilauskantojen jatkunut positiivinen vire on heijastunut suoraan mm. yritystemme maksukykyyn.

Vaikka koko Itäisen Suomen elinkeinoelämän suhdanne-ennusteet lähitulevaisuudelle näyttävät viennin heikkenemisen vuoksi huonoilta, vuodelle 2013 näkymät paikallisesti Ylä-Savossa näyttävät edelleen kohtalaisilta ja jo pitempään jatkunut useiden alojen kasvu näyttäisi jatkuvan entisenlaisena huolimatta vientiteollisuutta vaivaavasta Euroopan talousalueen kriisistä ja muista uhkista.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön toiminta painottui kuluneena tilivuonna Soinlahden teollisuusalueen kehittämiseen ja sinne suunnitellun bioöljylaitoksen tontti- ym. valmiuksien valmisteluun ja varmentamiseen. Tavoitteessa näytetään onnistuneen hyvin ja tonttikaupat toteutuivat 29.1.2013. Nyt seuraamme suunniteltujen rakennustöiden käynnistymistä ja alueen logististen yhteyksien ja tarvittavien yritysverkostojen kehittymistä alueen teollisen kehittymisen tueksi. Teollisuuskylä ollut mukana kaupungin koordinoimissa Soinlahden infrastruktuuri ja kaavoitustyöryhmissä sekä ohjausryhmässä edistämässä alueen teollista kehittymistä. Kuluneen vuoden aikana valmisteltu myös Soinlahdessa sijaitsevan puun modifioinnin edistämisedellytyksiä ja edistetty alueen yritysten verkottumista.

Positiivinen vire on ollut päällä kaikilla Teollisuuskylän asiakasyrityksillä läpi koko kuluneen vuoden. Teollisuuskylän toimitilojen vuokraustoiminta on jatkunut koko vuoden yllätyksittä. Keskustassa sijaitsevien liiketoimintatilojen käyttöaste on lähennyt vuoden loppua kohti 100 prosenttia. Teollisten tilojen osalta käyttöaste on n. 97%. Muovikadun kiinteistöihin on saatu kolme uutta vuokralaista ja jäljellä olevista vapaista tiloista neuvotellaan.

Toimitilojen kunnostukseen on panostettu optimaalisesti niin että pahimpiin ongelma-alueisiin ja vahinkojen ennaltaehkäisyyn on kiinnitetty erityistä huomiota. Vuoden aikana on suoritettu kolmeen kiinteistöön saneeraustoimia.

Vanhon teollisuuskiinteistöjen myynnin osalta ei ole edistytty. On keskitytty tilojen vuokraamiseen siinä onnistuen.

Teollisuuskylän omistamissa kiinteistöissä toimi tilikauden lopulla yhteensä 50 yritystä, jotka työllistivät yhteensä n. 500 henkeä.

Teollisuuskylän toimitilojen käyttöaste on kohentunut ollen n. 97%. Muutoin vapaiden tilojen määrä on vähentynyt ja niitä on eri kiinteistöissä yhtensä n. 1000 m²

Teollisuuskylällä oli luottotappioita kuluneena vuonna yhden aiemman vuokralaisen osalta yhteensä 1087 €. Vuokrasaamisten osalta tilanne on vuoden lopussa ollut hyvä.

Arvio todennäköisestä kehityksestä

Teollisuuskylällä ei ole tulevalle vuodelle tiedossa luottotappioita.

Teollisuuskylän talous on kehittynyt perättäisten voitollisten vuosien jälkeen niin että yhtiön aiemmat tappiot on kyetty eliminoimaan ja yhtiön oma pääoma kohoamaan osakepääomaa korkeammalle tasolle. Yhtiön omavaraisuusaste on edelleen kehittynyt ja kuluvan vuoden osalta ei ole näköpiirissä esteitä samansuuntaisen tuloksellisen toiminnan jatkumiseksi. Tämä kehitys mahdollistaa poistojen maksimoinnin ja suuremman panoksen vanhojen kiinteistöjen kunnan kohentamiseen.

Paikallisten yritysten kehityksessä ja kasvaessa uhkaa vapaiksi jäävistä tiloista ei näillä näkymin ole muutoin kuin tilanteessa jossa vuokralaisemme pyrkivät kasvun ja alhaisten lainakorkojen innoittamina omiin tiloihin. Vuodenvaihteessa 2012 vapaita tiloja eri kiinteistöissä oli yhteensä n. 1000 m² mikä on n. puolta vähemmän kuin vuosi sitten. Toimitilojen vuokratyöntekijä on ollut kasvava. Eräiden hallien myynnistä oli joitain neuvotteluja mutta tilojen käyttötarkoitus ei ole kohdannut kysyntää.

Yhtiön taloutta helpottavat jo jonkin aikaa matalahkoina pysyneet ja edelleen tasaisesti laskeneet lainojen korot. Tämä korostuu kun pääosa yhtiön lainoista on vaihtuvakorkoisia. Tilanne korkomarkkinoilla on arvioitu jatkuvan samansuuntaisena ainakin kuluvan vuoden eikä suuria muutoksista odoteta sittenkään.

Teollisuusalueiden kehittämisen osalta Teollisuuskylä tekee yhteistyötä Kaupungin teknisen keskuksen kanssa. Soinlahdessa, Teollisuuskylän omistamalla sahatontilla on jo saatukin edistystä aikaan kun sahan kiinteöstä lohkaistulle ja myydylle määräalalle saatiin merkittävä uusiutuvia puupohjaisia raaka-aineita rikittömäksi bioöljyksi byrolyysiteknikalla valmistava yritys rantautumaan alueelle. Myynti ja sitä edeltänyt valmistelutyö mahdollistavat n. 50 miljoonan euron investoinnin ja ensimmäisessä vaiheessa n. 100 uutta teollista työpaikkaa. Jatkossa samalle alueelle Teollisuuskylän myymälle tontille on suunniteltu jo toinen vastaavan kokoluokan bioöljylaitos. Uuden teollisuusalueen käyttöönoton uskotaan vaikuttavan positiivisesti teollisuuden kehittymiseen ja uusinvestointeihin. Eri toimialojen kehittämistyössä ja markkinoinnissa tehdään yhteistyötä kaupunki organisaation sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Talouskatsaus vuoteen 2012

Vuosi 2012 oli yhtiön 38. toimintavuosi. Liikevaihto kasvoi 59 562 € ollen 1 025 589 €. Henkilöstökulut vähenivät 439 €, hallintokulut kasvoivat 7 987 € ja kiinteistöjen hoitokulut kasvoivat 37 307 €. Lämmityskulujen muutos oli + 23 % ja sähkön + 28 % Vuokratuotot kasvoivat 61 046 € ollen 964 177 €.

Kirjattuja luottotappioita oli 1 087 €. Luovutusvoittoja ei ollut. Pysyvät vastaavat vähenivät 227 009 € ja vaihtuvat vastaavat vähenivät 318 971 €. Pitkäaikaisten saamisten osuus kiinteistötuotoista oli 2 800 988 €.

Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta ovat vähentyneet 882 087 €. Yhteensä pitkäaikaiset velat ovat vähentyneet 882 087 €. Yhteensä lyhytaikainen velka on kasvanut 101 840 €. Velat yhteensä vähentyneet 780 246 €.

Poistot olivat 301 654 €.

Tilikauden voitto oli 234 265,22 €. Voittoon vaikuttavat lainakorkojen alhaisuus sekä mm. vuokratuottojen kasvu, käyttökorvausten perintä ja isännöintipalvelujen palauttaminen omaksi työksi.

Eräitä huomioita:

Kiinteistöveron väheneminen selittyy Soinlahden sahan kiinteistökaupan aiheuttamalla kiinteistöverolla vuodelle 2011. Vastaava kiinteistövero laskutettiin vuokralaiselta, Anaika Woodilta. Kiinteistömässassa ei ole kuitenkaan tapahtunut kasvua, koska kiinteistö on merkitty lunastusvuokralaisen Anaika Wood Oy:n taseeseen. Verottaja on alkanut nyt pyynnöstämme perimään saha-kiinteistön veron suoraan Anaika Woodilta.

Hallitus esittää että tilikauden voitto kirjataan oman pääoman lisäykseksi eikä osinkoa jaeta.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Martti Harju ja varapuheenjohtajana Iivo Polvi. Muina hallituksen jäseninä olivat Ismo Partanen, Pekka Kärkkäinen, Pirjo Rytönen, Jouni Toppinen ja Markku Eestilä. Hallitus kokoontui 5 kertaa varsinaiseen kokoukseen.

Yhtiön toimitusjohtajana on tilikauden aikana toiminut Kari Luostarinen.

Tavoitteet ja niiden toteuma 2012

Tavoite	Tuloksellinen toimintavuosi ja poistot suunnitelman mukaiset.
Toteutuma	Poisto-ohjelma suunnitelman mukainen. Toimintavuosi voitollinen.
Tavoite	Toimitilojen käyttöaste on n. 95%. Vapaiden teollisuustilojen osalta tehdään aktiivista myyntityötä.
Toteutuma	Käyttöaste n. 97%. Vuokralaisten vaihtuvuutta on ollut ja Teollisuuskylään saatu myös uusia merkittäviä toimijoita. Uusia toimijoita tullut sekä liike- että teollisuustiloihin.
Tavoite	Elinkaarensa päässä olevien teollisuuskiinteistöjen markkinointi.
Toteutuma	Markkinointia tehostettu mutta kysyntää ollut lähinnä vuokraamisen osalta. Vapaita toimitiloja saatu hyvin vuokrataksi.
Tavoite	Kunnostusta vaativien kohteiden saneeraaminen kiinteistöjen arvon säilyttämiseksi.
Toteutuma	Välttämättömiä kunnostuksia suoritettu toimitilojen vuokraamisen mahdollistamiseksi. Kunnostuksilla pyritty eliminoidaan mahdollisten lisävaurioiden syntyminen. Liiketiloihin toteutettu osittainen jäähdyttävän ilmastoinnin asennus jolla kohennettu viihtyisyyttä ja kiinteistön arvoa.
Tavoite	Teollisuustilojen markkinointi ja tarvittaessa uusien toimitilojen rakentaminen.
Toteutuma	Kiinteistöjen markkinointia tehostettu mm. kaupungin kotisivujen kautta. Soinlahdesta ostettu Kaupungilta sahan yhteydestä määräala joka liitetty GFN:lle myytävään määräalaan bioöljyjalostamon toteuttamiseksi. Kaupungin kanssa toteutettu yhteistyötä Soinlahden uuden teollisuusalueen suunnittelun ja kehittämisen osalta. Soinlahdessa toimivien yritysten kanssa toteutettu yhteistyötä näiden investointien toteuttamisedellytysten mahdollistamiseksi sekä uuden bioöljylaitoksen toteutumisen varmistamiseksi.

2.13. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

	2012	2011
Toimintatuotot	118 764,82	112 204,81
Toimintakulut	-248 727,27	-235 590,98
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	122,47	60,67
Toimintakate	-129 839,98	-123 325,50
Verotulot	68 860,33	66 998,34
Valtionosuudet	72 645,34	69 039,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	117,64	357,71
Muut rahoitustuotot	1 712,69	1 359,41
Korkokulut	-1 069,41	-1 343,95
Muut rahoituskulut	-1 059,33	-1 365,62
VUOSIKATE	11 367,28	11 720,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 892,43	-10 225,42
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	4,67	-14,55
Tilikauden tulos	479,52	1 480,34
Tilinpäätössiirrot	-325,15	-843,71
Vähemmistöosuudet	-13,78	-18,23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	140,59	618,40
Tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,7	47,6
Vuosikate/Poistot, %	104,4	114,6
Vuosikate/, euroa/asukas	513	529
Asukasmäärä	22 146	22 142

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahavirta	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	11 367	11 720
Satunnaiset erät	5	-15
Tulorahoituksen korjauserät	-788	-548
	<u>10 584</u>	<u>11 157</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 297	-16 248
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 794	2 224
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	1 125	562
	<u>-15 378</u>	<u>-13 462</u>
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -4 794	 -2 304
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-28	-16
Antolainasaamisten vähennykset	261	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 525	9 553
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 919	-7 914
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 059	341
Oman pääoman muutokset	-72	61
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääomien muutokset	-19	91
Vaihto-omaisuuden muutos	-89	33
Saamisten muutos	536	-1 935
Korottomien velkojen muutos	3 063	1 531
Rahoituksen rahavirta	<u>9 198</u>	<u>1 897</u>
 Rahavarojen muutos	 4 403	 -407
 Rahavarojen muutos	 4 403	 -407
Rahavarat 31.12.	35 864	31 461
Rahavarat 1.1.	-31 461	-31 868

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	62	72
Pääomamenojen tulorahoitus, %	49	54
Lainanhoitokate	2	1
Kassan riittävyys	47	44

Tunnuslukujen laskentakaavat:**Investointien tulorahoitus, €**

= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate/(Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys

= 365 pv * Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2012	2011
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	668	669
Muut pitkävaikutteiset menot	668	268
Ennakkomaksut	45	39
*Aineettomat hyödykkeet	1 381	976
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 403	14 186
Rakennukset	96 249	88 330
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 212	22 578
Koneet ja kalusto	5 703	5 495
Muut aineelliset hyödykkeet	487	440
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 638	7 979
*Aineelliset hyödykkeet	143 691	139 008
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 782	4 563
Osakkeet ja osuudet	2 105	2 171
Muut lainasaamiset	92	92
Muut saamiset	101	72
*Sijoitukset	7 079	6 898
**Pysyvät vastaavat	152 152	146 883
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	680	775
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 227	2 076
Muut toimeksiantojen varat	334	321
*Toimeksiantojen varat	3 241	3 172
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	336	305
Keskeneräiset tuotteet	78	74
Muu vaihto-omaisuus	534	481
*Vaihto-omaisuus yhteensä	948	859
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	3 983	4 236
Lainasaamiset	612	674
Muut saamiset	3 078	240
Siirtosaamiset	119	122
*Pitkäaikaiset saamiset	7 792	5 273
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 842	3 381
Lainasaamiset	30	77
Muut saamiset	4 301	7 930
Siirtosaamiset	3 619	3 408
*Lyhytaikaiset saamiset	11 792	14 796
**Saamiset	19 584	20 068
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2	2
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	12 720	13 998
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 722	14 000
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	23 142	17 460
**Vaihtuvat vastaavat	56 397	52 388
VASTAAVAA	211 789	202 443

VASTATTAVAA	2012	2011
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 789	63 789
Arvonkorotusrahoisto	5 874	5 874
Muut omat rahastot	12 034	12 171
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 032	-2 954
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	141	618
*Oma pääoma	79 806	79 498
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	150	157
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	7 312	7 404
Vapaaehtoiset varaukset	8 320	7 779
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	15 632	15 182
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	17	23
Muut pakolliset varaukset	429	374
*Pakolliset varaukset	445	397
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	688	802
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 527	2 400
Muut toimeksiantojen pääomat	587	541
*Toimeksiantojen pääomat	3 802	3 744
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	68 265	57 353
Lainat julkisyhteisöiltä	1 812	1 931
Lainat muilta luotonantajilta	478	6 328
Saadut ennakot	664	708
Ostovelat	0	1
Muut velat	661	520
*Pitkäaikainen	71 880	66 840
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	7 588	6 523
Lainat julkisyhteisöiltä	68	243
Lainat muilta luotonantajilta	0	258
Saadut ennakot	1 695	1 289
Ostovelat	10 584	10 424
Muut velat	1 548	1 542
Siirtovelat	18 590	16 348
*Lyhytaikainen vieras pääoma	40 073	36 626
**Vieras pääoma	111 953	103 466
VASTATTAVAA	211 789	202 443
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2012	2011
Omavaraisuusaste	46	47
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	42	41
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-1 891	-2 336
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-85	-105
Konsernin lainat, €/asukas	3 561	3 304
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	78 872	73 156
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	612	674
Kunnan asukasmäärä	22 146	22 142

Omavaraisuusaste

= 100 x (Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus

= 100 * (Vieras pääoma-Saadut ennakot)/Käyttötulot

Konsernin lainakanta

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot+ Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

2.14. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on kuntalain 69 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnanhallituksen esitys tuloksen käsittelystä voi tarkoittaa investointivarausten, poistoeron tai rahaston lisäystä.

Hyvän kirjanpitotavan mukaisena voidaan pitää seuraavien ehtojen täyttymistä varaus- ja rahastosiirroissa tilikauden tuloksesta:

- § investointivarausten lisäys kohdentuu määrättyyn vastaiseen investointimenoon
- § poistoeron lisäys liittyy määrättyyn investointivarausten tuloutukseen tilikaudella
- § siirto vahinkorahastoon perustuu hyväksyttyyn suunnitelmaan omavastuun kattamisesta
- § siirto lahjoitusrahastoon perustuu tilikauden tuloksi kirjattuun lahjoitukseen.

Hyvän kirjanpitotavan mukaista ei ole varaus- ja rahastosiirto tuloksen tasaamiseksi ilman, että ne liittyvät edellä mainittuihin menoeriin tai tuloutuksiin.

Kuntalain säännökset talouden tasapainottamisesta

Talouden tasapainottamista koskevat kuntalain säännökset ovat muuttuneet 1.8.2006. Lainmuutoksella on pyritty terävöittämään ja täsmentämään tasapainottamista koskevia säännöksiä. Keskeiset muutokset ovat seuraavat:

65 § 3 mom. (talousarvio ja -suunnitelma)

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidystä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), jolla kattamatonta alijäämää katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

69 § 2 mom. (toimintakertomus)

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

71 § 3 mom. (tarkastuslautakunta)

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

2.14.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Poistoero

Poistoeron muutos yhteensä 480 629,00 €.

Poistoeron lisäystä ei vuonna 2012 ollut ja poistoeron vähennys yhteensä 480 629 €, josta kaupungin poistoeron vähennys 419 329 € ja vesilaitoksen poistoeron vähennys 61 300 €.

Rahastot

Kehittämisen- ja investointirahastosta ei siirtoja vuonna 2012.

Kaupungin vahinkorahastoon on siirretty 127 883,45 € ja vahinkorahastosta on tuloutettu 248 689,21 € tapaturmavakuutusmaksuja. Lisäksi vahinkorahastosta on tuloutettu 15 305,39 € hammasvähinkoihin ja uimahallin korjaukseen. Kaupungin opintorahastoon on siirretty 1 411,73 € ja rahastosta tuloutettu 1 400,00 €.

Tilikauden alijäämä

Tilikauden alijäämä 514 166,10 € kirjataan taseen oman pääoman yli-/ alijäämätillille.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tulolaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan toimintakertomukseen otettavassa talousarvion toteutumisvertailussa.

Hyväksyessään talousarvion on valtuusto määritellyt määrätty toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten sitovasti noudatettaviksi. Kunnanhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet

Toiminnallisten tavoitteiden seuranta

Toiminnallinen tavoite on valtuuston asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelujen tai tavaroiden määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa koskeva tavoite.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumis seurannassa esitetään asetettu tavoite ja siihen mahdollisesti tehdyt muutokset, toteutuma ja poikkeama.

Taloudellisten tavoitteiden seuranta

Taloudellisten tavoitteiden seuranta kattaa määrärahojen ja tuloarvioiden seurannan sekä muiden taloudellisten tavoitteiden seurannan.

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimelle myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi. Toteuttamisvertailusta tulee käydä ilmi myönnetty määrärahat, toteutuneet kulut ja niiden erotus.

Nettobudjetoitujen tehtävien toteutumisvertailussa esitetään sitovien määrärahojen toteutumisen ja poikkeamien lisäksi kulut ja tuotot bruttomääräisenä.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimielimelle asettama tehtävävastuuyksikkö- tai tulokohtainen sitova tulotavoite. Toteutumisvertailusta käy ilmi asetetut tuloarviot, toteutuneet tuotot ja niiden erotus.

3.1. Iisalmen Vesi –liikelaitoksen tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston päätöksellä 22.12.2008 § 138 vesilaitoksesta on muodostettu 1.1.2009 alkaen kuntalain mukainen kunnallinen liikelaitos. Talousarviossa valtuusto hyväksyy kunnalliselle liikelaitokselle tavoitteet. Alla selvitys Iisalmen Veden valtuustoon nähden sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutumisesta v. 2012.

Vuoden 2012 sitovat ja ohjeelliset tavoitteet ja niiden toteutuma:

Sitovat tunnusluvut ja tavoitteet	tavoite	toteutuma
-tuloutus/ korvaus peruspääomasta	531 000 €	531 000 €
-liikeylijäämä	509 224 €	836 734 €
-kokonaisinvestoinnit	2 118 000 €	772 980 €
-taksat		

* Käyttömaksun korotus 1.1.2012 lukien (0,08 €/ m³) -> toteutunut, Iisalmen Veden jhtk 29.11.2011 § 32

* Perusmaksujen korotus 1.1.2012 lukien, korotusvaikutus 108 000 euroa -> toteutunut Iisalmen Veden jhtk 29.11.2012 § 32 korotusvaikutus perusmaksuihin n. 98 400 euroa vuoden 2011 tulokertymään nähden

* Kulutustaksat ovat vvy:n tilaston perusteella valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna -> Taksat annetun tavoitteen mukaiset.

Ohjeelliset tunnusluvut ja tavoitteet	tavoite	toteuma
-liikevaihto	4 718 500 €	4 740 024 €
-lainojen muutos	+ 1 206 000 €	-344 000 €
-henkilöstö 31.12.	18	16
-puhtaan veden vuotovesien osuus kok.vesimäärästä	10 – 15 %	6,7 %
-vastaan otetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus	alle 30%	29,8 %

-kuluttajille ei tule ennakoimattomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä -> Tarkastelujakson aikana oli runkovesijohdoissa neljä vuotoa.

-jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset – hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/ v -> Tarkastelujakson aikana runkoviemäreissä tapahtuneista tukoksista tai muista häiriöistä ei aiheutunut merkittävää haittaa tai reklamaatioita, jotka aiheuttaisivat korvausvaatimuksia laitokselle.

3.2 Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumista on selvitetty tilinpäätöskirjan kohdassa 2.12. Iisalmi-konsernin toiminta ja talous.

3.3 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden toteutumisvertailu tehdään talousarviorakennetta noudattaen toimitelimitäin ja tehtävittäin.

Toteutumisvertailussa esitetään arvioidut ja toteutuneet kulut ja tuotot sekä niiden poikkeamat alkuperäiseen talousarvioon. Lisäksi esitetään valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon.

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Toiminta			Presidenttivaalit Kunnallisvaalit	
Määrätavoitteiden toteut.	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* äänestysalueiden lkm	11	11		0
Taloudellisuustavoitt. tot.				
* €/äänioikeutettu (brutto)	1,59 €	2,18 €		
- presidentinvaalit			1,88 €	-0,30 €
- kunnallisvaalit			2,17 €	-0,01 €

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	70	0	70	68	2
Toimintakulut	-110	0	-110	-105	-5
Netto (toimintakate)	-40	0	-40	-37	-3
Laskennalliset erät	-1	0	-1	-1	0

Vuonna 2012 pidettiin presidentinvaalien ensimmäinen kierros 22.1.2012 ja toinen kierros 5.2.2012 sekä kunnallisvaalit 28.10.2012.

Iisalmissa oli presidentinvaaleissa 17 788 äänioikeutettua ja kunnallisvaaleissa 17 997.

Äänestysaktiivisuus eri vaaleissa

	Ennakoon äänestään	Vaalipäivänä äänestäneet	Yhteensä	Henkilöä
Presidentinvaalit I kierros	32,3 %	36,5 %	68,8 %	12 231
Presidentinvaalit II kierros	34,0 %	27,7 %	61,7 %	10 979
Kunnallisvaalit	26,8 %	30,1 %	56,9 %	10 248

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* ostetut tilintarkastuspäivät	52	60	57	-3
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/tarkastuspäivä	471,23	510,00	483,57	-26,43

Talous	Alkuoper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	5	0	5	5	0
Toimintakulut	-48	0	-48	-44	-4
Netto (toimintakate)	-43	0	-43	-40	-4
Laskennalliset erät	-1	0	-1	-1	0

Vuosien 2009–2012 arviointia varten valittu tarkastuslautakunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 4.6.2012 vuotta 2011 koskevan arviointikertomuksen ja lähetti sen kaupunginvaltuustolle käsittelyä varten. Tässä kertomuksessa lautakunta arvioi, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja esitti samalla muita havaintoja kaupungin taloudesta ja hallinnosta. Arviointitehtävänsä toteuttamiseksi lautakunta on kuullut johtavia viranhaltijoita ja saanut raportteja tilintarkastajalta sekä sisäisestä tarkastuksesta. Arviointikertomuksensa ohella tarkastuslautakunta lähetti tilintarkastajan antaman tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Iisalmen kaupungin tilintarkastajana toimi Oy Auditor Ab, JHTT-yhteisö. Vuosien 2010–2012 tilintarkastus suoritetaan siten, että vuosittaisesta 60 tarkastuspäivästä vastuullinen tilintarkastaja suorittaa 30 ja avustava tilintarkastaja 30 tarkastuspäivää. Vastuullinen tarkastaja on JHTT-tilintarkastaja Tuomo Pikkarainen ja avustava tilintarkastaja Anne Soikkeli.

Kaupunginhallitus

Yleishallinto

Tilivelvollinen: hallintopalvelukeskuksen johtaja

Toiminta	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kaupunginvaltuusto				
* hyv. oikaisut/valitukset	0	0	0	0
Kaupunginhallitus				
* hyv. oikaisut/valitukset	0	0	0	0
Taloustoimi				
*sähköisten laskujen määrä, %	37,2		41,6	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	1 481	0	1 481	1 658	-176
Toimintakulut	-5 564	157	-5 407	-5 460	53
Netto (toimintakate)	-4 083	157	-3 926	-3 803	-123
Suunnitelmapoistot	-170	0	-170	-69	-101
Laskennalliset erät	880	0	880	880	0

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa ja kaupunginhallitus 20 kertaa.

Kaupunginvaltuusto joutui heti vuoden ensimmäisessä kokouksessaan tekemään vaikean ratkaisun Miina Äkkijyrkän koulun osalta. Koulun toiminta päätettiin lakkauttaa 31.7.2012 alkaen. Lakkautusuhka oli ollut koulun yllä jo vuosia ja kun oppilasennuste laski alle 20 oppilaan oli lakkautus edessä. Tässä kokouksessa käynnistettiin äänestyksen jälkeen myös Virranpuiston liikekorttelin kaavamuutos. Huhtikuun kokouksessa hyväksyttiin uuden päiväkodin luonnossuunnitelmat ja korjattu kustannusarvio 3,125 miljoona euroa. Urakkatarjousten pyytämisen jälkeen jouduttiin kuitenkin päiväkodin rakentamisesta em. suunnitelmien mukaisesti luopumaan, koska urakkatarjoukset ylittivät merkittävästi kustannusarvion. Kaupunginvaltuusto päättikin syksyn kokouksessa, että suunnitelmia muutetaan olennaisesti niin, että hanke voidaan toteuttaa kustannusarvion mukaisesti. Päiväkodin valmistuminen siirtyi näin vuodelle 2014. Ylä-Savon yhteistoiminta-alueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma palautettiin uudelleen valmisteluun ja hyväksyttiin täsmennettynä kesäkuun kokouksessa.

Huhtikuun kokouksessa käsiteltiin myös aloitetta ns. Iisalmi-lisän laajentaminen kaikille alle kaksi vuotiaan lasten vanhemmille. Äänestyksen jälkeen aloitteeseen ei suostuttu, mutta hyväksyttiin ponsi, että vuoden 2013 talousarvion valmistelun yhteydessä selvitetään Iisalmi-lisän maksamisen laajentaminen aloitteen mukaisesti. Iisalmi-lisän maksamisen laajentaminen toteutuikin vuoden 2013 puolella. Kesäkuun kokouksessa tehtiin myös merkittävä periaatteellinen päätös 120 – 150 kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta yhdessä muiden Ylä-Savon kuntien kanssa. Samansisältöisen päätöksen teki myöhemmin myös Lapinlahden ja Sonkajärven kunnanvaltuustot. Päätöksestä alkoi monivaiheinen pakolaisten vastaanottamisen valmistelu. Syyskuun kokouksessa käsiteltiin Vuohiniemen jätevesipuhdistamon tilannetta ja myös pitkälle aikavälille ajoittuvia suunnitelmia konsulttityön pohjalta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksesta, että Vuohiniemen jätevesipuhdistamon 1. vaihe toteutetaan tässä vaiheessa ja käynnistetään uudestaan yhteistyöneuvottelut naapurikuntien kanssa ja rahoitusneuvottelut valtion kanssa yhteispuhdistamon toteutusvaihtoehtoista ja kiirehditään uuden jätevesipuhdistamon sijoituspaikkavaihtoehtojen ratkaisua. Yhteispuhdistamo hanke oli aiemmin kaatunut Lapinlahden kunnanvaltuuston päätökseen.

Marraskuun kokouksessa hyväksyttiin Soinlahden teollisuusalueen asemakaava. Asemakaava mahdollistaa Soinlahdessa tällä hetkellä olevien teollisuusyritysten laajenemisen ja uusien

sijoittumisen. Soinlahdesta onkin kehittynyt Iisalmen elinkeinopolitiikan kärkihanke ja odotukset ovat suuret alueen kehittymisestä puunjalostuksen ja bioenergian työpaikkakeskittymäksi. Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös Soinlahti-Lapinniemi osayleiskaava.

Joulukuun kokouksessa hyväksyttiin Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän perussopimuksen muutos, joka merkitsi mm. kuntayhtymän perusturvalautakunnan lakkautusta, samalla myös kaupungin organisaatiossa toimineen yhteislautakunnan toiminta päättyi. Joulukuun kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2013 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2013- 2015 pienin muutoksin. Talousarvioesitys oli tasapainoinen. Vuoden viimeisessä kokouksessa kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti Iisalmen uudeksi kaupunginjohtajaksi, elinvoimajohtaja Jarmo Ronkaisen Oulusta. Hän aloittaa kaupunginjohtajana 1.5.2013, jolloin pitkäaikainen kaupunginjohtaja Martti Harju jää eläkkeelle.

Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta on hoitanut 30.9.2012 saakka osa-aikainen tarkastussihteeri Ritva Korhonen. Vuonna 2012 sisäisen tarkastuksen painopistealueina ovat olleet

- keskitettyjen hankintojen hankintapaikat
- energia- ja korjausavustukset
- liikunta- ja nuorisojärjestöjen toiminta-avustukset
- koulutustapahtumien matkalaskut
- laskutus, mm. teknisen keskuksen sivutoiminta
- huoneistojen vuokrasopimukset ja vakuudet
- perintä (vesilaskutus)
- ostolaskujen maksuajankohta

Tarkastuksista on raportoitu kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle, tilintarkastajalle sekä ao. hallintokunnille.

Taloustoimi

Taloustoimen työtehtävät hoidettiin vuonna 2012 poikkeuksellisin henkilöstöresurssein. Kaupungin-kamreerin lähes koko vuoden kestänyt poissaolo hoidettiin sisäisin järjestelyin siten, että tehtävät jaettiin talous- ja kirjanpitoapäällikölle. Lokakuussa palkattiin uusi rahoitussihteeri lisäresurssiksi sekä alkuvuodesta 2013 eläköityvän rahoitussihteerin työn jatkajaksi.

Taloushallinnon uusien ohjelmiston käyttöönottoprojekti aloitettiin maaliskuussa ja ohjelmiston vaihdostyö jatkui kiihtyvään tahtiin koko loppuvuoden. Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen määrittelytyötä tehtiin enemmän omana työnä. Koko kaupungin kattavaa koulutusta järjestettiin Rondo-ostolaskuohjelmasta sekä pienemmille käyttäjäryhmille muista ohjelmista ja ohjelmistosisioista. Projekti jatkuu kesäkuulle 2013.

Panostettu edelleen sähköiseen laskujen käsittelyyn. Ostolaskuista 41,6 % otetaan vastaan sähköisessä muodossa, myyntilaskuista asiakkaille lähetetään 7,9 % sähköisesti.

Kehittämispalvelut ja aluekehitystoiminta 2012

Iisalmen kaupunkistrategian 2020 (2009) toimenpideohjelmaa toteutettiin ja seurattiin kaupunginvaltuuston hyväksymän suunnitelman mukaan. Vuoden 2012 toimenpideohjelma sisältyi kaupungin talousarvioasiakirjaan.

Markkinoinnin pääteemana oli vuonna 2012 "Kauppakeskus Iisalmi" – kaupungin kaupallisten palvelujen markkinointikokonaisuuden kehittäminen Iiden ry:n, Iisalmen Yrittäjät ry:n, Ylä-Savon Kehitys Oy:n, pankkien ja yrittäjien kanssa. Kaupungin verkkosivuista ja Kauppakeskus Iisalmi -sivuista toteutettiin mobiiliversiot sekä facebook-sivut. Kauppakeskus Iisalmen fb-sivut avattiin 21.2.2012 ja Minun Iisalmeni -sivut 14.5.2012. Kauppahallin matkailuinfon ilmeen uusiminen käynnistettiin.

Toimittiin tapahtumayhteistyössä Iiden ry:n sekä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Osallistuttiin Koljonvirran ja Mansikkaniemen alueen kehittämiseen.

Mansikkaniemen kesäteatterin näyttämön katos toteutettiin Veturi ry:n leader-rahoituksen tuella. Käynnistettiin kesäteatteriyhteistyö Freedex Tuotanto Oy:n sekä Helmijä Sijoille Oy:n kanssa.

Mansikkaniemen kesäteatterissa oli yhteensä 27 esitystä kesän 2012 aikana. Ko. esityksissä oli katsojia noin 7500. Kaupungin matkailuinfo myi huomattavan osan teatteriesitysten pääsylipuista.

Suunniteltiin ”Taisteluiden ja Tarinoiden Koljonvirran” uusi visuaalinen ilme ja tienvarsitaulu alueelle.

Osallistuttiin yhdessä Ylä-Savon Veturi ry:n kanssa kesäkuussa 2012 Etelä-Virossa/ Tartossa pidettyyn kansainväliseen maaseudun kehittämiskonferenssiin. Vastaava tapahtuma järjestetään Ylä-Savossa kesäkuussa 2013.

Osallistuttiin Pohjois-Savon maakunnallisen markkinointihankkeen ”Tehtävänä tulevaisuus” valmisteluun. Kuopion kaupungin hallinnoima 2-vuotinen markkinointihanke (EAKR) käynnistyi elokuussa 2012. Valmisteltiin Iisalmen kaupungin omaa markkinointiviestintästrategiaa vuosille 2013-2014.

Vuosina 2008 - 2012 toteutettu Etappi – välityömarkkinoiden kehittämishanke päättyi vuoden 2012 lopussa. Hankkeessa kartoitettiin työnantajien tarpeita ja mahdollisia piilotyöpaikkoja, valmennettiin yksilöllisesti hankkeeseen hakeutuneita työnhakijoita sekä tuettiin välityömarkkinoilla toimivien organisaatioiden yhteistyökäytäntöjä ja palvelutuotannon vahvistumista. Iisalmen TE-toimiston alueella toteutetussa hankkeessa oli asiakkaita yhteensä 756, joista iisalmelaisia 317. Vuoden 2012 asiakasmäärä oli yhteensä 156 henkilöä, joista iisalmelaisia 79. Hankkeessa mukana olleista päätti suunnitellusti keskimäärin kahdeksan kuukautta kestäneen hankejakson 689 henkilöä ja keskeytti eri syistä 67 henkilöä. Päättäneistä 42 prosenttia sijoittui päättämishetkellä avoimiin työpaikkoihin (150 henkilöä), tai hakeutui vähintään ammatilliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen (135 henkilöä). Hankkeen työnantaja-asiakkaiden työvoima- ja muita kehittämistarpeita kartoitettiin 1199 kertaa, joista henkilökohtaisesti yrityksiin tehtyjen kartoitusvierailujen osuus oli lähes 70 prosenttia.

Pohjois-Savon ELY-keskus teki myönteisen päätöksen kuuden kunnan yhteisestä Etappi Open – hankkeesta, joka toteutetaan Iisalmen kaupungin hallinnoimana ajalla 1.1.2013-30.6.2014. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 950 000 e, josta Iisalmen kaupungin osuus 68 000 e. Hankkeen päätavoitteena on työllistymisen tehostuminen välityömarkkinoilta avoimille työmarkkinoille entisestään tiivistyvän yritys yhteistyön kautta.

Ylä-Savon kuntien yhteinen maahanmuuttoneuvoja aloitti työskentelynsä tammikuussa 2012. Maahanmuuttoneuvoja sijoittui Iisalmen kaupungin organisaatioon. Kaupunki myy hänen työpanostaan muille kunnille. Maahanmuuttoneuvojalla kävi yhteensä 125 asiakasta vuonna 2012 (87 v. 2011), käyntikertoja/yhteydenottoja oli yhteensä 420 (v. 2011 217 kpl). Asiakkaista iisalmelaisia oli 56.

Valmisteltiin yhdessä muiden Ylä-Savon muiden kuntien kanssa esitys kiintiöpakolaisten vastaanottoa koskevaksi päätökseksi valtuustoille. Iisalmen kaupunginvaltuusto sekä Lapinlahden ja Sonkajärven kunnanvaltuustot tekivät myönteisen peripäätöksen pakolaisten vastaanotosta kesäkuussa 2012. Kaupunginhallitus hyväksyi 17.9.2012 3-vuotisen sopimuksen Pohjois-Savon ELY:n kanssa noin 20 pakolaisten vuosittaisesta vastaanotosta. Ensimmäisten pakolaisten tulo kuntiin siirtyi tammikuuhun 2013. Pakolaisasiat päätettiin liittää vuoden 2013 alusta Iisalmen kaupungin yhteysjohtajan tehtäviin.

Valmisteltiin sisäasiainministeriölle /Euroopan pakolaisrahastolle rahoitushakemus 1,5-vuotisesta Uusi koti – kehittämishankkeesta, jonka tavoitteena on luoda kuntien yhteinen toimintamalli pakolaisten vastaanottoon sekä käynnistää pakolaisten kotouttaminen. Myönteinen rahoituspäätös saatiin joulukuussa 2012. Palkattiin hankkeeseen 1.1.2013 lukien kuntien yhteinen pakolaiskoordinaattori ja pakolaisohjaaja.

Iisalmen kaupunki osti yrityspalvelut Ylä-Savon Kehitys Oy:ltä. Palveluja ostettiin sopimusperusteisesti 1,5 henkilön työpanoksen verran. Myös Iisalmen Teollisuuskylän toimitusjohtajana toimi Ylä-Savon Kehitys Oy:n edustaja.

Seudullisia aluekehityshankkeita rahoitettiin pääasiassa Ylä-Savon Kehitys Oy:n hallinnoiman seuturahan kautta. Seuturaha puolitettiin vuonna 2012 tilapäisesti. Iisalmen osuus seuturahaan oli yhteensä 181 200 euroa, joka sisältää Ylä-Savon Veturi ry:n rahoituksen 43 857 eurolla. Kaupungin oma hankeraha vuodelle 2012 oli 62 830 euroa, josta 44 873 euroa kohdistui Etappi-hankkeeseen. Kaupunki rahoitti Etappin lisäksi mm. Kuopion kaupungin hallinnoimaa

maakunnallista markkinointihanketta ja Itä-Suomen yliopiston Ikäinnovaatiohanketta.

ICT -palvelut

Ylä-Savon ICT-palvelut Oy on tuottanut Iisalmen kaupungille ICT-palvelut 1.9.2011 lähtien.

Iisalmen kaupunki ja Ylä-Savon ICT-palvelut (jatkossa YSIT) allekirjoittivat kesäkuussa 2012 kirjalliset ICT-palvelusopimukset (puitesopimus, palvelukohtaiset sopimukset, palveluyhteenveto).

Iisalmen kaupunki teki tammikuussa 2012 kolmivuotisen EA -sopimuksen Microsoftin kanssa työasemien toimistosovelluksista, työasemien käyttöjärjestelmistä ja palvelinkäyttölisensseistä. Sopimus on voimassa 29.2.2012 – 28.2.2015. Vastaavanlainen kolmivuotinen sopimus Iisalmen kaupungilla on sivistyspalveluissa. Sopimus on voimassa 1.2.2012 – 31.1.2015.

Ylä-Savon seudullisille palomuuoreille YSIT teki yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa optimoinnin helmi-huhtikuussa. Optimoinnissa kaikki sääntökannat analysointiin ja tarvittavat muutokset toteutettiin. Optimoinnin tavoitteena oli tehostaa palomuurien toimintaa ja lisätä palomuurien tietoturva. Asetettuihin tavoitteisiin päästiin. Seuraavan kerran optimointi tehdään 2014.

Tietoliikenneyhteyksiä Iisalmen runkoverkon osalta varmennettiin ja kahdennettiin. Kahdennus ja varmennus tehtiin kevään ja kesän 2012 aikana. Toimenpiteillä haluttiin varmentaa tietoverkon toimintaa siten, että runkoyhteyden katkeaminen Iisalmen kaupungin alueella ei katkaisi tietoliikennettä. Varmennus toteutettiin siten, että runkoverkosta muodostettiin rengas, jossa liikennettä reititetään ohjelmallisesti vikatilanteessa. Runkoverkosta rakennettiin ringi ja samalla nostettiin runkoverkon nopeus 1GB:sta 10GB:een. Konesaliin laitettiin kahdennettu 10GB verkkolaitteet.

Kuntakeskusten väliset yhteydet varmennettiin kevään aikana Kiuruvesi – Vieremä ja Vieremä – Sonkajärvi yhteyksillä. YSIT:n alueen runkoyhteyksien nopeuksia nostettiin 100MB:sta 1GB:een.

Ylä-Savon yhteinen hallinnollinen toimialue toteutettiin suurelta osin tammi-kesäkuun aikana. Toimialue palvelee YSIT:n omistajaorganisaatioita.

Ylä-Savon yhteinen sähköposti- ja viestintäratkaisu otettiin käyttöön kaikissa osakasorganisaatioissa touko–joulukuussa 2012.

Alkuvuodesta 2012 käynnistettiin Ylä-Savon seudullinen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien päivitysprojekti. Projektissa uusitaan palvelinympäristö ja tietojärjestelmät päivitetään ja kahdennetaan. Projekti kestää kesäkuuhun 2013.

Kevään ja kesän 2012 aikana Juhani Ahon koulun remontin yhteydessä otettiin laajasti käyttöön AV-tekniikka (mm. älytauluja ja dokumenttikameroita, työasemia), langatonta verkkoa ja lisättiin kameravalvontaa. Langattoman verkon käyttöä lisättiin kesän aikana myös Lyseolle. Kameravalvontaa tullaan ottamaan käyttöön syksyn 2012 aikana mm. Paloisvuoren laskettelurinteessä.

Iisalmen kaupungin ICT laitemäärät

- kannettavien ja työasemien lukumäärä 928 kpl
- verkkotulostimien lukumäärä 109 kpl

Joukkoliikenne

PALI- palveluliikennettä käytti keskimäärin 1 290 (vuonna 2011: 1 140) matkustajaa/kuukausi. Erityisryhmistä PALI -liikennettä käyttivät eniten Ilvolanpirtti ja vammaispalvelulain mukaiset matkustajat. Lisäksi palveluliikennettä käyttivät edellisvuotta enemmän myös koululaiset, käyttö oli noin 330 matkaa/kk (vuonna 2011 n. 250 matkaa) koulujen toiminta-aikoina. PALI:n käyttö on lisääntynyt, mutta sitä kehitetään entisestään yhdessä SOTE- kuntayhtymän kanssa.

Kaupunkilippuja myytiin kertomusvuonna 379 kpl, mikä oli noin 19 % enemmän kuin edellisvuonna. Aikuisten lippujen osuus oli 318 kpl ja lasten lippujen 61 kpl. 44 matkan lippuja myytiin 830 kpl, nousua edelliseen vuoteen 7,8 %. Kaupunkilippu-tuotteiden kysynnän lasku on taittunut.

Ylä-Savon seutulippuja myytiin yhteensä 737 kpl mikä oli 2,4 % vähemmän kuin vuonna 2011. Kuopio-lippuja, entisiä maakuntalippuja, myytiin iisalmelaisille yhteensä 104 kpl mikä oli noin 44 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kuopio-lipun käyttäjämäärä jatkaa kasvuaan, edellisvuonna kasvua oli 11 prosenttia.

Joukkoliikenteen osalta vuoden 2012 talousarviossa tullaan pysymään vaikka joukkoliikenteen kustannusten nousu jatkuu, mikä taas heijastuu indeksikorotuksina kaupungin kustannuksiin.

Joukkoliikenteen osalta kilpailutettiin vain yksi ELY-keskuksen ostama ja kesäkuussa 2012 lakkautunut oppilaskuljetusten kannalta tärkeä Paisua-Iisalmi aamuvuoro. Kaikki joukkoliikennesopimukset ovat nyt voimassa vuoden 2014 kevääseen saakka.

Vuoden 2013 kehityskohteena tulee olemaan edelleen paikallisliikenteen kehittäminen. Ramboll Oy selvittää loppuvuoden 2012 ja kevättalven 2013 aikana paikallisliikenteen uusia reitti- ja kehittämistoimia, että kysyntä saataisiin taas pysyväälle nousu-uralle. Valtion kustantaman joukkoliikenteen karsiminen jatkuu, mikä aiheuttaa kustannuspaineita koululaisliikenteen sekä haja-asutusalueiden osalle.

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvonnassa työskenteli vuonna 2012 yksi neuvoja Seija Grönfors.

Asiakaskäyntejä oli 387 kpl, joista uusia asiakkaita 158 kpl. Velkajärjestelyhakemuksia lähetettiin käräjäoikeuteen 34 kpl ja takaushakemuksia Takuu-Säätiöön 14 kpl. Lisäksi tehtiin vapaaehtoisia sovintoesityksiä velkojille, avustettiin kirkon diakoniarahaston avustusten hakemisessa sekä opastettiin toimeentulotukiasioissa. Lisäksi tarkistettiin asiakkaitten maksuohjelmia ja lisätilityksiä ja tehtiin maksuohjelman muutoshakemuksia käräjäoikeuteen.

Edelleen pikavippien johdosta annettu asiakkaille puhelinneuvontaa puhelimitse sekä sähköpostilla. Sähköpostineuvonta on lisääntynyt huomattavasti. Infotilaisuuksia on pidetty velkaneuvonnassa 2 kpl työvoimakoulutuksen eri ryhmille.

Kaupunginhallitus
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	116	0	116	137	-21
Toimintakulut	-68 184	-48	-68 232	-70 688	2 456
Netto (toimintakate)	-68 068	-48	-68 116	-70 551	2 435
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-92	0	-92	-92	0

SOTE- kuntayhtymän maksuosuuteen on kaupungin talousarviossa varattu yhteensä 66 116 000 €. Maksuosuus sisältää KYS kuntayhtymän menoja 13 263 000 €. Kaupungin lopullinen maksuosuus on 68 475 000 €, mikä on yli talousarvion 2 359 000 €, toteuma 103,6 %

PALVELU	TP2012	TA2012	Yli/ ali
Aikuispsykososiaaliset	4 358 000	4458 000	- 100 000
Aikuissosiaalityö	3 390 000	3 680 000	- 290 000
Oma ESH	7 071 000	6 664 000	+ 407 000
Hoito ja hoiva	19 196 000	18034000	+1 162 000
Kuntoutus	704 000	675	+ 29 000
Perhepalvelut	4 290 000	3 986 000	+ 304 000
Suun terveydenhuolto	1 281 000	1 405 000	- 124 000
Vammaispalvelut	6 523 000	6 421 000	+102 000
Vastaanottopalvelut	6 872 000	6 705 000	+170 000
Ostettu ESH	13 918 000	13 263 000	+ 655 000
Ympäristötoimi	872 000	895 000	- 23 000
Työterveysshuolto	30		
YHTEENSÄ	68 505 000	66 186 000	
Hallinnon vyörytys	-30 000	- 38 000	
KAIKKI YHTEENSÄ	68 475 000	66 224 000	
ENNAKOMAKSUT	66 224 000		
EROTUS/ lisälasku	2 251 000		

YLÄ-SAVON SOTE- KUNTAYHTYMÄ

Merkittävimmät palvelusopimuksen **alitukset** olivat aikuissosiaalityössä, (92,1 %), suun terveydenhuollossa (91,2%) ja ympäristötoimissa (97,5 %) ja aikuispsykososiaalisissa palveluissa (97,8 %). Psykososiaalisissa palveluissa alitus johtuu vähentyneestä Koljonvirran sairaalan käytöstä ja suun terveydenhuollossa hammaslääkärin virkojen matalasta täyttöasteesta.

Merkittävin menojen **ylitys** oli **Hoito- ja hoivapalveluissa** ylitys (106,4 %). Vuoden 2012 aikana tehtiin vanhustenhuollon palvelurakenteessa merkittäviä muutoksia. Terveys-keskuksen vuodeosastojen 49 pitkäaikaissairaansijaa on siirtynyt pitkäaikaishoitoon Kirkonsalmen vanhusten palvelukeskukseen sekä tehostettuun palveluasumiseen omiin ja Attendon palvelukoteihin. Iisalmelaisia hoidettiin vuoden aikana Kiuruveden vuodeosastossa 1385 päivää. Kotihoidon nettokustannusten kasvu 4 % selittyy maksuttoman hoitotarvikejakelun kustannusten kasvulla, kotisairaaloiminnan aloittamisesta sekä kotihoidon ennakoitua pienenemistä tuloista. Terveyskeskustasoinen vuodeosastohoito on lisääntynyt ja vastaavasti Iisalmen sairaalan sairaansijojen käyttö on vähentynyt. Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoidon hoitopäivät ovat kasvaneet 17 %.

KYS erikoissairaanhoidossa ylitys palvelusopimukseen verrattuna oli 600 000 € (104,9 %) johtuen alibudjetoinnista palvelusopimuksessa ja. Kasvua KYS:n palvelujen ostoissa oli vuoteen 2011 verrattuna 0,5 % (75 000 €) Oman erikoissairaanhoidon ylitys 407 000 € (103 %) aiheutuu osaksi ulkokuntamyynnin laskemisesta.

Aikuissosiaalityössä toimeentulotukimenoissa säästöä 222 000 €, mutta työmarkkinatuen kuntaosuudessa ylitystä 50 000 €. Kokonaissäästöä 172 000 €

Aikuispsykososiaalisissa palveluissa Mielenterveyspalvelujen palveluasumisessa säästöä 100 000 €. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on vuoden 2012 aikana siirretty henkilöstöä Koljonvirran sairaalasta ja aikuisten palveluista (=aikuispsykososiaaliset) lasten ja nuorten palveluihin (=perhepalvelut) seuraavasti:

Nämä muutokset ovat siirtäneet kustannustasapainoa perhepalvelujen puolelle

Perhepalveluissa lastensuojelun laitoshoidon ostopalveluissa ylitystä 236 000 €, perhehoidossa ja tukipalveluissa säästöä 57 000 € . **Lastensuojelu** Kokonaisuutena ylitystä 179 000 €.

Muu terveydenhuolto

- lakkautetuista terveydenhuollon kuntayhtymistä johtuvia eläkevakuutusmaksuja maksettiin 1 667 300 euroa (v. 2011 1 654 300 €)
- rintamamiesten kuntoutukseen käytettiin 27 619 €
- elatustuen takaisinperintätuotot 28 640 €

Yhteislautakunta

Lautakunnan puheenjohtaja toimivarujohtaja Jaakko Huotari Iisalimesta ja 20.6. alkaen Mikko Remes Kiuruvedeltä. Esittelijänä toimi yhteysjohtaja Kaarina Kursukangas. Yhteislautakunnan sihteerinä toimii johdon sihteerä Kaisa Kajanus (30 % työajalla)

Lautakunta kokoontui v. 2012 aikana neljä kertaa. Varsinaisten jäsenten läsnäoloprosentti on ollut 79,25 %. Keskeisiä lautakunnan päättämiä asioita:

- Lautakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös v. 2011 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio v. 2012
- Palvelusopimukset vuodelle 2012
- SOTE- kuntayhtymän KuntaMaisema raportti v. 2011
- SOTE- kuntayhtymän osavuosisikatsaukset neljännesvuosittain
- SOTE- kuntayhtymän talousarvion raami ja lausunto talousarviosta ja toiminta- ja palvelurakenteen muutoksista vuodelle 2013
- Potilas- ja sosiaaliasiamiesraportit 2012
- HYVIS- yhteistoiminta-alueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- SOTE- kuntayhtymän perussopimus v.2013-

Lautakunnalle esiteltiin SOTE- kuntayhtymän viranhaltijoiden toimesta Palvelusetelin käytön laajentamissuunnitelmaa sekä Vuodeosastopaikkojen vähentämisen etenemistä

Talous	Ta 2012	Tot
Menot	153 514	182 598
josta sos.- ja potilasas.miespalkkiot	30 232	27 380

Kulujen ylitys johtui maksetusta takautuvasta palkasta.

Tulot		
Yhteistoimintakoraukset	68 866	81 438

Kaupunginhallitus Henkilöstötoimi

Tilivelvollinen: toimistopäällikkö

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Henkilöstö:				
Määrätavoitteiden toteutuminen				
* vakinainen henkilökunta	875	886	881	5
* koko henkilökunta				
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* henkilöstökulut/milj. euroa	43,7	45,5	44,8	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	432	0	432	453	21
Toimintakulut	-891	0	891	-877	-14
Netto (toimintakate)	-459	0	-459	-424	-35
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	450	0	450	450	0

Kaupungin vakituista henkilökuntaa oli vuoden 2012 lopussa 881 henkilöä. Vuoden 2012 lopussa vakinaista henkilökuntaa Iisalmen kaupungin palveluksessa oli 881 henkilöä (859 omassa vakinaisessa tehtävässä ja 22 tilapäisesti muissa tehtävissä, joilla kuitenkin on oma vakituinen virka- / työsuhteinen tehtävä, mutta jota he eivät ole hoitamassa). 1.1.2012 aloitti toimintansa Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue ja tuolloin Iisalmen kaupungin palvelukseen siirtyi neljä uutta työntekijää ns. liikkeenluovutusperiaatteella. Iisalmen, Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän maaseututoimet yhdistettiin yhdeksi toiminta-alueeksi siten, että Iisalmen kaupunki toimii järjestäjäkuntana. Kaupungin henkilöstöpoliittinen linjaus vuodelle 2012 oli, että pyritään vakituisiin palvelussuhteisiin, jos tarve on pysyvää

Vuosi 2012 oli esimiestoiminnan kehittämisvuosi. Esimiehille järjestettiin toukokuussa kehittämisspäivä, jonka aikana pohdittiin esimiestoiminnan kehittämistä laajasti. Yksittäisiä kehittämiskohteita löytyi 29 kpl ja kehittämisideoita kehittämistä vaativiin kohtiin saatiin kokoon yhteensä n. 90 kappaletta. Henkilöstöhallinnon toteutettavaksi tulivat koulutustarjonnan pitäminen monipuolisena, palkitsemisohjeiden uusiminen, työaikajousten kehittäminen, tehtäväkuvien ja kehityskeskustelujen vieminen jatkossa populus-palkkajärjestelmään sekä perehdyttämisoppaan tekeminen. Melkein kaikki saatiin toteutettua, palkitsemisohjeet jäivät kuitenkin myöhemmin toteutettavaksi.

Työterveyshuolto toi esille esimiestyön yhä kasvavat paineet, joten esimiestyön kehitystyötä jatketaan edelleen vuonna 2013.

Uuden vuonna 2011 valmistuneen henkilöstösuunnitelman/toimenpideohjelman toteutumisesta tehtiin vuoden 2012 keväällä laaja henkilöstökysely. Kyselyn tulokset olivat kaupunginhallituksessa 2.7.2012. Kyselyn tulokset osoittivat, että monet asiat ovat henkilöstön osalta kunnossa, mutta kehitettävääkin löytyy.

Kyselyn tulokset käsiteltiin myös kaupungin johtoryhmässä. Palvelukeskusten välillä oli jonkin verran eroja, jonka vuoksi palvelukeskukset veloitettiin tekemään omat kehittämisohjelmansa vuoden 2012 marraskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2012 keväällä aloitettiin palkkausjärjestelmien kehittämisprojektin mukainen palkkausjärjestelmien uusiminen sekä johdon että muun henkilöstön osalta. Työ eteni hyvin yhteistyössä esimiesten kanssa ja uudet järjestelmät saadaan käyttöön 1.2.2013 alkaen.

Lomapalkkavelka kasvoi hälyttävän paljon ja huononsi kaupungin tulosta. Kasvu johtui pääasiassa siitä, että vuoden 2012 lopussa oli lomapäiviä pitämättä 3495 päivää enemmän kuin vuoden 2011 lopussa. Tähän kiinnitetään jatkossa huomiota, esimiehiä ohjeistetaan lomien pitämisestä ja levon merkityksestä.

Työterveyshuollon arvion mukaan yhteydenotot työterveyshuoltoon ovat lisääntyneet syksyllä 2011 kaupunginhallituksen hyväksymän Aktiivisen tuen toimintamallin käyttöön oton jälkeen ja yhteistyö työterveyshuollon ja työyksiköiden kesken on tiivistynyt. Aktiivisen tuen toimintamallin mukaista toimintatavan tehostamiseksi edelleen, liitettiin Populus-palkkajärjestelmään poissaolohälytystoiminto helpottamaan esimiesten tekemää sairauspoissaolojen seurantaan. Poissaolohälytystoiminnon avulla seurataan jatkossa myös 1.6.2012 voimaan tulleen uuden terveydenhuoltolain ja siihen liittyvän sairausvakuutuslain muutosten tuomia velvoitteita ja toimenpiteitä työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja työssä jatkamismahdollisuuksien selvittämiseksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tyky-toiminta; Iisalmen kaupunki tuki työntekijöidensä työkykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa mm. kompensoimalla uimahalli- ja kuntosalikäyntejä sekä käyntejä vapaa-aikapalvelukeskuksen ohjatussa toiminnassa. Kaupungin henkilökunnan omia liikuntaryhmiä toimi kaksi, fysiokimppajumppa ja Pilates. Työnantajan tuki vapaa-aikapalvelukeskuksen ohjatun liikunnan kausikorttiin (54 kpl), kansalaisopiston kursseihin (136) ja vapaa-aikapalvelukeskuksen liikuntaryhmiin jatkui. Ohjatun liikunnan kausikorttia tuettiin 10 eurolla/kortti ja kurssien maksuihin osallistuttiin 25 %:n osuudella. Syksyllä otettiin uutena tukimuotona käyttöön liikunta- ja kulttuurisetelit olemassa olevan henkilökunnalle suunnatun tyky-toiminnan rinnalle. Henkilökunnalla oli mahdollisuus lunastaa 5 euron hintaisia seteleitä 3 euron omavastuulla kaikkiaan 21 kpl.

Henkilöstön kehittäminen; Henkilöstöhallinnon keskitettyyn koulutusmäärärahaan saatiin 15 000 euron lisäys vuodelle 2012. Kasvaneen koulutusmäärärahan avulla pystyttiin rahoittamaan kolmen esimiehen Jet- ja kahden esimiehen EsimiesPro -johtamiskoulutus, järjestettiin esimiehille kaksi kehityskeskustelukoulutusta sekä koulutusta esimiesroolista ja esimiestyössä kehittymisestä. Koko henkilökunnalle tarjottiin mahdollisuutta osallistua kolmeen eri kesäyliopiston järjestämään koulutukseen sekä yhteen ensiapukoulutukseen. Määrärahalla tuettiin myös 12 henkilön suoraan työtä tukevaa koulutusta tai tutkinnon suorittamista.

Esimiesten Jet- ja EsimiesPro -johtamiskoulutuksilla pyritään vahvistamaan johtajuutta ja kehittämään työyhteisön toimintaa. Tukea antava ja oikeudenmukainen johtajuus on yhteydessä työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin.

Työsuojelu; Työsuojelua toteutettiin työn vaarojen selvittämällä ja arvioinnilla, neuvonnalla, tarkastamalla, suorittamalla työpaikkakäyntejä sekä järjestämällä koulutusta. Vuorovaikutus sekä yhteistyö työterveyshuollon kanssa oli tiivistä vuonna 2012.

Ylä-Savon lomituspalvelujen työsuojelun organisoiminen saatiin valmiiksi vuoden 2011 loppuun mennessä. Verrattuna vuosia 2011 ja 2012 Ylä-Savon lomituspalvelussa tapaturmien määrä on vähentynyt selvästi, mutta vuoden päästä nähdään kuinka pysyvää muutos on.

Työterveyshuolto; Vuoden 2007 alusta käyttöön otettua laajennettua terveystarkastusta jatkettiin vuonna 2012 lähinnä seurantatestien merkeissä ja kutsun siihen sai 32 työntekijää. Laajennettu terveystarkastus pitää sisällään fyysinen toimintakyvyn kartoituksen eli sydän- ja verenkiertoelimistön kunnon, iän mukaisen lihaskunnon, nivelliikkuvuudet ja lihaskireydet.

Tarkastuksen tarkoitus on saada jokainen ymmärtämään oman fyysisen kunnon merkitys terveyteen ja työhyvinvointiin. Terveystarkastuksesta annetaan jokaiselle henkilökohtainen liikuntaohjelma ja haluttaessa ohjataan esim. ravintoterapeutille, uimahallille ohjatun liikunnan ryhmiin ja tarvittaessa henkilökohtaiseen liikunnan ohjaukseen.

Kaupunginhallitus

Työllisyydenhoito

Tilivelvollinen: hallintopalvelukeskuksen johtaja

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen		Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
kunnan työllistämien työttömien lkm (keskim.)		33	26	29	3
kunnan tuella palkattujen lkm (keskim.)		0		0	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	311	0	311	331	-20
Toimintakulut	-1 018	0	-1 018	-1 028	10
Netto (toimintakate)	-707	0	-707	-697	-10
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-30	0	-30	-30	0

Kaupungin omiin työllistämiskohteisiin on palkattu ensisijaisesti 500 pv työttömyyspäivärahaa saaneita. Palkkatuen lisätuet hoidettu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä.

Työllistettyjen määrät v. 2012:

- Kunnallinen työllistämistuki 29 henkilöä (keskimäärin)
- Nuorten kesätyöllistäminen 218 henkilöä työssä kesätyötuella ja
18 henkilöä työssä ns. bonustuella
48 henkilöä Kesätwist-jaksolla

Lisäksi erityistyöllistämisrahalla (kp 1914) palkattiin 14 toimeentulotukiasiakasta eri pituisille jaksoille sekä 11 opiskelijaa kesätyöhön.

Kaupunginhallitus

Lomatoimi

Tilivelvollinen: lomatoimenjohtaja

Toiminta				
Lomatoimi				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
*pidetyt lomapäivät, kpl	65 346	65 000	64 175	-825
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Lomatoimi				
* €/lomituspv. (brutto)	207	213	245	32
* €/lomituspv. (netto)	188	186	216	30

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	15 035	0	15 035	15 364	-329
Toimintakulut	-14 706	0	-14 706	-14 908	202
Netto (toimintakate)	329	0	329	456	-127
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-314	0	-314	-314	0

Lomatoimi

Iisalmen kaupunki on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa toimeksiantosopimuksen lomituspalvelujen hoitamisesta Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien alueella. Iisalmen kaupungin hallinnoima paikallisyksikkö Ylä-Savon lomituspalvelut aloitti toimintansa 1.1.2011.

Toinen toimintavuosi jatkui lomituserjestelyjen ja muiden rutiinitehtävien ohella yhteisten toimintatapojen ja mahdollisimman sujuvien työketjujen toteuttamiseksi. Lomitustyönohjaajien aluejakoa ja tiimien toimintaa keskitettiin. Tehtäväkenttään on tullut uutena lakisääteinen palvelusuunnitelmien tekeminen eli jokaiselle kunnallista lomituspalvelua käyttävälle maatilalle laaditaan palvelusuunnitelma kolmen vuoden välein. Palvelusuunnitelmia on tehty 305, tilakartoituksia 325, työnjohdollisia tilakäyntejä 190. Kehityskeskustelut on käyty kaikkien vakituisten maatalouslomittajien ja määräaikaisten sijaisten kanssa.

Vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä oli 1 206. Lomitettavia maatiloja oli 775, joista yhden yrittäjän tiloja 369, kahden yrittäjän tiloja 392 ja kolmen tai useamman yrittäjän tiloja 14. Tiloista 95 % oli valinnut kunnallisen lomituserjestelmän ja 5 % itse järjestetyn lomituksen.

Vuosiloman pituus oli 26 päivää. Vuosilomia lomitettiin yhteensä 31 058 päivää. Sijaisapua haki 606 henkilöä ja sijaisapuja lomitettiin yhteensä 27 007 päivää. Subventoitua eli tuettua maksullista lomittaja-apua käytettiin 5 989 päivää. Täysin maksullisia päiviä käytettiin 121 päivää. Lomitettujen päivien määrä oli yhteensä 64175 ja keskimääräinen lomitettun päivän pituus 7,31 tuntia.

Vakituksia maatalouslomittajia oli vuoden lopussa 206 ja määräaikaista sijaisuuksissa 25. Henkilövahvuus kasvoi kahdella lomittajalla verrattuna vuoden alkuun. Kunnallisessa lomituksessa vakituiset ja määräaikaisten sekä muut kunnan osoittamat maatalouslomittajat tekivät 83,4 % lomituspäivistä. Maatalousyrittäjän hankkimat maatalouslomittajat tekivät 1,5 % ja loput 15,1 % lomituspäivistä tekivät ostopalveluyrittäjät ja heidän lomittajansa.

Lomatoimen vastuhenkilö on lomatoimenjohtaja, lisäksi hallinnossa toimii virkasuhteiset lomitustyönpäällikkö, lomatoimen henkilöstövastaava (työlomalla) ja lomatoimen talousvastaava sekä työsuhteiset kaksi lomatoimensihteeria ja kahdeksan lomitustyönohjaajaa. Kaksi lomitustyönohjaajaa on irtisanoutunut ja yksi tehtävä on täytetty. Hallintohenkilöstöä on yhteensä 14 vakituista henkilöä.

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta

Ylä-Savon maaseutupalvelut

Tilivelvollinen: maaseutujohtaja

	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* nettomenot €/tukea hakenut tila	347	340	327	-13

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	329	0	329	318	11
Toimintakulut	-450	0	-450	-416	-34
Netto (toimintakate)	-120	0	-120	-98	-22
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-9	0	-9	-9	0

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Käsiteltyjä asioita oli 61. Lautakunnassa oli jäseniä kaksi jokaisesta sopijakunnasta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminta käynnistyi 1.1.2012. Iisalmen kaupunki sai järjestäjäkunnan vastuun kuntien välisen sopimuksen perusteella Iisalmen kaupungin sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien muodostamasta yhteistoiminta-alueesta. Iisalmen kaupungin palvelukseen siirtyi sopijakunnista kaksi maaseutuasiamiestä ja kaksi palvelusihteeriä. Yksi maaseutuasiamiehen virka täytettiin hakumenettelyllä maaliskuussa. Yhteensä maaseutupalveluissa tehtiin 7,2 henkilötyövuotta. Toimintojen yhteensovittaminen kesti koko vuoden.

Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän maksamista vuoden 2012 yhteistoimintakorvauksista palautettiin vuoden 2013 alussa yhteensä 25 575 euroa. Sonkajärven kunnalle myydyin palvelusihteerin 20 %:n osuus ei ollut talousarviossa. Se on suurimpana lisäyksenä muissa suoritteiden myyntituotoissa, 8 198 euroa. Asiantuntijamaksut eivät myöskään olleet talousarviossa, niistä kertyi tuottoa 3 165 euroa.

Palkkakulut olivat arvioitua pienemmät, sillä yksi maaseutuasiamiehen paikka oli täyttämättä 2,5 kk. Henkilöstön matkakorvaukset olivat myös arvioitua pienemmät. 40 000 euron kehittämismäärärahasta käytettiin 26 811 euroa. Hyväksyttyyn talousarvioon jääneen virheen vuoksi tilillä Muut kulut oli 6 982 euroa suuruinen virheellinen määräraha.

Kokonaisuutena tulot olivat 11 408 euroa arvioitua suuremmat ja kulut 15 130 euroa pienemmät.

Sopijakuntiin nimettiin maaseutuasiamiehistä ja maaseutujohtajasta palveluvastaavat. Palveluvastaava vastaa asiantuntijapalveluista vastuukuntansa maatilayrittäjille kunnan toimipisteessä. Lautakunnan tekemä aloite neljän kunnan yhteisen kyläasiamiehen palkkaamisesta ei saanut kannatusta sopijakunnissa.

Ylä-Savon ja Sydän-Savon maaseutupalvelut sopivat maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävien hoitamisesta esteellisyystapauksissa. Samanlainen sopimus tehtiin myös Kiuruveden tukihallintoyksikön kanssa. Joulukuussa allekirjoitettiin vuotta 2013 koskeva uuden lain mukainen ensimmäinen maksajavirastosopimus Maaseutuviraston kanssa.

Ylä-Savon maaseutupalvelut oli mukana maaseutuhallinnon sähköisen arkistoinnin pilotissa jo toista vuotta. Sonkajärven osalta vuosi oli ensimmäinen. Pilotista saatiin hyviä kokemuksia käytännön levitessä valtakunnalliseksi vuonna 2013.

Tuenhakijoita oli yhteensä 1 229, joista Iisalmissa 343, Lapinlahdella 390, Sonkajärvellä 223 ja Vieremällä 273. Peltoa oli viljelyssä 46 737 ha ja keskimääräinen peltopinta-ala oli 38,0 ha. Alueen

maatilayrittäjät tuottivat maitoa 105 miljoonaa litraa. Tukihakemuksia käsiteltiin 8 427 kpl. Tukea maksettiin 44 miljoonaa euroa, josta EU:n rahoitusosuutta 14,5 miljoonaa euroa. Sähköisen tukihakemuksen jätti 67 % tuen hakijoista.

Maatilojen tuettujen investointien yhteismäärä oli 3,8 milj. euroa. Tilanpidon aloittamiseen ELY-keskus myönsi tuen yhdeksälle nuorelle viljelijälle. Erilaisia tuotantorakennusinvestointeja rahoitettiin ELY-keskuksen toimesta kymmenen.

Hukkakauratarkkailussa oli koko alueella yhteensä 1 115 ha. Kolme uutta tilaa tuli tarkkailuun. Parin hyvän satovuoden jälkeen oli sateinen kesä ja satovahinkohakemuksia jätettiin 39 kpl. Petoeläinvahinkoja ilmoitettiin 4 kpl.

Koulutuslautakunta

Päivähoito- ja esiopetus

Tilivelvollinen: päivähoiton johtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot 2011	Ta 2012	Tot 2012	Poikkeama
Lasten päivähoito				
* kokopäivähoidon hoitopv lkm	86 729	98 000	80 323	- 17 677
* osapäivähoidon hoitopv lkm	23 677	26 000	22 230	- 3 770
* päiväkotien hoitopv:t (sis.osapv)	77 893(*)	86 000	75 143	- 10 857
* perhepv.h. hoitopv:t (sis.osapv)	32 513	38 000	27 948	- 10 052
* esioppilaiden lkm	228	225	210	- 15
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/päiväkodin hoitopv (br.) (***)	64,43	62,25	70,91	8,66
* €/perhepäivähoidon hoitopv (br)	71,25	62,59	78,75	16,16
* €/esioppilas (br.)	6 653	7 167	7 451	284,00
* päiväkotihoidon käyttöaste-% (suhteellinen)	88,83	100	77,34	- 22,66
* perhepäivähoidon käyttöaste-%	83,74	100	78,36	- 21,64
* ryhmäperhepäivähoidon käyttöaste-%				
(* toteumassa mukana päiväkotihoidon lisäksi Junailijan avoin pvkoti, ostettu pvkotihoito, koululaisten ip, Rantalan kerho ja erilliset esiopetusryhmät (** toteumassa edelliseen vuoteen verrattuna poistunut Junailijan avoin pk, toteuma sisältää uuden Kankaan pvkodin yksikön Kopsulan 1.2.11 alkaen ja Varpulan ryhmäperhepvkodin, joka muuttui Ahjolan pvkodin ryhmäksi (*** sisältää erityispuhdistuksen kulut				

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	1 323	0	1 323	1 145	- 178
Toimintakulut	- 12 453	- 13	- 12 467	- 12 531	- 64
Netto (toimintakate)	- 11 131	- 13	- 11 144	- 11 386	- 242
Suunnitelmapoistot	- 18	0	- 18	- 16	2
Laskennalliset erät	- 406	0	- 406	- 406	0

Lasten päivähoiton palvelualue sisältää päiväkotihoidon, esiopetuksen, ohjatun perhepäivähoidon, ostetun päiväkotijärjestelyn ja perhepäivähoidon, erityispuhdistuksen, koululaisten iltapäivätoiminnan, varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan, lakisääteisen lastenhoidon tuen; kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen, kotihoidontuen kuntalisän sekä yksityisen päivähoiton kaupunkilisän.

Päiväkotihoidon annettiin 11 päiväkodissa. Lapsia päiväkotihoidossa oli vuoden vaihteessa 478, joista 141 osapäivähoidossa ja 164 (vuonna 2011 98) osaviikkohoidossa (hoidossa enintään 13 pv/kk). Päiväkotihoidon nettokustannukset olivat 4,6 milj. € (sis. erityispuhdistuksen). Erityispuhdistuksessa oli pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita 2012 keuhällä 11 ja 2012 syksyllä 4. Erityispuhdistuksen nettokustannukset olivat 372 454 €.

Esiopetusta annettiin kaikissa kunnallisissa ja kuudessa yksityisessä päiväkodissa. Erillisiä esiopetusryhmiä oli Kilpjärven ja Kangaslammin kouluilla. Yhdysluokassa esiopetusta annettiin Partalan ja Hernejärven kouluilla. Vuoden vaihteessa esiopetuksessa oli 210 lasta. Esiopetuksen nettokustannukset olivat 1,56 milj. €.

Ohjattu perhepäivähoito sisälsi lasten kotona tapahtuvan hoidon, kolmiperhepäivähoidon sekä kolme perhepäivähoidon varahoitopistettä. Yhteensä perhepäivähoidossa lapsia oli vuoden

vaihteessa 183 (osaviikkohoidossa 60, max 13 pv/kk). Ohjatun perhepäivähoidon nettokustannukset olivat 1,89 milj. €.

Koululaisten iltapäivätoiminta järjestettiin kaupungin omana toimintana kahdeksassa toimintapisteessä; Kilpijärvi, Edvin Laine, Kangaslampi, Kirkonsalmi, Kauppi-Heikki, Soinlahti, Hernejärvi ja Partala. Koululaisia oli iltapäivätoiminnassa myös yksityisissä päiväkodeissa. Vuoden lopussa toiminnassa oli kirjoilla kunnallisissa 143 lasta ja yksityisissä päiväkodeissa 22 lasta. Nettokustannukset olivat kunnallisessa iltapäivätoiminnassa 230 436 €.

Leikkikerhoja oli kaksi; 4 tuntia/pv 2x/viikko, joista toinen kerho toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kanssa. Lapsia kerhotoiminnassa oli keskimäärin 23. Nettokustannukset olivat 18 185 €.

Yksityistä päivähoitoa annettiin 7 päiväkodissa, yhdessä ryhmäperhepäiväkodissa sekä 6 perhepäivähoitajan kotona. Lapsia oli hoidossa 208 päiväkodeissa (näistä 27 koululaista ja 45 alle 3-vuotiaa) ja 29 perhepäivähoidossa.

Lastenhoidon tukea sai 388 perhettä, joista yksityisen hoidon tuen saajia oli 189. Tukea maksettiin vuoden aikana 2,7 milj. €, josta yksityisen hoidon kuntalisän osuus oli 884 261 € ja Kelan yksityisen hoidon tuen 375 436 €. Lastenhoidon tukeen sisältyy kotihoidon tuen kuntalisä – Iisalmi-lisä, jota maksettiin vuoden vaihteessa 87 perheelle. Kustannukset olivat 206 505 €.

Lasten päivähoiton tavoitteiden toteutuminen

Päivähoidon kysyntään on pystytty vastamaan ja kaikille päivähoitopaikkaa hakeneille perheille on voitu osoittaa hoitopaikka. Osaviikkoisten hoitolasten määrä on noussut huomattavasti edellisestä vuodesta. Perheet käyttävät max. 13 päivää kuukaudessa entistä enemmän. Nämä osaviikkohoitolapset vaikuttavat kertyvien hoitopäivien määrään ja käyttöasteisiin.

Ilta- ja vuorohoidontarpeeseen kyettiin vastaamaan Malminrannan ja Paloisten päiväkodin ryhmillä. Molemmissa päiväkodeissa otettiin joulukuussa käyttöön Effic Läsna sähköinen läsnäolon seuranta sekä lapsille että henkilöstölle.

Varhaiskasvatukseen kerhotoiminta jatkoi toimintaansa kahdella ryhmällä.

Loma-aikojen päivystyksessä on päästy hyvään tulokseen. Kesäkuussa suljettiin päiväkotia mahdollisuuksien mukaan ja heinäkuussa sekä syyskuussa päivystäviä päiväkotia oli kolme + Malminrannan vuorohoitoyksikkö. Joululoman aikaan päivystäviä oli vain kaksi + Malminranta. Päivähoidon maksuttomuus koulujen loma-aikoina on mahdollistanut myös henkilökunnan lomien pitämisen em. loma-aikoina, jolloin sijaisten käyttöä muuna toiminta-aikana on voitu vähentää.

Asiakaspalaute - ja henkilöstön tyytyväisyyskyselyt toteutettiin keväällä 2012. Esiopetus on mukana perusopetuksen laatutyössä ja sen tiimoilta tehtiin laatukysely esiopetuksen huoltajille ja henkilöstölle.

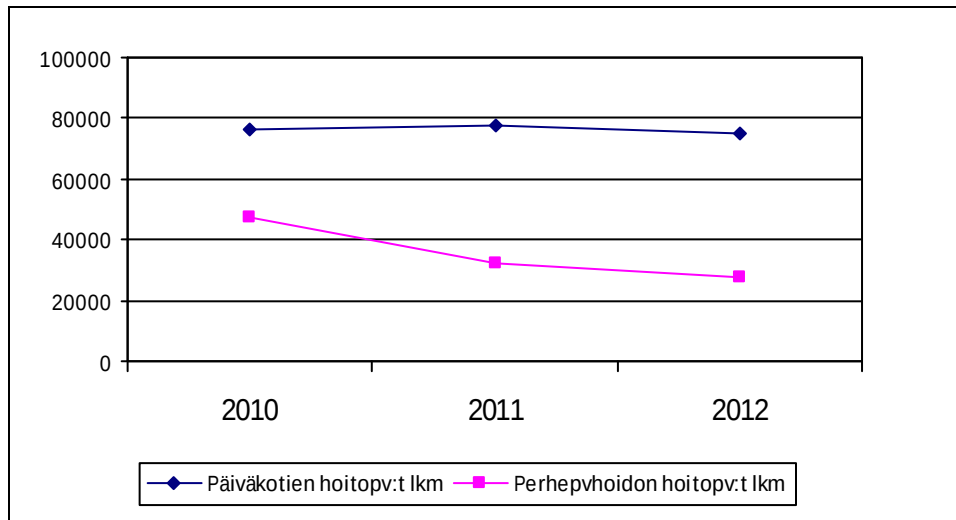
Seutukunnallista yhteistyötä Ylä-Savon kuntien päivähoitovastaavien kanssa jatkettiin säännöllisten tapaamisten muodossa.

Henkilöstö:

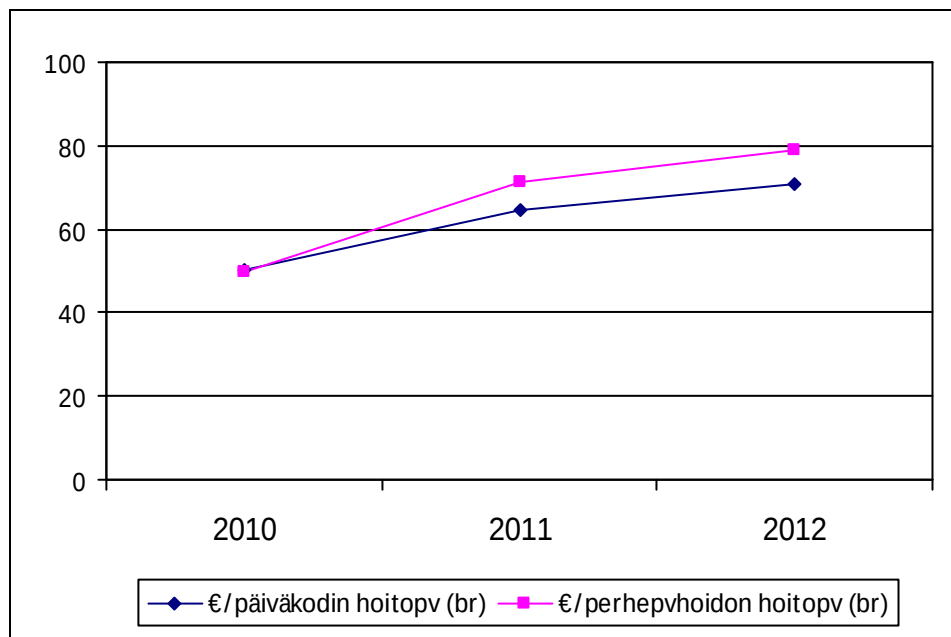
Päivähoitotehtävissä oli töissä yhteensä 203 vakituista henkilöä, joista 140 päiväkodeissa, koululaisten iltapäivätoiminnassa ja esiopetuksessa ja 63 perhepäivähoidossa.

Lasten päivähoito

Vuosi	2010	2011	2012
Päiväkotien hoitopv:t lkm	76 304	77 893	75 143
Perhepvhoidon hoitopv:t lkm	47 187	32 513	27 948

Kustannuskehitys

Vuosi	2010	2011	2012
€/päiväkodin hoitopv (br)	50,23	64,43	70,91
€/perhepvhoidon hoitopv (br)	49,85	71,25	78,75

Koulutuslautakunta

Perusopetus

Tilivelvollinen: sivistystoimenjohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* opetustuntien lkm	143 783	141 918	143 510	1 592
* oppilaiden lkm (lukuk. ka.)	2 061	2 029	2 040	11
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/opetustunti (netto)	108,18	117,82	113,46	- 4,36
* €/oppilas (netto)	7 547	8 241	7981	- 260

Talous	Alkuper.ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	289	303	592	699	- 107
Toimintakulut	- 17 010	- 317	- 17 327	- 16 982	- 345
Netto (toimintakate)	- 16 721	-14	- 16 735	- 16 282	- 453
Suunnitelmapoistot	- 246	0	- 246	- 260	14
Laskennalliset erät	176	0	176	176	0

Perus- ja erityisopetus

Perusopetuksen oppilasmäärän lasku alkaa taittua. Vuonna 2012 oppilaita oli syyskuun tilastointipäivänä yhteensä 2042, mikä on 4 oppilasta enemmän kuin edellisenä syksynä.

Oppilashallintojärjestelmän huoltajakäyttöliittymä Wilma otettiin käyttöön kaikilla kouluilla syyslukukauden alussa. Huoltajat ovat ottaneet palvelun käyttöön aktiivisesti. Järjestelmää on hyödynnetty arviointikeskusteluissa sekä kolmiportaisen tuen dokumentoinnissa.

Oppilaita, joille on tehty erityisen tuen päätös, on 137 kpl (6,6 %, 20.9.2012), joista 57 käy koulua Edvin Laineen koulun pienryhmissä (pr) ja loput 80 on integroitu yleisopetuksen luokkiin. 4 pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaa oppilasta on saanut opetusta eri päiväkodeissa.

Miina Äkkijyrkän koulu lakkautui 31.7.2012. Opetusta järjestettiin 1.8.2012 alkaen 11 koulussa.

Koulu	Vuosiluokat	Oppilasmäärä v. 2012 ka
Edvin Laineen koulu	1-6 ja pr 0-9	236, josta pr 64
Hernejärven koulu	1-6	66
Juhani Ahon koulu	7-9	510
Kangaslammin koulu	1-6	337
Kauppis-Heikin koulu	1-6	116
Kauppis-Heikin koulu	7-9	183
Kilpijärven koulu	1-6	156
Kirkonsalmen koulu	1-6	235
Miina Äkkijyrkän koulu	1-6	22(keväät 2012)
Partalan koulu	1-4	20
Soinlahden koulu	1-6	69
Sourunsalon koulu	1-6	55

Luokkien oppilasmäärät eivät ole ylittäneet talousarviossa määriteltäviä laatutavoitteita. Perusopetusryhmien keskipitoisuus on ollut 1.-6. luokilla 19,11 oppilasta ja 7.-9. luokilla 21,24 oppilasta (20.9.2012).

Perusopetuksen puolella oli käynnissä lukuisia hankkeita, joihin saatiin erityisavustuksia. Erityisavustuksia kohdentui koko vuodelle yhteensä 278.665 euroa.

Juhani Ahon koulun peruskorjauksen toinen vaihe valmistui kesällä ja opetus uudistetuissa tiloissa käynnistyi elokuussa. Uutta opetusteknologiaa (ns. älytaulut) otettiin käyttöön uusituissa luokissa. Älytauluja on hankittu yhteensä 29 kpl.

Koulukuljetuksiin varattu määräraha 635.000 euroa oli alimitoitettu, johtuen uusista kuljetussopimuksista sekä tasoihin tulleista indeksikorotuksista. Koulukuljetuskustannusten toteuma oli 845.039 euroa. Kotikuntakorvaustulot olivat 268.723 euroa (TA2012 209.059 €) ja kotikuntakorvausmenot 434.330 euroa (TA2012 324.284 €). Henkilöstökulut puolestaan alittuivat vuonna n. 500.000 eurolla. Perusopetuksen talousarviototeuma oli ylijäämäinen n. 430.000 euroa.

Henkilöstö:

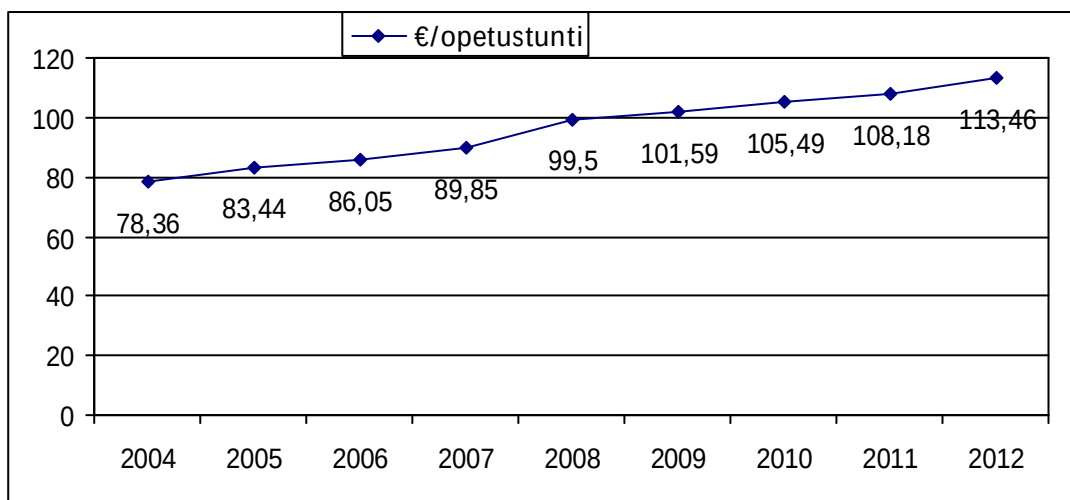
Opettajatilanne säilyi hyvänä. Vuonna 2012 täytettiin vakinaisesti yksi rehtorin virka, viisi lehtorin virkaa, yksi luokanopettajan virka, yksi erityisopettajan virka ja yksi tuntiopettajan virkasuhteinen tehtävä. Myös määräaikaiset virat saatiin pääosin täytettyä kelpoisuuden omaavalla henkilöstöllä.

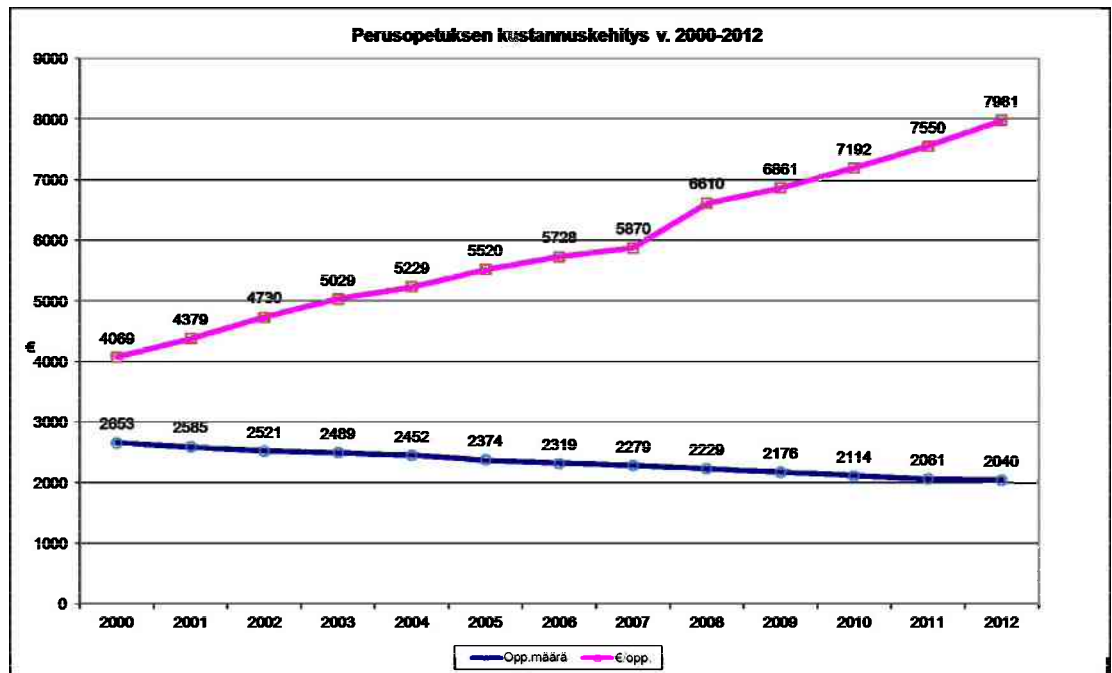
Vuonna 2012 päätoimista opetushenkilöstöä oli 148 sekä 5 päätoimista rehtoria (1.8.2011). Vuoden lopussa perus- ja esiopetuksessa työskenteli 30 kouluavustajaa. Työllistämistuella palkattuja avustajia oli keskimäärin 8. Lisäksi kouluilla on ollut työmarkkinatuella palkattuja avustajia sekä harjoittelijoita. Koulusihteereitä oli 3.

Koulukuljetus järjestettiin keskimäärin 583 oppilaalle.

Kustannuskehitys (toimintakate)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
€/opetustunti	78,36	83,44	86,05	89,85	99,50	101,59	105,49	108,22	113,46
€/oppilas	5229	5520	5728	5870	6610	6861	7192	7550	7981

Esiopetus

Esiopetus on järjestetty yhdessä päivähoidon kanssa siten, että esiopetusta on annettu sekä päiväkodeissa, koulujen erillisissä esiopetusryhmissä että kyläkoulujen yhdysluokissa. Yhdysluokissa esikoululaisia oli kevätlukukaudella 17 ja syyslukukaudella 8. Hallinnollinen vastuu esiopetuksesta on ollut päivähoidon johtajalla.

Kehittämisen- ja tukipalvelut

Koulutuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 12.

Toimisto- ja hallintopalvelujen yksikkö tuotti talous- ja yleishallinnon- sekä kehittämispalveluja koko sivistyspalvelukeskukselle koulutus- ja kulttuurilautakunnan toimialueilla. Vuoden lopussa toimistossa työskenteli 9 kokoaikaista työntekijää.

Koulutuslautakunta**Lukiokoulutus****Tilivelvollinen: lukion rehtori**

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen		Tot 2011	Ta 2012	Tot 2012	Poikkeama
* opetustuntien lkm (kpl/vuosi)		18 988	19 200	19 431	+ 231
* oppilaiden lkm		424	425	411	- 14
**) painotettu ka., kuten valt.os:ssa					
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/opetustunti (brutto)		160,69	161,65	160,01	- 1,54
* €/opetustunti (netto)		152,47	154,71	150,38	- 5,87
* €/oppilas (brutto)		7 196	7 303	7 564	255
* €/oppilas (netto)		6 828	6 989	7 110	121

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	133	49	182	187	-5
Toimintakulut	- 3 104	- 49	- 3 153	- 3 109	-44
Netto (toimintakate)	- 2 970	0	- 2 970	- 2 922	-48
Suunnitelmapoistot	- 38	0	- 38	- 31	-7
Laskennalliset erät	- 52	0	- 52	- 52	0

Syksyllä 2012 lyseossa aloitti opintonsa 100 uutta opiskelijaa, mikä oli 44 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Laskua selittävät ikäluokkien pieneneminen, lukioon hakeutuvien osuuden lasku (vuonna 2011 osuus oli Iisalmissa poikkeuksellisen suuri) sekä erikoislukioihin hakeutuvien poikkeuksellisen suuri määrä (v. 2012 15 % lukioon menevistä).

Aikuislukiossa puolestaan opiskelijamäärät kasvoivat. Syksyllä 2012 tutkintotavoitteisia opiskelijoita oli 40 (ed. vuonna 22) ja aineopiskelijoita 75. Lyseon opiskelijoita opiskeli aikuislukiossa 67.

Vuonna 2012 lyseosta valmistui 152 ylioppilasta. Aikuislukioista valkolakin sai 6 opiskelijaa. Valmistujien suuresta määrästä ja uusien opiskelijoiden pienestä määrästä johtuen koko koulun painotettu opiskelijamäärä laski jonkin verran ollen 411 opiskelijaa.

MAHIS-yhteistyö (yhdistelmätutkinnot) jatkui Ylä-Savon ammattiopiston ja Pohjois-Savon ammatti- ja aikuisopiston kanssa. Laskentapäivänä 20.9. kahta tutkintoa suoritti 38 lyseon opiskelijaa. Vastaavasti lyseossa opiskeli muista oppilaitoksista 34 kaksoistutkinto-opiskelijaa. Jaksojärjestelmien erilaisuus ei näkynyt opiskelijamäärissä.

Ylioppilaskirjoitustulosten osalta tulokset olivat erittäin hyvät, sillä useimmissa oppiaineissa tulokset ylittivät valtakunnan lukiodien keskiarvon.

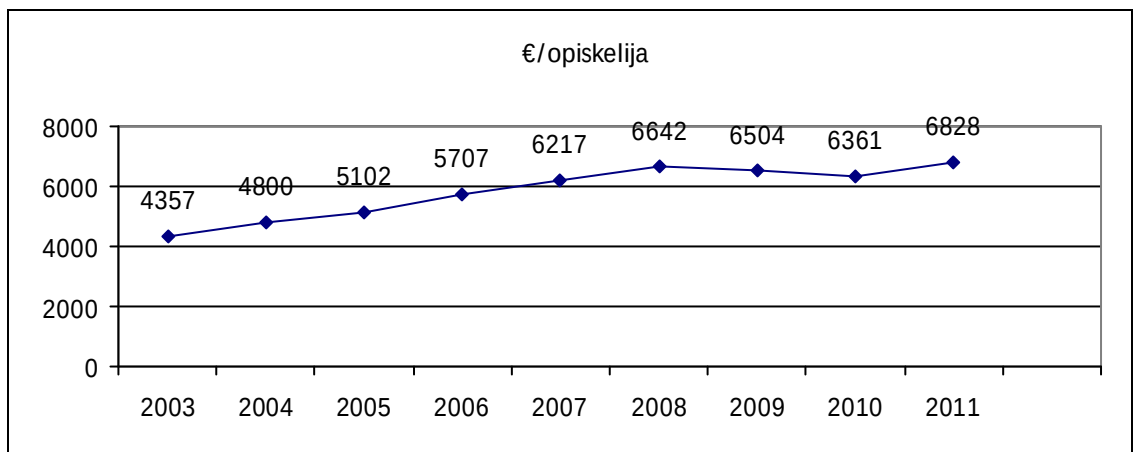
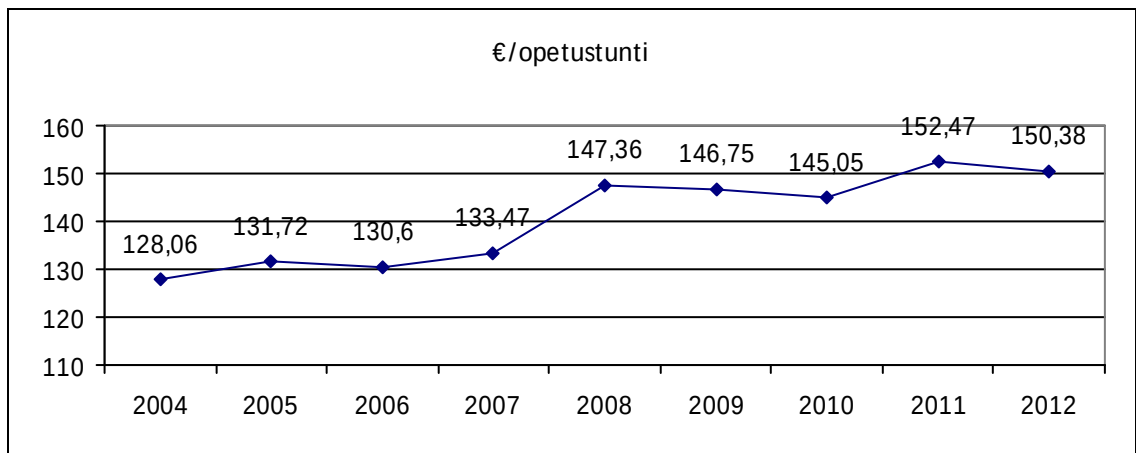
Palkkamenot alittuivat vuonna 2012 n. 60 000 euroa ja kalustomenot n. 3500 euroa. Palvelumenot puolestaan ylittivät n. 33 000 euroa johtuen pääasiassa kohonneista MAHIS-opiskelijavaihtokustannuksista. Toisaalta myös toimintatuotot ylittivät 4700 euroa, joten kokonaisuutena lukiokoulutuksen talous oli ylijäämäinen n. 48 000 euroa.

Henkilöstö:

Päätoimista opetushenkilöstöä oli 28, osa-aikaista opetushenkilöstöä 2, rehtori sekä 1,5 opintosihteeriä. Henkilöstötilanne on kokonaisuutena hyvä.

Kustannuskehitys (toimintakate)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013
€/opetustunti	128,06	131,72	130,60	133,47	147,36	146,75	145,05	152,47	150,38
€/opiskelija	4 800	5 102	5 707	6 217	6 642	6 504	6361	6828	7110

Koulutuslautakunta

Ruoka- ja siivouspalvelut

Tilivelvollinen: ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Ruokapalvelu				
*suoritt. (=1 pk opp.ateria) lkm	797 434	809 900	815 212	5 312
Siivous				
*siivottava pinta-ala, m ² ,oma	23 975	22 757	22 290	- 1 110
*siivottava pinta-ala, m ² ,ostettu	20 357	20 357	20 357	0
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Ruokapalvelu				
* €/suorite (brutto)	2,23	2,34	2,26	- 0,08
Siivous				
* €/siivottu m ² (brutto)	19,94	20,33	20,33	0

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	2 776	0	2 776	2 733	43
Toimintakulut	- 2 634	-19	- 2 653	- 2 596	-57
Netto (toimintakate)	142	-19	123	137	-14
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	- 122	0	- 122	-122	0

Ruokapalvelu

Päiväkodeissa on saavutettu 50 %, kouluruokailussa 25 % ja työpaikkaruokailussa 33 % ravitsemussuositusten mukaisesta päivittäisestä kokonaistarpeesta. Lähiruokaa on ostettu sen mukaan, mitä tuotteita alueella on tarjolla. Leipomotuotteet on hankittu Kiurun Leipomo Oy:stä, perunat ja kasvikset Kuopion Vihannesaitalta, marjoja paikallisilta poimijoilta ja pakastemarjoja Sukevan Sinikasvis Ky:ltä.

Valmistuskeittiöinä toimivat Hernejärven koulun, Kangaslammin koulun, Juhani Ahon koulun ja Lumakeskuksen keittiöt. Miina Äkkijyrkän koulu ja valmistuskeittiö lakkautui 1.8.2012.

Yksityiset päiväkodit ostivat aterioita enemmän, kuin talousarviossa oli laskettu, joten suoritemäärä ylitettiin ja suorit hinta oli edullisempi, kuin oli talousarviossa laskettu.

Henkilökuntaa oli vuoden 2012 lopussa 27.

Siivouspalvelu

Kilpijärven, Edvin Laineen, Kauppi-Heikin, Partalan ja Soinlahden koulujen sekä Iisalmen Lyseon siivoukset hoidettiin ostopalveluna.

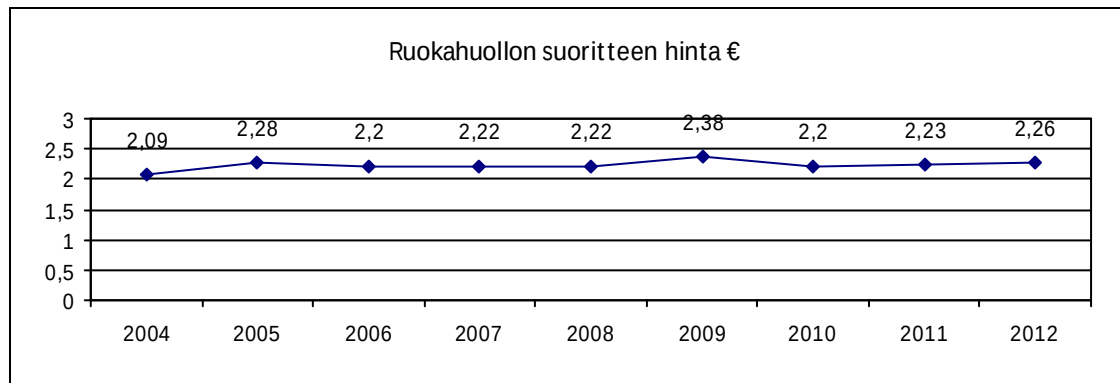
Miina Äkkijyrkän koulu lakkautui ja sen siivousneliöt jäivät pois 1.8.2012.

Sairauslomien sijaisuustehtävissä käytettiin yksityisiä palveluja.

Henkilökuntaa oli vuoden 2011 lopussa 12.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + laskennalliset erät)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ruokahuollon suorite (vastaa peruskoulun oppilaan ateriala)	2,09	2,28	2,20	2,22	2,22	2,38	2,20	2,23	2,26

Kulttuurilautakunta

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: kansalaisopiston rehtori

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* opetustuntien lkm	11 036	10 500	11 063	643
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/opetustunti (brutto, sis. vyör)	69,58	76,38	71,35	- 5,03
* €/opetustunti (netto, sis. vyör)	55,18	58,48	55,03	- 3,45

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	189	1	190	181	9
Toimintakulut	- 717	- 25	- 742	- 705	- 37
Netto (toimintakate)	- 529	- 24	- 552	- 524	- 28
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	- 85	0	- 85	-85	0

Kansalaisopiston opetuksen painopiste oli taito- ja taideaineissa. Toteutuneita kursseja pidettiin 359, joissa osallistujia oli 7 381. Yhden kerran laskettuna opiskelijoita oli 1 843. Kolme neljäsosaa opiskelijoista on naisia. Ikääntyvien yliopiston luennot on toteutettu yhteistyössä Kuopion kesäyliopiston Iisalmen toimipaikan kanssa.

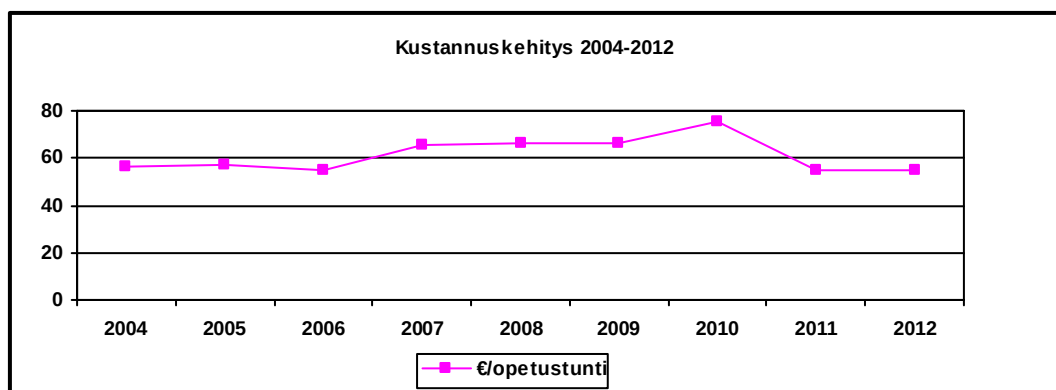
Kurssit on hinnoiteltu kurssikohtaisesti. Opetusministeriön vuonna 2011 myöntämän 9 000 € opintoseteliavustuksen turvin keväällä 2012 kurssimaksuista voitiin antaa 30 % alennus eläkeläisille, työttömille ja maahanmuuttajille. Lisäksi maahanmuuttajien suomen kielen kursseja voitiin tarjota sekä maksutta että puoleen hintaan. Vuonna 2012 avustus oli enää 5.000 €, joten syksyllä alennusta annettiin tälle kohderyhmälle ATK-opetuksesta ja suomen kielen kursseista 50 prosenttia.

Iisalmen kansalaisopisto osallistui toimintavuoden aikana aktiivisesti elinikäisen oppimisen Grundtvig-hankkeeseen yhdessä ranskalaisen, tsekkiläisen ja lavialaisen kumppanin kanssa. Tämän musiikkihankkeen tapahtumia Iisalmissa oli helmikuussa järjestetty sarja vanhainkoti- ja palveluasuntovierailuja sekä kesällä osallistuminen Savolaisen huumorin päville heinäkuussa.

Kansalaisopistolla on yhteinen rehtori musiikkiopiston kanssa.

Kustannuskehitys (Toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
€/opetustunti	56,30	57,05	55,22	65,74	66,07	66,39	75,18	55,18	55,03

Kulttuurilautakunta

Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen: kirjastotoimenjohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* lainausten lkm/vuosi	454 407	461 000	455 775	-5 225
* käyntien lkm/vuosi	317 913	306 000	296 678	-9 322
* www-käynnit	325 351	500 000	459 032	- 40 968
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/lainaus (netto, sis.poisto+vyörytyskulut)	2,44	2,57	2,64	0,07
* €/käynti (netto, sis. poisto+vyörytyskulut)	3,49	3,87	4,05	0,18

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	79	23	102	103	- 1
Toimintakulut	- 1 160	- 23	- 1 183	- 1 201	18
Netto (toimintakate)	- 1 081	0	- 1 081	- 1 098	17
Suunnitelmapoistot	- 55	0	- 55	- 57	2
Laskennalliset erät	- 47	0	- 47	- 47	0

Kirjaston verkkokäyttö on edelleen suosittua. Kirjastojärjestelmän mukaan www-käyntien määrä on lisääntynyt 41,1 % edellisvuodesta. Määrän nousuun on kuitenkin syytä suhtautua varauksella, sillä järjestelmän antamissa luvuissa on edellisinä vuosina ollut epätarkkuuksia. Fyysiset käynnit näyttävät puolestaan vähentyneen edellisvuodesta 6,7 %. Luku ei ole täysin vertailukelpoinen edellisvuoden lukuun uuden kävijälaskurin erilaisen laskutavan vuoksi.

Nuorisolle avattu pelihuone on ollut ahkerassa käytössä. Lasten ja nuorten kirjastonkäyttö on ollut edellisvuotta ahkerampaa ja etenkin lasten tietokirjallisuuden lainaus on lisääntynyt lähes viidenneksellä. Lapsille ja nuorille järjestettiin satutunteja, kirjavinkkausta ja kirjastonkäytönopetusta, joiden kävijämäärät on vuoden 2012 alusta voitu lisätä myös valtakunnalliseen tilastointiin.

Koko kirjastolaitoksen lainojen määrä on pysynyt lähes entisellään ollen 455 775 lainaa. Itsepalvelulainaus on edellisen vuoden tasolla, ollen 28 % kokonaislainauksesta. Itsepalvelulainauksesta tehdään tuntuvasti enemmän, koska tilastoihin ei saada lasten- ja nuorten osaston itsepalvelun lainauslukuja. Lainauksia asukasta kohti oli 20,58 kpl (maan keskiarvo 18 lainaa).

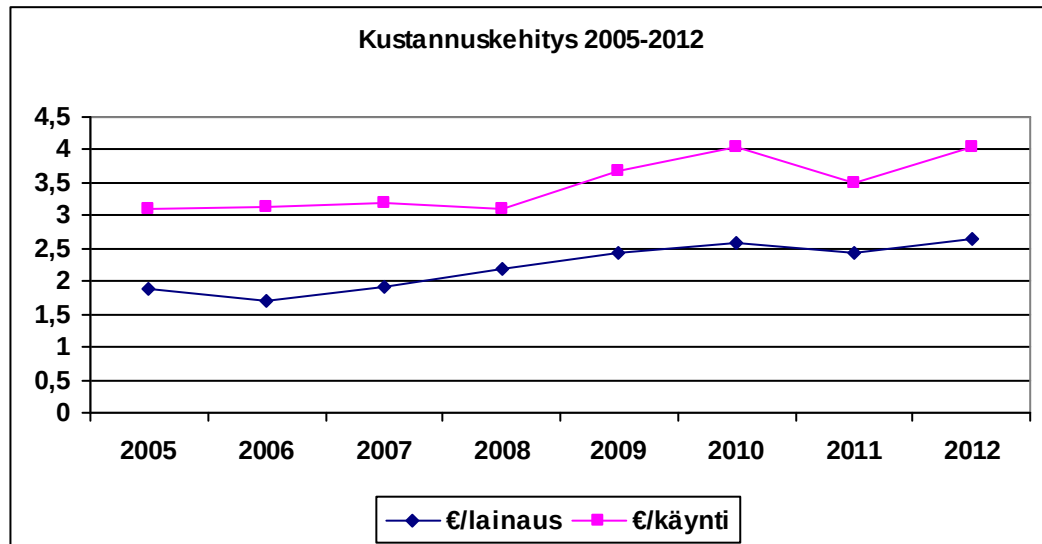
Kirjaston kokoelmaa on edelleen kehitetty kiinnostavaksi ja tuoreeksi poistamalla vanhentunutta aineistoa. Poistoja on tehty hankintaan nähden puolet enemmän (17 705 kpl). Hankintojen vähentymiseen vaikutti mm. se, ettei kirjamäärärahoihin saatu enää tukea kansallisesta Kirjatalukoot-projektista.

Hakeutuvia kirjastopalveluja kehitettiin. Kirjastoauto oli mukana kesän toritapahtumassa, jossa samalla pidettiin kirjojen poistomyyntiä. Hanke "Kirjasto ihmisten keskellä" opetti kirjastonkäyttöä kaupungin eri järjestöille. Markkinointiin on kiinnitetty huomiota kehittämällä kirjaston verkkosivuja ja tarjoamalla palveluja sosiaalisen median kautta.

Lasten- ja nuortenosastoa uudistettiin. Myös valaistusta uudistettiin.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
€/lainaus	1,88	1,71	1,91	2,19	2,43	2,59	2,44	2,64
€/käynti	3,11	3,13	3,18	3,09	3,68	4,04	3,49	4,05

Kulttuurilautakunta

Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kulttuuritoimenjohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* omien konserttien lkm	20	10	22	12
* omien konserttien kävijämäärä	3 820	2 000	2800	800
* J-Ahon museokäyntien lkm	2 845	2 500	2760	260
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* kaupungintuki €/konsertissa käynti	-0,37	1,30	2,44	1,14
* €/museokäynti (brutto)	5,16	10,19	8,12	- 2,07

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	110	0	110	110	0
Toimintakulut	- 600	- 6	- 606	-591	- 15
Netto (toimintakate)	- 490	- 6	- 496	- 481	- 15
Suunnitelmapoistot	- 13	0	- 13	-13	0
Laskennalliset erät	- 23	0	- 23	- 23	0

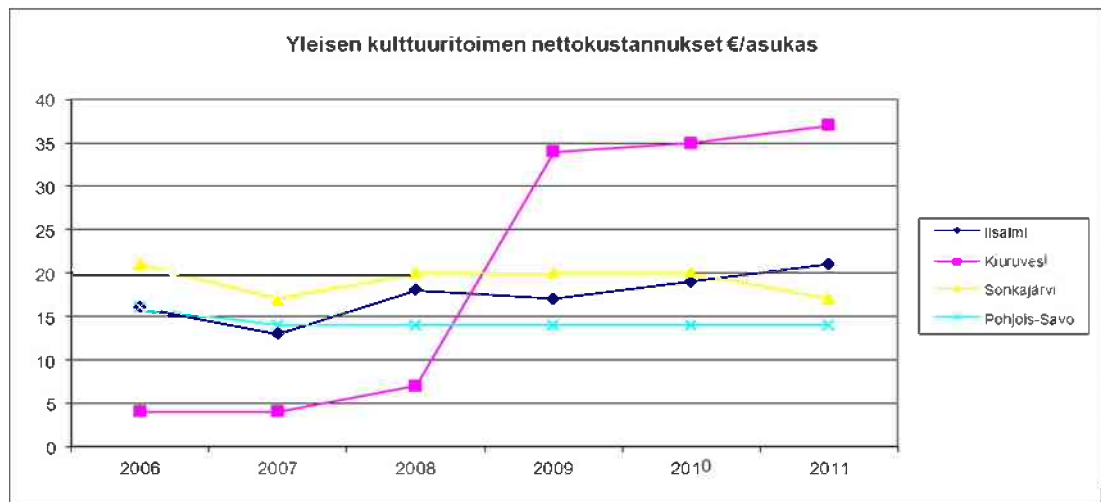
Kulttuuritoimi järjesti vuonna 2012 yhteensä 33 tapahtumaa, joissa vieraili 3878 ihmistä. Kesällä saatiin yhteistyösopimusten kautta kaksi isoa tapahtumaa Iisalmeen: Kuopio tanssii ja soi vieraili Iisalmissa 13.6.2012, ja Kuhmon kamarimusiikki esitti konserttiversiön oopperasta Carmen 14.7.2012. Molemmat tapahtumat olivat pidettyjä, ja yhteistyötä tapahtumien kanssa pyritään jatkamaan. Syksyllä 2012 aloitettiin uusi yhteistyömuoto, Torstaiklassiset-konserttisarja, musiikkiopiston opettajien kanssa.

Kulttuurikeskuksen vaihtuvien näyttelyiden tila Vennyssä järjestettiin 11 näyttelyä. Kävijöitä oli yhteensä 2076. Toiminta-avustuksia jaettiin 33 000 € kymmenelle järjestölle. Kohdeavustuksia jaettiin 4800 € seitsemälle toimijalle. Kulttuurin tunnustuspalkinto (1000 €) jaettiin kahden toimijan kesken: Nukketeatteri Kepposen ja Juha-Pekka Lappalaisen.

Juhani Ahon museolla työskenteli ensimmäistä kertaa museoamanuenssi. Amanuenssin vetämänä käynnistettiin monia uusia projekteja. Museolla vieraili vuonna 2012 lähes saman verran kävijöitä kuin edellisenä juhlavuotena, ja kesäkuussa järjestettiin uusi hyvän suosion saanut lastentapahtuma. Museolla jatkettiin edelleen kunnostuksia mm. lattia-, katto- ja ikkunaremonteilla. Museon kehittäminen liittyy laajemmin Koljonvirran alueen kehittämiseen, jossa otettiin iso askel, kun Mansikkaniemelle avattiin vanhaan Mäntylän taloon Koljonvirtakeskus 29.6.2012. Keskuksessa on esillä Suomen sodan 1808–1809 ja Koljonvirran taistelun historiaa esittelevä näyttely, ja tuvan puolella toimii kesäkahvio.

Kulttuuritoimi on tehnyt tiivistä yhteistyötä alueellisten kulttuuritoimijoiden kanssa, mm. lasten-kulttuurikeskus Lastun sekä Tarinat elämään -hankkeen kanssa. Ylä-Savon kulttuurivastaavien verkosto on kokoontunut kerran kuukaudessa.

Iisalmissa yleiseen kulttuuritoimintaan käytettiin vuonna 2011 21 €/asukas (nettokustannukset). Pohjois-Savon keskiarvo oli 14 €. Kiuruvedellä vastaava luku oli 37 €/asukas ja Sonkajärvellä 17 €/asukas.

Kulttuurilautakunta

Musiikinopetus**Tilivelvollinen: musiikkiopiston rehtori**

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen		Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* kaikkien opetustuntien lkm		11 297	11 000	11 236	236
* varsinaisten opiskelijoiden opiskelijamäärä 20.1. ja 20.9. ka		245	245	250	5
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/opetustunti (brutto, sis. poistot + vyör)		72,26	77,59	78,13	0,54
* €/opetustunti (netto, sis. poistot + vyör)		51,32	54,78	54,59	- 0,19
* €/opiskelija/opisto (brutto, sis. poistot + vyör)		3 117	3 483	3 308	- 175
* €/opiskelija/opisto (netto, sis. poistot + vyör)		2 284	2 459	2 371	- 88

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	251	0	251	265	-14
Toimintakulut	- 759	0	- 759	- 783	24
Netto (toimintakate)	- 508	0	- 508	- 518	10
Suunnitelmapoistot	- 1	0	- 1	- 1	0
Laskennalliset erät	- 94	0	- 94	- 94	0

Opetusta on järjestetty asetetun tavoitteen mukaisesti vähintään 35 opetusviikkoa. Vuoden 2012 lopussa oli varsinaisia oppilaita 250 ja musiikkileikkikoululaisia 186.

Musiikkiopisto vietti toimintavuonna 50-vuotisjuhlaan ja järjesti 52 konserttia ja iltamusiikkia, joista 25 pidettiin Iisalmen kulttuurikeskuksessa. Kulttuurikeskuksen konserteissa oli yhteensä 3 655 kuulijaa. Iisalmissa on konsertteja järjestetty myös kouluissa, kirkoissa, Evakkokeskuksessa ja Lippuniemen srk-talossa. Muissa toimipisteissä konsertteja on pidetty Kiuruveden Kiurusalissa, seurakuntataloissa, Pielaveden Suojalassa ja kouluissa. Oppilaat ovat myös ahkerasti esiintyneet erilaisissa ulkopuolisissa tapahtumissa ja juhlatilaisuuksissa.

Orkesteriyhteistyö Edvin Laineen koulun kanssa on jatkunut ja musiikkiopiston oppilaiden Edvin Laineen koulun musiikkiluokalla suoritettujen musiikin perusteiden ykköstason suoritukset hyväksytään myös musiikkiopistossa. Musiikkiopisto osallistui myös kulttuuriakatemia toimintaan kahden viikotunnin osuudella syksystä lähtien. Olli Hautalan pianokurssi musiikkiopiston oppilaille pidettiin 23.1.- 25.1.2012

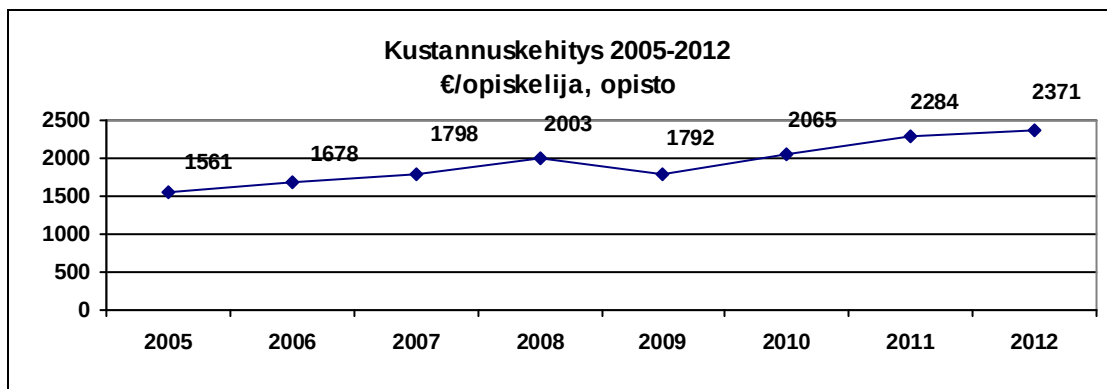
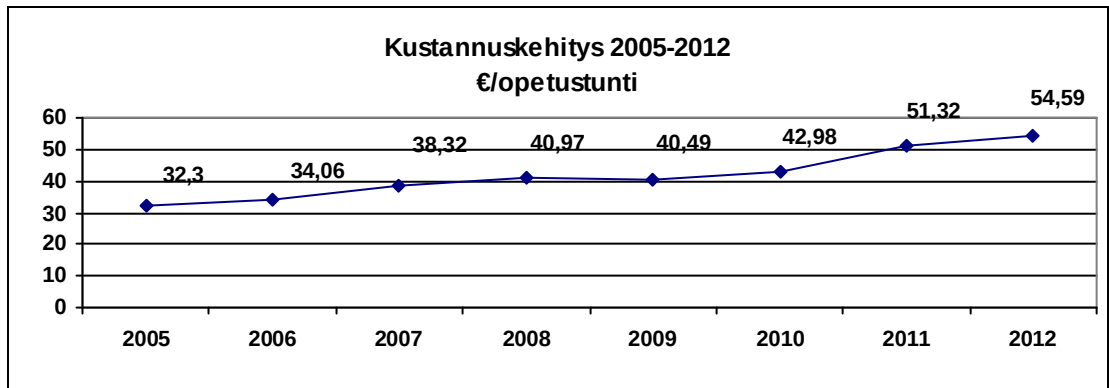
Muita tärkeitä tapahtumia olivat valokuvanäyttely "Kulmakadun soivat talo", Kanadalaisen tyttökuoron vierailu, opettajien konsertti sekä Petri Herrasen ja Ilpo Kaleva Kärkkäisen konsertit. Ylä-Savon musiikkiopisto isännöi lisäksi Opetushallituksen rahoittamaa Itä-Suomen musiikkioppilaitosten suurhanketta, jossa suuri sinfoniaorkesteri ja opistojen tanssijat esiintyivät Kajaanissa, Iisalmissa ja Kiteellä

Oppilaat tekivät yhteensä 235 tasosuoritusta. Päätötodistuksia musiikkiopiston perusasteella saavutettiin yhteensä 9 ja musiikkiopistotasolla 3. Musiikkiopistoon hakijoita keväällä 2012 oli 114, joista oppilaiksi voitiin ottaa syyslukukaudella yhteensä 46.

Henkilöstö vuoden 2012 lopussa: vakinaisia virkoja 10, päätoimisia tuntiopettajia 5 ja sivutoimisia opettajia 5. Musiikkiopistolla on yhteinen rehtori Iisalmen kansalaisopiston kanssa.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Opetustunti (brutto)/€	50,57	53,10	57,90	61,56	61,35	64,69	72,26	78,13
Opetustunti (netto)/€	32,30	34,06	38,32	40,97	40,49	42,98	51,32	54,59
Opiskelija: opisto (brutto)/€	2 194	2 352	2 484	2 738	2 834	2 823	3 117	3 308
Opiskelija: opisto (netto)/€	1 561	1 678	1 798	2 003	1 792	2 065	2 284	2 371

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikatoimi

Tilivelvollinen: vapaa-aikajohtaja

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama	
* avustettavat järjestöt	61	61	59	-2	
* muut yhteistyöorganisaatiot	14	14	13	-1	
- kylätoimikunnat yms.					
* vapaa-aikatoimikuntien/alueiden käyntikertojen lkm	635 000	620 000	630 000	10 000	
* myytyjen ohj. liikunnan kausikortit, kpl	1 158	900	1 058	158	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	224	0	224	219	5
Toimintakulut	-2 396	-21	-2 417	-2415	-2
Netto (toimintakate)	-2 172	-21	-2 193	-2 196	3
Suunnitelmapoistot	-68	0	-68	-58	-10
Laskennalliset erät	-28	0	-28	-28	0

Vapaa-aikalautakunta

Kehittämisen- ja tukipalvelut

Vapaa-aikalautakunta kokoontui yhteensä kahdeksan kertaa ja käsitteli yhteensä 144 pykälää. Aloitteita käsiteltiin lautakunnassa yhteensä 5. Talousarvioon haettiin lisämäärärahaa yhteensä 21 300 €. Talousarvion tuotot alittuivat 4 938 €, kulut alittuivat 2 198 € ja nettoylitys 2 740 €. Kulujen ylitys johtui huolto- ja kunnossapitomäärärahojen ja poltto- ja voiteluaineiden ylittymisestä. Vakituista henkilöstöä 31.12. oli uimahalli mukaan lukien 29. Työhyvinvoinnista on tehty lyhyt yhteenveto kaupungin henkilöstökertomukseen.

Järjestöavustuksia myönnettiin toiminta-avustuksina 40 liikunta- ja nuorisojärjestölle, erityisryhmien liikuntaan 14 järjestölle, koulutusavustuksia 12 ja apurahoja 20 järjestölle. Järjestöjen käyttömaksuja korotettiin 1.1. alkaen ja maksuja kerättiin yhteensä 102 815 €. Järjestötoiminta laajeni, Iisalmen Visa laajensi lajivalikoimaa lentopalloon sekä pyöräily- / triathloniin ja Iisalmen Taitoluistelijat ry perustettiin lakkautetun Kuta ry / Ylä-Savon taitoluistelujaoston tilalle.

Nuorisopalvelut

Nuorten Palvelu ry:n kanssa jatkettiin Tytöt Toimii-toiminnan kumppanuussopimusta ja Iisalmen Nuorisotuki ry:n kanssa sopimusta etsivästä nuorisotyöstä. Nuorisotalolla ja Kangaslammin nuorisotuvalla jatkettiin Avoimien ovien-toimintaa. Peltosalmen tilalla oleva toiminta lopetettiin kävijöiden vähyden takia. Uusina toimintoina kokeiltiin kerhotoimintaa haja-asutusalueitten kahdella koululla, jalkauduttiin yläkouluille ja kaupungille. Lisäksi tarjottiin avoimien ovien kerhotoimintaa eri kohderyhmille (mm. 7-luokat ja elokuvakerho. Nettinuorisotyötä lisättiin mm. facebook-päivestyksillä.

Nuorten kesätyötoimintaa jatkettiin edellisvuoden tapaan, poikkeuksena määrärahan ylistysoikeus nuorten lisätyöllistämiseksi. Kesätyön infopisteessä ja koulujen infoissa oli yhteensä 1826 käyntikertaa. Toiminnan kautta työllistyi yhteensä 283 nuorta (kesätyötuella 235, Twist-toiminnalla 7-8 luokkalaisia 48). Ertä – erityistyöllistämisen kautta työllistettiin toimeentulotuen varaan jääviä opiskelijoita yhteensä 37. Vuonna 2012 työllistettävien määrä oli yhteensä 270. Kesätyötoiminnasta tiedotettiin mm. koulujen kautta (kesätyötunnit, infotyövälitunnit), mediassa ja portaalissa. Uutena tiedottamisen muotona aloitettiin kesätyöaiheinen blogi ja nuorisotyön facebook-profiilissa oma kesätyöryhmä. Käytetty 65 000 määräraha on ollut hallintopalvelukeskuksen työllisyyden hoidossa.

Liikuntatoiminta

Lasten ja nuorten liikuntaa lisättiin sekä varhaiskasvatukseen että ala- ja yläkoulujen puolella eri liikuntalajikuluilla, liikuntatapahtumilla ja ilmaisilla uimahallikäynneillä. Yhteistyötä lisättiin päiväkotien ja koulujen lisäksi liikuntajärjestöjen kanssa lasten ja nuorten liikuttamiseksi. Yläkouluille suunnatun Sporttaripassiin liitetyn Sporttarikilpailun perusteella nuorten omatoimisen liikunnan määrä oli ka 4,2 h / vko. Sporttarihankkeeseen saatiin kehittämisavustusta Pohjois-Savon Ely-keskukselta. Aikuisväestölle ja erityisryhmille suunnattuja ohjattuja liikuntaryhmiä järjestettiin yhteensä n. 60 ryhmää / vko. Ohjatun liikunnan kausikortteja myytiin yhteensä 1058 kappaletta. Korttien määrän väheneminen on samassa suhteessa myytyjen Seniorikorttien määrän kasvuun. Erityisryhmille tarkoitettujen myönnettyjen avustajakorttien määrä lisääntyi. Tiedottamisen kannalta tärkeimpinä välineinä olivat Ohjatun liikunnan kalenteri, kulttuurikeskuksen ohjelmaopas, nettisivut, lehdistötiedotteet ja muistio-ilmoitukset.

Vapaa-aika ja tilapalvelut

Liikuntapaikoilla ja alueilla kiinnitettiin huomiota asiakasturvallisuuden parantamiseen huomioiden tuoteturvallisuusviraston ohjeistus. Tilojen ja alueiden käyttöohjeistusta ja turvallisuusasiakirjoja päivitettiin ja uimarannat varustettiin osoitteilla. Sateinen kesä hankaloitti kenttien kunnossapitoa ja investointihankkeiden toteuttamista. Aikainen talven tulo aikaisti hiihto, laskettelu- ja investointi hankkeiden toteuttamista (hiihto vko 50, Paloisvuoren rinne ja luistinradat vko 51). Tilojen siivouspalvelut yhdenmukaistettiin ja kilpailutettiin ja sopimus tehtiin yhden vuoden optiolla Lassila & Tikanojan kanssa.

Tilojen ja alueiden rakentamista ja kunnostamista jatkettiin investointimäärärahoilla. Kankaan tekonurmikenttä valmistui ja avattiin tasavallan presidentti Sauli Niinistön toimesta. Venereittien rantautumispaikoilla aloitettiin kunnostukset ja Koukunjoen rantautumispaikka lakkautettiin. Ulkoilureittien taukopaikkojen ja uimarantojen saneerausta jatkettiin (mm. Soidinvuori, Koljonvirta, Makkaranlahti, Hernejärvi). Liikuntahallin runkorakenteet vahvistettiin ja Sankariniemen katsomo saneerattiin. Ottelukelloja tiloille uusittiin.

Paloisvuoren alue on hyvä esimerkki liikunta ja virkistysalueesta, joka palvelujen parantumisen myötä lisää omatoimista liikunnan harrastamista. Paloisvuorelle avattiin fresbeegolfrata kesäkuussa ja rata oli avaamisen jälkeen heti kovassa käytössä. Alueelle on viimevuosina rakennettu frisbeegolfin lisäksi maastopyörärata, luontopolku, uusi kiintorastiverkosto, ensilumenlenkki, kuntoilulaitteet ja cityreitti. Paloisvuoren rinteeseen valmistui uusi valvontakoppi ja kameravalvonnan rakentaminen aloitettiin.

Tiloilla ja aluilla oli järjestöjen ja vapaa-aikatoimen organisoimina satoja tapahtumia, joista alla poimittu eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia kuvaamaan toiminnan laajuutta.

Merkittäviä tapahtumia liikunta- ja nuorisotiloilla ja -alueilla:

- Vko 5 Päihdekasvatusrata kaikille yläkoulujen 7 lk (233 opp.)
- 18.2. Laskiaisrieha Paloskilla / 4H
- 20. – 29.2. Lasten hiihtokoulu Paloskilla / Latu
- 2.3. Kyläkoulujen hiihdot / Paloski
- 4.3. Lajoksen latu Sikokallion ympäristössä / Latu
- 14.3. Päivähoitoikäisten hiihtokoulujen päätöstapahtuma Paloskilla
- 9.5. Veteraanien rosvopaisti-tapahtuma Kankaan alueella
- 12.5. Hyväntekeväisyyskirpputori jäähallilla / LC Porovesi
- 20.5. Salmen Kierto + Salmen puolikas lähtöpaikkana tori / Visa
- 22.5. Ikäihmisten Olympialaiset liikuntahallilla
- 23.5. Päiväkotikup Kangaslammin kentällä
- Vko 21 Seksuaalikasvatusrata kaikille yläkoulujen 8 lk (225 opp.)
- 28.5. Sporttaripäivä Peltosalmen lähiliikunta-alueella
- 28. – 29.5. SM Motocross Parkatilla / Y-SMK
- 7.6. Ylä-Savon Mopomiitti / keskusta + ajoharjoittelurata (150 osall)
- 8. – 10.6. Puma Girl's Cup / kaikki nurmikentät / Klubi-36
- 16.6. Paloisvuoren FrisbeeGolf-radan avajaiset
- 19.6. Kehitysvammaisten juhannustanssit / Kyllikrinranta
- 7.7. Triathlonkilpailut, tapahtumapaikkana tori ja kaupunginranta / Visa
- 28.7. Vammaisurheiluliiton SM-kisat Sankariniemellä / Visa

- 28. – 29.7. Motocross SM-kisat Parkatilla / Y-SMK
- 24.8. Rikosseuraamusviraston SM-kisat Sankariniemellä / Visa
- 6.9. Kuperkeikkakarnevaalit Sankariniemellä
- 11.9. Hyvä Päivä – ikäihmisten liikuntatapahtuma liikuntahallilla
- 18.9. Kankaan Liikuntapuiston tekonurmikentän avajaiset
- 9.11. Music Against Drugs –bänditapahtuma nuorisotalolla
- 10.11. Tyttöjen muotinäytösilta nuorisotalolla
- 24.11. Pielaveden Sammon liigaottelu liikuntahallilla
- 13.12. Sporttaripäivä Kankaan alueella

Vapaa-aikalautakunta

Uimahalli

Tilivelvollinen: vapaa-aikajohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
*uimahalli- ja kuntosalikäynnit	162 842	160 000	166 318	6 318
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
*kaupungin tuki (ilman poistoja ja rahoitus-kustannuksia) €/kävijä	1,34	1,55	1,48	-0,07

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	630	0	630	646	-16
Toimintakulut	-877	-6	-883	-892	9
Netto (toimintakate)	-247	-6	-253	-246	-7
Suunnitelmapoistot	-119	0	-119	-118	-1
Laskennalliset erät	-25	0	-25	-25	0

Uimahallin netto alittui 7 382 €. Kustannustehokkuutta lisättiin mm. muuttamalla kesäauki-oloaikoja. Kävijämäärän säilyminen korkealla tasolla ja rakennuksen vanheneminen lisäsivät korjaus- ja huoltokuluja. Taloudellisuustavoite 1,55 euroa/kävijä toteutui 1,48 euroa/kävijä (kaupungin tuki ilman poistoja ja rahoituskustannuksia).

Uimahallin vakituinen henkilöstömäärä oli vuoden 2012 lopussa 13: kiinteistö/puhtaanapito 5 hlöä, kuntosali 1 hlö, allasosastolla 4 hlöä, vastaanotto ja kahvio 3 hlöä ja ostopalveluhenkilöstöä palvelutuotannossa yhteensä n. 0,5 htv. Henkilöstön EA valmiutta pidettiin yllä järjestämällä mm. uimahallien turvallisuuteen liittyvä Trimmi –koulutus. Turvallisuusvaatimukset olivat kuluttajaviraston ja Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton vaatimusten mukaisia.

Uimahalli- ja kuntosalikävijöiden kävijämäärässä saavutettiin ennätys, yhteensä 166 318 kävijää, aukiolopäiviä allasosastolla oli yhteensä 291 ja kuntosalilla 302, keskiarvo päivässä 550 (vuonna 2012 520). Toiminnallisten asioiden osuus kävijämäärään oli edelleen merkittävä. Seniorikortteja myytiin yhteensä 356 kpl, käyntikertoja 10 298. Kyselyn perusteella noin 70 % seniorikortin käyttäjistä arvioi kortin lisänneen liikunnan harrastamista. Uusien uimahallin käyttäjien ja myös uusien liikunnan harrastajien määrä on havaintojen perusteella lisääntynyt. Lasten- ja nuorten sekä ikäihmisten kävijämäärät lisääntyivät eniten edellisvuoteen verrattuna, opiskelijoiden osuus kävijöistä vastaavasti väheni.

Uimahalli oli kiinni kesäkuussa neljä viikkoa ja kuntosali kaksi viikkoa vuosi- ja vuosihuollon takia. Vuosi- ja vuosihuollossa vaihdettiin mm. vedenpuhdistusjärjestelmään liittyvät hiekka- ja hiilimassat (10 000 kg), korjattiin kosteitten tilojen laatoitusta, uusittiin saunojen ohjausyksikkö, lisättiin kuntosalin ilmanjäähdytystä sekä teetätettiin tulevaa saneerausta ajatellen allasrakenteiden kuntotutkimus.

Uimahallin laajennus- ja peruskorjauksen rakentaminen siirtyi investointiohjelmassa alkamaan v. 2015. Korjausinvestointeihin käytettiin investointiohjelman mukaisesti yhteensä 69 000 €.

Tekninen lautakunta

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

Talous	Alku-per. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	178	0	178	186	-7
Toimintakulut	-2 357	-41	-2 398	-2 385	-13
Netto (toimintakate)	-2 178	-41	-2 220	-2 199	-21
Suunnitelmapoistot	-18	0	-18	-6	-13
Laskennalliset erät	439	0	439	439	0

Iisalmen kaupungin asiarekisteriin eli diaariin avattiin vuoden aikana yhteensä 413 uutta asiaa, jossa on lisäystä yli 7%. Kuntalais- ja valtuustoaloitteita jätettiin yhteensä 37. Aloitteiden määrä lisääntyi lähes puolella. Vuoden aikana allekirjoitettuja sopimuksia tallennettiin dokumenttienhallintaan yhteensä 214 kappaletta, joita tehtiin 35 % edellisvuotta enemmän..

Pysäköintivirhemaksujen määrä kertomusvuonna oli 4.077 kpl, jossa lisäystä edelliseen vuoteen 25,6 %. Pysäköintivirhemaksujen määrä palautui keskiarvotasolleen edellisen vuoden notkahduksen jälkeen. Pysäköintivirhe-maksujen tulokertymä oli 137 052 euroa.

Tekninen lautakunta

Kaupunkirakenne

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kaavoitus				
*rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä osayleiskaavoissa	315	385	380	-5
*rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä asema-kaavoissa				
-pientalotontit	270	300	362	62
-rivi- ja kerrostalotontit	50	50	52	2
-elinkeinotontit	40	50	57	7
Kiinteistötoimi				
* luovutusvalmiiden tonttien lkm	64	40	60	20
Liikenneväylien ylläpito				
* kunnossapidettävien katujen ja teiden sekä kevyenliikenteenväylien pituus, km	195,0	194,5	198,5	4
*määrät tarkistettu ja laskettu uuden katurekisterin mukaisiksi				
Yksityistiet				
* avustettavat yksityistiet, km	398	396	399	3
Puistot				
* rakennetut uudet puistot, ha	0	0	0	0
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Liikenneväylien ylläpito				
* ylläpitokust. yht. €/väylä-km	6 811	6 469	7328	859
Yksityistiet				
*avustus €/avust. yksityistie-km	638	641	667	26
Puistot				
* puistotoimen nettokust. €/ylläpid. puisto-ha	4 950	4 973	4990	17

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	2 212	116	2 328	2 656	-328
Toimintakulut	-3 649	-119	-3 768	-3 768	0
Netto (toimintakate)	-1 437	-3	-1 440	-1 112	-328
Suunnitelmapoistot	-2 531	0	-2 531	-2 443	-88
Laskennalliset erät	-353	0	-353	-353	0

Kaupunkirakennepalveluiden talous toteutui kokonaisuutena talousarvion mukaisesti. Liikenneväylien ylläpito ylittyi luonnonolosuhteiltaan vaikean vuoden takia. Alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät n. 120 000 € ja tulot ylittyivät 440000 € eli säästöä kertyi n. 320 000 €.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Keskeisimpiä elinkeinoelämään vaikuttavia kehittämishankkeita olivat Soinlahden teollisuusalueen kehittäminen ja ydinkeskustan kehittäminen. Soinlahdessa teollisuusalueen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa vuoden lopulla. Se toi uutta tonttimaata n. 30 ha.

Ydinkeskusta ympäristön kehittämissuunnitelmaa tarkennettiin katuverkon toteutussuunnitelmilla. Kirkkopuistoon hyväksyttiin myös toteutussuunnitelmat. Ko. hankkeet aloitetaan 2013. Elinkeinoalueiden osalta kehitystyö jatkui vanhentuneiden asemakaavojen ajantasaistamisella mm. Prisman, Kilpivirrantien ympäristön sekä Yrittäjätien alueilla. Elinkeinoalueiden asemakaavoja hyväksyttiin 5 kpl.

Asumisen tonttitarjontaa parannettiin Venakkoniemeen ja Pihlajaharjuun valmistuneiden kaavojen kunnallistekniikan rakentamisella. Asemakaavoituksen painopistettä siirrettiin uusien asuinalueiden kaavoituksesta vanhentuneiden asemakaavojen ajantasaistamiseen mm. Makkaralahdella. Asemakaavoja hyväksyttiin 2 kpl.

Tonttitarjontamme on tällä hetkellä elinkeinoelämän ja asumisen osalta monipuolinen ja seudun keskuksen kehitystä tukeva. Elinkeinoelämälle löytyy eri alueilta yhteensä n. 15 korttelia, joiden keskikoko on n. 4 ha. Asumiseen on tarjolla 9 eri alueella yhteensä 60 tonttia. Kaavojen toteuttamiseksi maata hankittiin noin 25 ha, johon käytettiin n. 305 000 euroa. Maan myynti ylitti odotukset, tontteja myytiin 28 kpl, n. 70 ha ja niistä kertyi tuloja 840 000 euroa. Marjahaan laajennus ohiajotien toiselle puolelle on maanhankinnan osalta edelleen yhden ison kaupan osalta kesken.

Maaseutualueiden kehittäminen keskittyi Soinlahti – Lapinniemi alueen kylien sekä Tervakankaan alueen osayleiskaavoituksen loppuunsaattamiseen. Soinlahti – Lapinniemi alueen OYK hyväksyttiin loppuvuodesta yhdessä Soinlahden teollisuusalueen asemakaavoituksen kanssa. Yksityisomistuksessa olevaa uutta tonttitarjontaa saatiin n. 60 kpl. Haja-asutusalueen jätevesiviemäröinnin suunnittelu ja toteutus kohdistui Ahmon vesiosuuskunnan ja Soinjoen vesiosuuskunnan kehittyville kyläalueille.

Ylä-Savon seudullinen liikennejärjestelmätyöryhmä laati seudulle alueen yhteyksien, ihmisten liikkumisen ja liikenneturvallisuuden parantamiseen tähtäävän seudullisen aiesopimuksen, jota jatkossa kehitetään vuosittain tarkentuvalla toimenpideohjelmalla.

EU:n INSPIRE direktiivi edellytti kaikkien kuntien siirtymistä Euroopan laajuiseen ETRS89 koordinaattijärjestelmää. Kartasto- ja mittaus toimessa toteutettiin em. kaikkiin karttoihin, suunnitteluaineistoihin ja tietojärjestelmiin pääosin omana työnä sekä avustettiin lähikuntien miittaustointia em. asioissa.

Kunnallistekniikkaa toteutettiin uusilla asuinalueilla Pihlajaharjussa, Venakkoniemessä ja Ohenmäessä. Vanhoja alueita peruskorjattiin valtuuston hyväksymän ohjelman mukaisesti Makkaralahdella ja Lippuniemessä.

Yksityisteiden perusparannuksia toteutettiin yhteistyössä Ely-keskuksen sekä tiekuntien kanssa Kumpusenrannan tiehankkeen osalta talousarvion mukaisesti.

Kaupunkirakenteen henkilökunta säilyi ennallaan. Kunnossapitomestari Markku Havukainen jäi eläkkeelle ja tehtävää jatkoi uutena viranhaltijana Pertti Kouvalainen. Henkilökunta panosti osaamisen kehittämiseen ja yksiköiden tulossuunnitelmien toteuttamiseen. Työmotivaatiota parannettiin työympäristöä kehittäville toimenpiteillä. Tulostoimintasuunnitelmissa paneuduttiin keskeisten hankkeiden ja palveluiden toteuttamiseen onnistuen hyvin.

Tekninen lautakunta

Tilapalvelut

Tilivelvollinen: kaupunginarkkitehti

Toiminta	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kiinteistöjen ylläpito				
* ylläpidettyjen kiint. pinta-ala, hum ²	110 853	110 853	109898	-955
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Kiinteistöjen ylläpito				
* ylläpitokust. €/ylläpidett. hum ²	36,77	38,21	40,84	2,63
* kunn.pitokust. €/ylläpidett. hum ²	4,79	4,68	4,84	0,16

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	9 088	0	9 088	9 118	-30
Toimintakulut	-6 011	-175	-6 186	-6 265	79
Netto (toimintakate)	3 077	-175	2 903	2 853	49
Suunnitelmapoistot	-1 923	0	-1 923	-1 931	8
Laskennalliset erät	-250	0	-250	-250	0

Tilapalvelun toimintatuotot toteutuivat n. 29 800 euroa talousarviota suurempana. Vuoden aikana tilapalvelun talousarvioon myönnettiin yht.167 860 euroa lisämäärärahaa kiinteistöjen sähkөөn (127 860 €) ja alueiden kunnossapitoon (40 000 €, rakennusten purkuihin).

Juhani Ahon koulun laajamittainen peruskorjaus valmistui ja elokuussa saatiin koko koulu opetuskäyttöön.

Uuden päiväkodin suunnitelmat saatiin valmiiksi ja rakennushankkeen urakat kilpailutettiin julkisen hankintalain mukaisesti. Koska urakkatarjouksista lasketut kustannukset ylittivät merkittävästi laaditun kustannusarvion, päätettiin hylätä kaikki tarjoukset ja muuttaa suunnitelmia siten, että rakentamiskustannukset saadaan pienemmiksi. Päiväkodin hyväksi havaittu ja tutkittu pohjaratkaisu päätettiin säilyttää ennallaan, mutta muilta osin päätettiin muuttaa suunnitelmia edullisemmiksi. Näin rakentamisen aloitusta siirrettiin vuodelle.

Tilapalvelussa kulunut vuosi oli edelleen kiireinen; Juhani Ahon koulun peruskorjauksen ja päiväkodin suunnitteluttamisen lisäksi tulevien hankkeiden perusselvitykset, uudet energiamääräykset, sisäilmaselvitykset kunnossapitotöineen, kiinteistöstrategian selvitykset yms. työllistivät tilapalvelun henkilökuntaa.

Ilmanlaatu- ja materiaalinäytteitä otettiin useista rakennuksista ja sisäilman laatuongelmia ratkottiin yhteistyössä käyttäjien ja terveysviranomaisten kanssa. Esiin tulleita ongelmia on saatu ratkaistua tuloksellisesti. Paikallisilta terveysviranomaisilta on tullut positiivista palautetta tilapalvelun asiallisesta suhtautumisesta sisäilmapalaverissa. Meijerikatu 1:n sisäilmaongelmien selvitystyö on kesken.

Korjausluonteiset pienet investointikohteet ja rakennusten vuosikorjaukset toteutettiin sekä omana työnä että vuosisopimuksilla valittujen yritysten kanssa. Pienien investointikohteiden määrärahoilla toteutettiin mm. seuraavat kohteet: Kivirannan teollisuustalon vesikaton uusimista ja paloilmaitinjärjestelmän peruskorjaus, Terveyskeskuksen hissien modernisointi, Heinäkelkan päiväkodin alapohjarakenteiden peruskorjaus ja ilmastoinnin uusiminen osaan rakennusta, Kangaslammen pienkotikeskuksen kolmen lisähuoneen rakentaminen ja kellarikerroksen tilojen peruskorjaus, Kulttuurikeskuksen äänentoistojärjestelmän peruskorjaus, ilmastointikoneisiin taajuusmuuttajat ja kirjaston valaistuksen uusimista, keskusvarikon jätekeskuksen rakentaminen,

Ylä-Savo talon ilmastointi kanavien uusiminen, Kirkonsalmen koulun ilmanvaihdon taajuusmuuttajat, Kaupungintalon ilmanvaihdon peruskorjaus, Liikuntahallin rakenteiden vahvistus sekä päiväkotien ja koulujen keittiökoneiden uusimista.

Suuri osa pienistä investoinneista kohdistui tilojen ilmanlaatua tai energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin.

Rakennusmiehille ja kiinteistöhoitajille järjestettiin tulityökoulutus. Tilapalvelu järjesti energiatehokkuuslukua käsittävän koulutuksen johon osallistui ympäristökuntien edustajia.

Tilapalvelun lvi-insinöörin tehtävää ei vielä täytetty ja talotekniikan ongelmia ratkottiin ja peruskorjauskohteiden lvi-valvonta hoidettiin ostamalla asiantuntijapalveluja.

Rakennuttajainsinööri jäi eläkkeelle kesällä. Tehtävää ei täytetty uudelleen, vaan suurimpien investointikohteiden rakennuttaminen jäi kaupunginarkkitehdin tehtäviin ja näiden kohteiden kustannuslaskenta ostopalveluihin.

Tilapalvelun investointikohteet pystyttiin toteuttamaan määrärahojen puitteissa, säästökin saatiin useissa kohteissa. Käyttötaloudessa sähkön ja lämmön kustannukset ylittyivät n. 92 800 €, tulot ylittyivät n. 29 800 €, nettotulos jäi n. 49 000 € talousarviota pienemmäksi.

Kokonaisuudessaan tilapalvelun toiminta toteutui sekä investointien että käyttötalouden osalta pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti lukuun ottamatta päiväkodin rakentamisen aloitusta.

Rakennuslautakunta
Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2011	Ta 2012	Tot. 2012	Poikkeama
* myönnetyt rakennusluvut	346	350	348	-2

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	169	0	169	167	2
Toimintakulut	-316	0	-316	-301	-15
Netto (toimintakate)	-147	0	-147	-134	-13
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-14	0	-14	-14	0

Kertomusvuonna uudisrakennuslupien lukumäärä vastasi suunnilleen viiden edellisen vuoden keskiarvoa ja oli lähes sama edellisvuoden kanssa. Kerrosala sekä tilavuus olivat noin kolmanneksen neljän edellisvuoden keskiarvoa suurempia. Vuonna 2012 myönnettyistä vajaasta 40 000 m² kerrosalasta uuden Prisman lupa muodosti kolmasosan. Myönnettyjen lupien lukumäärään (348) sisältyvät rakentamisilmoitukset.

Suoritettujen katselmusten lukumäärä (372) on vähän edellisvuotta enemmän ja lähellä viiden edellisen vuoden aikana suoritettujen katselmusten keskiarvoa.

Rakennusvalvontamaksutuottoja kertyi vajaa 1 % talousarvioon merkittyä vähemmän. Rakennusvalvontamaksuilla katettiin noin 55 % rakennusvalvonnan kuluista, mikäli kuluista poistetaan asuntotoimen osuus, niin rakennusvalvontamaksuilla katettiin reilu 79 % rakennusvalvonnan kuluista.

3.4. Investointiosan toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään valtuuston hankkeittain tai hankeryhmittäin hyväksymien määrärahojen ja tuloarvion toteutuminen. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään tarvittaessa toimielimittain ja tehtävittäin vastaavalla tavalla kuin talousarviossa.

Toteutumisvertailussa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän talousarviovuodelle hyväksytty määräraha ja sen käyttö sekä niiden erotus. Lisäksi esitetään poikkeama alkuperäiseen talousarvioon, valtuuston hyväksymät muutokset määrärahaan.

Toteutumisvertailussa seurataan myös hankkeen tai hankeryhmän tuloja sekä nettomenojen toteutumista. Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnit.

Investointiosan ta ja ta-muutosten toteutumisvertailu

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
<u>Kaupunginhallitus</u>								
Pohjois-Savon laajakaistaverkko								
Menot			309 000	0	309 000	246 703	62 297	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			309 000	0	309 000	246 703	62 297	
Kuntayhtymät (P-S Sairaanhoidopiiriin ky, Y-S terveydenhuollon ky/ eläinkl.)								
Menot			90 000	0	90 000	67 482	22 518	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			90 000	0	90 000	67 482	22 518	
Arvopaperit (Muut osakkeet)								
Menot			0	0	0	0	0	
Tulot			0	0	0	-117 906	117 906	
Netto			0	0	0	-117 906	117 906	
Atk-kalusto								
Menot			70 000	-24 700	45 300	0	45 300	
Tulot			0	0	0	-70 892	70 892	
Netto			70 000	-24 700	45 300	-70 892	116 192	
Kiinteistöjen osto/myynti kvalt								
Menot			200 000	39 026	239 026	239 026	0	
Tulot			-60 000	0	-60 000	-121 713	61 713	
Netto			140 000	39 026	179 026	117 313	61 713	
Kaupunginhallitus yhteensä								
Menot			669 000	14 326	683 326	553 211	130 115	
Tulot			-60 000	0	-60 000	-310 511	250 511	
Netto			609 000	14 326	623 326	242 700	380 626	
<u>Koulutuslautakunta</u>								
Koneet ja kalustot/peruskoulut (kopiokoneet, atk- ja av-laitteet, oppilaskalusteiden uusiminen, Juhani Ahon koulun kalustaminen, päiväkotien kalusteiden uusinta)								
Menot			999 000	0	999 000	959 070	39 930	
Tulot			-322 000	0	-322 000	-322 000	0	
Netto			677 000	0	677 000	637 070	39 930	
Koulutuslautakunta yhteensä								
Menot			999 000	0	999 000	959 070	39 930	
Tulot			-322 000	0	-322 000	-322 000	0	
Netto			677 000	0	677 000	637 070	39 930	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Kulttuurilautakunta								
Koneet ja kalustot/kulttuuritoimi (kirjastoauto, JA-museon ja kaup.taide-es.konservointi, kirjaston kalusteiden uusiminen, kulttuurikeskuksen kalusto)								
Menot			80 000	6 300	86 300	68 210	18 090	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			80 000	6 300	86 300	68 210	18 090	
Muut talonrakennushankkeet (Juhani Ahon museo, Mäntylä)								
Menot			40 000	0	40 000	26 450	13 550	
Tulot			-10 000	0	-10 000	-6 700	-3 300	
Netto			30 000	0	30 000	19 750	10 250	
Kulttuurilautakunta yhteensä								
Menot			120 000	6 300	126 300	94 660	31 640	
Tulot			-10 000	0	-10 000	-6 700	-3 300	
Netto			110 000	6 300	116 300	87 960	28 340	
Vapaa-aikalautakunta								
Koneet ja kalustot /vapaa-aikatoimi (Traktori, Sankariniemen katsomon saneeraus, ottelukellojen uusiminen)								
Menot			120 000	0	120 000	119 030	970	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			120 000	0	120 000	119 030	970	
Muut talonrakennushankkeet (uimahallin korjaukset)								
Menot			69 000	0	69 000	67 956	1 044	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			69 000	0	69 000	67 956	1 044	
Vapaa-aikalautakunta yhteensä								
Menot			189 000	0	189 000	186 986	2 014	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			189 000	0	189 000	186 986	2 014	
Tekninen lautakunta								
Koneet ja kalustot/ tekninen palvelukeskus (tekvin muu kalusto, konttorikalusto)								
Menot			86 000	0	86 000	17 683	68 317	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			86 000	0	86 000	17 683	68 317	
Kiinteistöjen osto/myynti tekla								
Menot			100 000	39 026	139 026	61 044	77 982	
Tulot			-40 000	0	-40 000	-20 316	-19 684	
Netto			60 000	39 026	99 026	40 728	58 298	
Tonttien kunnostus								
Menot			40 000	-12 111	27 889	27 889	0	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			40 000	-12 111	27 889	27 889	0	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Kadunrakennuskohteet (Pihlajaharju, Venakkoniemi, Luuniemi, Partala, Kirkonsalmen länsiranta, Ohenmäki, muu liikenteenohjaus, liikenneturvallisuussuunnitelmien toteutus, Iiranta)								
Menot			685 000	-7 889	677 111	663 314	13 797	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			685 000	-7 889	677 111	663 314	13 797	
Veturitallinkatu								
Menot			10 000	0	10 000	3 367	6 633	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			10 000	0	10 000	3 367	6 633	
Kankaan urheilualue								
Menot	940 000	328 857	400 000	129 000	529 000	528 410	590	857 267
Tulot	-194 000	-66 300	-94 000	0	-94 000	-127 700	33 700	-194 000
Netto	746 000	262 557	306 000	129 000	435 000	400 710	34 290	663 267
Muut ulkoilu- ja urheilualueet (Hanhilampi, uimarantojen kunnostus, laskettelurinteen turvallisuuden parantaminen, Paloivuori, ulkoilu- ja venereittien taukopaikkojen peruskorjaus, Sankariemien kentän pysäköintialue, Paloivuoren frisbeegolfrata)								
Menot			194 000	-15 000	179 000	174 960	4 040	
Tulot			-50 000	0	-50 000	-70 563	20 563	
Netto			144 000	-15 000	129 000	104 397	24 603	
Muut investoinnit (arv. työt, vesistöjen kunnostus, venevalkamat, viheraluejärj. toteutus, lentokenttä, suunn. palkk., maasto- ja runkomitt., mansikkaniemen katos, matonpesupaikka)								
Menot			462 000	-30 000	432 000	357 548	74 452	
Tulot			-9 000	0	-9 000	-28 000	19 000	
Netto			453 000	-30 000	423 000	329 548	93 452	
Liikenneväylien peruskorjaus (valaistuksen pk, päällysteiden uusinta, kev liikenteen väylien pk, Riistakatu, Kauppi-Heikintie, Makkaralahden kadut)								
Menot			615 000	120 000	735 000	724 493	10 507	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			615 000	120 000	735 000	724 493	10 507	
Liikenneväylien peruskorjaus/ Lippuniemen kadut								
Menot			254 000	-70 000	184 000	180 663	3 337	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			254 000	-70 000	184 000	180 663	3 337	
Liikenneväylien peruskorjaus/ Parkatintie								
Menot			198 000	0	198 000	197 796	204	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			198 000	0	198 000	197 796	204	
Soinlahden liikennejärjestelyt								
Menot			0	353 400	353 400	276 230	77 170	
Tulot			0	-214 327	-214 327	-247 204	32 877	
Netto			0	139 073	139 073	29 026	110 047	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Keskustan kaupunkirakenteen parantaminen (keskustan puistot, muut kehittämistoimenpiteet, Louhenkatu/ Savonkatu/ Kauppakatu)								
Menot			220 000	-19 000	201 000	149 590	51 410	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			220 000	-19 000	201 000	149 590	51 410	
Puistot, leikkikentät ym. (muut puistot ja leikkikenttien saneeraus)								
Menot			110 000	-5 000	105 000	106 378	-1 378	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			110 000	-5 000	105 000	106 378	-1 378	
Juhani Ahon koulun peruskorjaus								
Menot	8 093 000	5 997 715	2 010 000	-139 073	1 870 927	1 509 308	361 619	7 507 023
Tulot	-3 142 000	-2 493 420	-614 000	0	-614 000	-614 000	0	-3 107 420
Netto	4 951 000	8 491 135	1 396 000	-139 073	1 256 927	895 308	361 619	4 399 603
Muut talonrakennushankkeet (pienet talonrak.kohteet, koulujen ja vk.keitt.laitt.uusiminen, nimettyjen hankkeiden jälkityöt, uusien hankkeiden suunn., Kulttuurikeskus, Terveyskeskus, Kangaslammin palvelukeskus, Kivirannan teollisuustalo, keskusvarikko)								
Menot			740 000	188 000	928 000	923 639	4 361	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			740 000	188 000	928 000	923 639	4 361	
Liikuntahalli								
Menot			0	65 000	65 000	58 566	6 434	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			0	65 000	65 000	58 566	6 434	
Päiväkoti								
Menot	2 500 000	30 914	1 400 000	0	1 400 000	123 574	1 276 426	185 402
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	2 500 000	30 914	1 400 000	0	1 400 000	123 574	1 276 426	185 402
Kangaslammin ja Kauppiis-Heikin koulut								
Menot			50 000	0	50 000	25 723	24 277	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			50 000	0	50 000	25 723	24 277	
Heinäkelkan päiväkot								
Menot			0	88 000	88 000	88 082	-82	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			0	88 000	88 000	88 082	-82	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Tekninen lautakunta yhteensä								
Menot	11 533 000	6 357 486	7 574 000	684 353	8 258 353	6 198 257	2 060 096	8 549 692
Tulot	-3 336 000	-2 559 720	-807 000	-214 327	-1 021 327	-1 107 783	86 456	-3 301 420
Netto	8 197 000	8 784 606	6 767 000	470 026	7 237 026	5 090 474	2 146 552	5 248 272
<u>Investoinnit yhteensä</u>								
Menot	11 533 000	6 357 486	9 551 000	704 979	10 255 979	7 992 184	2 263 795	8 549 692
Tulot	-3 336 000	-2 559 720	-1 199 000	-214 327	-1 413 327	-1 746 994	2 597 462	-3 301 420
Netto	8 197 000	8 784 606	8 352 000	490 652	8 842 652	6 245 190	2 597 462	5 248 272

3.5. Tuloslaskelman toteutumisvertailu (ei sis. vesilaitosta)

	Talousarvio	Ta-muutos	Ta + muutos yht.	Toteutunut	Poikkeama muut.jälkeen
Toimintatuotot					
Myyntituotot	18 788 933		18 788 933	19 093 069,08	-304 136,08
Maksutuotot	4 055 700		4 055 700	3 969 595,16	86 104,84
Tuet ja avustukset	1 165 429	290 741	1 456 170	1 559 605,44	-103 435,44
Vuokratuotot	10 246 761		10 246 761	10 283 003,77	-36 242,77
Muut toimintatuotot	1 175 126	85 000	1 260 126	1 843 245,11	-583 119,11
Toimintuotot yhteensä	35 431 949	375 741	35 807 690	36 748 518,56	-940 828,56
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-33 043 254	-112 973	-33 156 227	-32 567 365,52	-588 861,48
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-10 076 320	-24 536	-10 100 856	-9 942 561,48	-158 294,52
Muut henkilöstösivukulut	-2 264 490	-10 482	-2 274 972	-2 295 337,17	20 365,17
Palvelujen ostot	-82 888 977	-56 184	-82 945 161	-85 929 634,81	2 984 473,81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 647 011	-259 152	-4 906 163	-5 202 449,40	296 286,40
Avustukset	-3 643 040	-75 000	-3 718 040	-3 947 814,51	229 774,51
Vuokrat	-6 829 979	-50 874	-6 880 853	-6 822 565,85	-58 287,15
Muut toimintakulut	-1 622 073		-1 622 073	-1 341 129,49	-280 943,51
Toimintakulut yhteensä	-145 015 144	-589 201	-145 604 345	-148 048 858,23	2 444 513,23
Toimintakate	-109 583 195	-213 460	-109 796 655	-111 300 339,67	1 503 684,67
Verotulot	69 100 000	0	69 100 000	69 147 594,35	-47 594,35
Valtionosuudet	43 351 220	0	43 351 220	43 499 779,04	-148 559,04
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	170 000	0	170 000	72 896,56	97 103,44
Muut rahoitustuotot	2 973 984	0	2 973 984	3 198 296,50	-224 312,50
Korkokulut	-762 500	0	-762 500	-463 384,60	-299 115,40
Muut rahoituskulut	-419 300	0	-419 300	-565 147,39	145 847,39
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 962 184	0	1 962 184	2 242 661,07	-280 477,07
Vuosikate	4 830 209	-213 460	4 616 749	3 589 694,79	1 027 054,21
POISTOT JA ARVONALENNUKSET					
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 201 532	0	-5 201 532	-5 003 160,49	-198 371,51
Tilikauden tulos	-371 323	-213 460	-584 783	-1 413 465,70	828 682,70
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh	-922 900	0	-922 900	419 329,00	-1 342 229,00
Rahastojen muutos lisäys(-) tai väh	1 300 000	0	1 300 000	136 099,42	1 163 900,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 777	-213 460	-207 683	-858 037,28	650 354,28

Verotulojen erittely (€)

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	59 100 000	0	59 100 000	60 831 614	1 731 614
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 700 000	0	5 700 000	3 984 660	-1 715 340
Kiinteistövero	4 300 000	0	4 300 000	4 331 320	31 320
Yhteensä	69 100 000	0	69 100 000	69 147 594	47 594

Verovuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos
2004	18,50	241,8	1,0 %
2005	18,50	247,2	2,2 %
2006	19,00	257,0	4,0 %
2007	19,00	273,1	6,3 %
2008	19,00	291,5	6,7 %
2009	19,25	285,2	-2,2 %
2010	19,50	287,6	0,8 %
2011	19,50	300,1	4,4 %
2012	19,50	-	-

Kiinteistöveroprocentit 2012

* vakituinen asunto	0,40 %
* muu kuin vakituinen asunto	0,80 %
* yleinen kiinteistövero%	1,10 %
* voimalaitokset	2,85 %
* kiinteistöverolain 13a § main. rak. ja maapohjat	0,00 %
* rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %

Valtionosuuksien erittely (€)

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	46 552 220	0	46 552 220	46 420 322	-131 898
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 201 000	0	-3 201 000	-2 920 543	280 457
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Yhteensä	43 351 220	0	43 351 220	43 499 779	148 559

Toimintatuottoja talousarviossa oli arvioitu kertyväksi 35 923 690 €, tilinpäätöksen mukainen toteuma oli 36 748 500 €, toteumaprosentti 102,3 %.

Toimintakuluja oli talousarvioon laskettu 145 720 345 €, tilinpäätöksen mukainen toteuma 148 048 900 €, toteumaprosentti 101,6 %.

Toimintakate oli talousarviossa -109 795 700 € ja tilinpäätöksessä -111 300 340 €, toteumaprosentti 101,4 %.

Verotulot ja valtionosuudet käsitelty yllä olevissa taulukoissa.

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä oli talousarviossa 1 962 200 euroa ja tilinpäätöksessä 2 242 700 euroa.

3.6. Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu (ei sis. vesilaitosta)

	Talous- arvio	Ta- muutos	Ta+muut yht.	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 830,2	-213,5	4 616,7	3 589,7	1 027,1
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-340,0	0,0	-340,0	-705,1	365,1
*Toiminnan rahavirta yht	4 490,2	-213,5	4 276,7	2 884,6	1 392,2
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 551,0	-705,0	-10 256,0	-7 992,2	-2 263,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 099,0	214,3	1 313,3	1 416,2	-102,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	440,0	0,0	440,0	1 035,8	-595,8
* Investointien rahavirta yhteensä	-8 012,0	-490,7	-8 502,7	-5 540,3	-2 962,4
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 521,8	-704,1	-4 225,9	-2 655,7	-1 570,2
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0,0	0,0	0,0	-10,9	10,9
Antolainasaamisten vähennys	131,6	0,0	131,6	198,9	-67,3
*Antolainojen muutokset yhteensä	131,6	0,0	131,6	188,0	-56,4
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000,0	0,0	8 000,0	8 000,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 945,0	0,0	-3 945,0	-3 944,9	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	169,6	-169,6
* Lainakannan muutokset yhteensä	4 055,0	0,0	4 055,0	4 224,7	-169,7
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	1 082,0	-1 082,0
Vaikutus maksuvalmiuteen	664,8	-704,1	-39,3	2 839,1	-2 878,4

3.7. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

		Määrärahat					Tuloarviot				
		Sito- vuus	Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma	Poik- keama	Talous- arvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma
Käyttötalousosa											
Keskusvaalilautakunta	B	-110	0	-110	-105	5	70	0	70	68	-2
Tarkastuslautakunta	B	-48	0	-48	-45	4	5	0	5	5	0
Kaupunginhallitus											
Yleishallinto	B	-5 564	157	-5 407	-5 460	-53	1 482	0	1 482	1 658	176
Terveysten huolto	B	-68 184	-48	-68 232	-70 689	-2 456	116	0	116	137	21
Henkilöstötoimi	B	-891	0	-891	-877	14	432	0	433	453	21
Työllisyydenhoito	B	-1 018	0	-1 018	-1 028	-10	311	0	311	331	20
Lomatoimi		-14 706	0	-14 706	-14 908	-202	15 035	0	15 035	15 364	329
Yhteensä		-90 364	109	-90 255	-92 962	-2 707	17 376	0	17 377	17 943	566
Ylä-Savon maaseutupalvelut	B	-450	0	-450	-416	34	329	0	329	318	-11
Koulutuslautakunta											
Lasten päivähoito ja esiopetus	B	-12 453	-13	-12 467	-12 531	-65	1 323	0	1 323	1 145	-177
Peruskoulutus ja esiopetus	B	-17 010	-317	-17 327	-16 982	345	289	303	592	699	108
Lukiokoulutus	B	-3 104	-49	-3 153	-3 109	44	133	49	182	187	5
Ruokahuolto ja siivous	B	-2 634	-19	-2 653	-2 596	57	2 776	0	2 776	2 733	-43
Yhteensä		-35 201	-398	-35 599	-35 218	381	4 521	352	4 873	4 765	-108
Kulttuurilautakunta											
Kansalaisopisto	B	-717	-25	-742	-705	38	189	2	190	181	-9
Kirjastopalvelut	B	-1 160	-23	-1 183	-1 201	-18	79	23	102	103	2
Kulttuuripalvelut	B	-600	-6	-606	-591	16	110	0	110	110	0
Musiikkiopetus	B	-759	0	-759	-783	-23	251	0	251	265	14
Yhteensä		-3 237	-54	-3 291	-3 279	12	629	24	653	658	6
Vapaa-aika lautakunta											
Vapaa-aikatoimi	B	-2 396	-21	-2 417	-2 415	2	224	0	224	219	-5
Uimahalli	N	-877	-6	-883	-892	-8	630	0	630	646	16
Yhteensä		-3 273	-27	-3 300	-3 307	-6	854	0	854	865	11
Tekninen lautakunta											
Hallintopalvelut	B	-2 357	-41	-2 398	-2 385	13	178	0	178	186	8
Kaupunkirakenne	B	-3 649	-119	-3 768	-3 768	0	2 212	116	2 328	2 656	328
Tilapalvelut	B	-6 011	-175	-6 186	-6 265	-79	9 088	0	9 088	9 118	30
Yhteensä		-12 016	-335	-12 352	-12 418	-66	11 478	116	11 594	11 960	365
Rakennus lautakunta											
Rakennusvalvonta	B	-316	0	-316	-301	15	169	0	169	167	-2
Yhteensä		-316	0	-316	-301	15	169	0	169	167	-2
Yhteensä		-145 015	-705	-145 720	-148 049	-2 329	35 432	492	35 924	36 749	824
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						69 100	0	69 100	69 148	48
Valtionosuudet	B						43 351	0	43 351	43 500	149
Korkotuotot	N						170	0	170	73	-97
Muut rahoitustuotot	N						2 974	0	2 974	3 198	224
Korkokulut	N	-763	0	-763	-463	299					
Muut rahoituskulut	N	-419	0	-419	-565	-146					
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosa yhteensä		-1 182	0	-1 182	-1 029	153	115 595	0	115 595	115 919	323

	Määrärahat						Tuloarviot				
	Sito- vuus	Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma	Poik- keama	Talous- arvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma	Poik- keama
Investointiosa											
Kaupunginhallitus											
Pohjois-Savon laajakaistaverkko	B	-309	0	-309	-247	62	0	0	0	0	0
Kuntayhtymät	B	-90	0	-90	-67	23	0	0	0	0	0
Muut osakkeet	B	0	0	0	0	0	0	0	0	118	118
Atk-kalusto	B	-70	25	-45	0	45	0	0	0	71	71
Kiinteistöjen osto/myynti	B	-200	-39	-239	-289	-50	60	0	60	12	-48
Yhteensä		-669	-14	-683	-603	80	60	0	60	201	141
Koulutuslautakunta											
Koneet ja kalusto/peruskoulut	B	-999	0	-999	-959	40	322	0	322	322	0
Yhteensä		-999	0	-999	-959	40	322	0	322	322	0
Kulttuurilautakunta											
Koneet ja kalusto	B	-80	-6	-86	-68	18	0	0	0	0	0
Yhteensä	B	-80	-6	-86	-68	18	0	0	0	0	0
Vapaa-aikalautakunta											
Koneet ja kalusto	B	-90	0	-90	-89	1	0	0	0	0	0
Yhteensä	B	-90	0	-90	-89	1	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta											
Koneet ja kalusto/tekn. palv.keskus	B	-86	0	-86	-18	68	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen osto/myynti	B	-100	-39	-139	-11	128	40	0	40	130	90
Tonttien kunnostus	B	-40	12	-28	-28	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	B	-150	30	-120	-91	29	0	0	0	0	0
Luuniemen kadut	B	-100	-9	-109	-109	0	0	0	0	0	0
Kirkonsalmen länsiranta	B	-70	9	-61	-57	4	0	0	0	0	0
Pihlajajarju	B	-150	21	-129	-125	5	0	0	0	0	0
Ohenmäen asuntoalue	B	-140	0	-140	-140	0	0	0	0	0	0
Venakkoniemen asuntoalue	B	-100	0	-100	-97	3	0	0	0	0	0
Veturitallinkatu	B	-10	0	-10	-3	7	0	0	0	0	0
Liikenteenohjaus	B	-45	0	-45	-45	0	0	0	0	0	0
Iirannon alue	B	-30	-13	-43	-42	1	0	0	0	0	0
Muut ulkoilu- ja urheilualueet	B	-594	-114	-708	-703	5	144	0	144	198	54
Kankaan urheilualue	B			0		0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	B	-342	19	-323	-277	46	9	0	9	28	19
Liikenneväylien peruskorjaus	B	-1 167	-50	-1 217	-1 151	66	0	0	0	0	0
Keskustan kaup.rak. parantaminen	B		0	0		0	0	0	0	0	0
Soilahden teollisuusalue	B	0	-353	-353	-276	77	0	214	214	247	33
Puistot, leikkikentät ym.	B	-250	5	-245	-246	-1	0	0	0	0	0
Juhani Ahon koulun peruskorjaus	B	-2 010	139	-1 871	-1 509	362	614	0	614	614	0
Uusi päiväkot	B	-1 400	0	-1 400	-124	1 276	0	0	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet	B	-929	-341	-1 270	-1 220	50	10	0	10	7	-3
Yhteensä		-7 713	-684	-8 397	-6 273	2 125	817	214	1 031	1 224	193
Investoinnit yhteensä		-9 551	-705	-10 256	-7 992	2 264	1 199	214	1 413	1 747	334
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0	-11	-11					
Antolainasaamisten vähennys	B						132	0	132	199	67
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						8 000	0	8 000	8 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 945	0	-3 945	-3 945	0					
Lyhytaikaisten lainojen muutos							0	0	0	170	
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen					-1 757						
YHTEENSÄ		-159 693	-1 410	-161 103	-162 783	-1 680	160 358	707	161 064	162 783	1 718

3.8. Käyttötalousosan ta:n ja ta-muutosten toteutumisvertailun yhdistelmä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta					
100 Vaalit					
Tuotot	70 000	0	70 000	67 594	2 406
Kulut	-110 000	0	-110 000	-104 871	-5 129
Netto	-40 000	0	-40 000	-37 277	-2 723
Tarkastuslautakunta					
110 Tilintarkastus					
Tuotot	5 000	0	5 000	5 000	0
Kulut	-48 229	0	-48 229	-44 626	-3 603
Netto	-43 229	0	-43 229	-39 626	-3 603
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Tuotot	1 481 562	0	1 481 562	1 657 613	-176 051
Kulut	-5 564 230	156 820	-5 407 410	-5 460 344	52 934
Netto	-4 082 668	156 820	-3 925 848	-3 802 731	-123 117
170 Terveystieteidenhuolto					
Tuotot	116 206	0	116 206	137 087	-20 881
Kulut	-68 184 474	-48 010	-68 232 484	-70 688 523	2 456 039
Netto	-68 068 268	-48 010	-68 116 278	-70 551 436	2 435 158
180 Henkilöstötoimi					
Tuotot	432 176	0	432 176	453 110	-20 934
Kulut	-891 083	0	-891 083	-877 466	-13 617
Netto	-458 907	0	-458 907	-424 356	-34 551
185 Työllisyydenhoito					
Tuotot	311 000	0	311 000	330 779	-19 779
Kulut	-1 017 994	0	-1 017 994	-1 027 513	9 519
Netto	-706 994	0	-706 994	-696 734	-10 260
189 Lomatoimi					
Tuotot	15 035 446	0	15 035 446	15 364 062	-328 616
Kulut	-14 705 872	0	-14 705 872	-14 907 866	201 994
Netto	329 574	0	329 574	456 196	-126 622
Kaupunginhallitus yhteensä					
Tuotot	17 376 390	0	17 376 390	17 942 651	-566 261
Kulut	-90 363 653	108 810	-90 254 843	-92 961 712	2 706 869
Netto	-72 987 263	108 810	-72 878 453	-75 019 061	2 140 608
190 Ylä-Savon maaseutupalvelut					
Tuotot	329 345	0	329 345	317 937	11 408
Kulut	-449 500	0	-449 500	-415 963	-33 537
Netto	-120 155	0	-120 155	-98 026	-22 129

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Koulutuslautakunta					
210 Lasten päivähoito ja esiopetus					
Tuotot	1 322 504	0	1 322 504	1 145 271	177 233
Kulut	-12 453 408	-13 310	-12 466 718	-12 531 267	64 549
Netto	-11 130 904	-13 310	-11 144 214	-11 385 996	241 782
300 Peruskoulutus ja esiopetus					
Tuotot	289 059	302 665	591 724	699 435	-107 711
Kulut	-17 009 932	-316 735	-17 326 667	-16 981 513	-345 154
Netto	-16 720 873	-14 070	-16 734 943	-16 282 078	-452 865
310 Lukiokoulutus					
Tuotot	133 240	49 002	182 242	187 026	-4 784
Kulut	-3 103 662	-49 002	-3 152 664	-3 109 090	-43 574
Netto	-2 970 422	0	-2 970 422	-2 922 064	-48 358
330 Ruoka- ja siivouspalvelut					
Tuotot	2 776 185	0	2 776 185	2 733 008	43 177
Kulut	-2 634 038	-18 730	-2 652 768	-2 595 636	-57 132
Netto	142 147	-18 730	123 417	137 372	-13 955
Koulutuslautakunta yhteensä					
Tuotot	4 520 988	351 667	4 872 655	4 764 740	107 915
Kulut	-35 201 040	-397 777	-35 598 817	-35 217 506	-381 311
Netto	-30 680 052	-46 110	-30 726 162	-30 452 766	-273 396
Kulttuurilautakunta					
400 Kansalaisopisto					
Tuotot	188 600	1 500	190 100	180 607	9 493
Kulut	-717 432	-25 010	-742 442	-704 780	-37 662
Netto	-528 832	-23 510	-552 342	-524 173	-28 169
410 Kirjastopalvelut					
Tuotot	79 100	22 574	101 674	103 287	-1 613
Kulut	-1 160 402	-22 574	-1 182 976	-1 200 794	17 819
Netto	-1 081 302	0	-1 081 302	-1 097 507	16 206
420 Kulttuuripalvelut					
Tuotot	110 100	0	110 100	109 906	194
Kulut	-600 256	-6 200	-606 456	-590 919	-15 537
Netto	-490 156	-6 200	-496 356	-481 013	-15 342
430 Musiikinopetus					
Tuotot	250 900	0	250 900	264 551	-13 651
Kulut	-759 170	0	-759 170	-782 590	23 420
Netto	-508 270	0	-508 270	-518 039	9 769
Kulttuurilautakunta yhteensä					
Tuotot	628 700	24 074	652 774	658 351	-5 577
Kulut	-3 237 260	-53 784	-3 291 044	-3 279 083	-11 960
Netto	-2 608 560	-29 710	-2 638 270	-2 620 732	-17 537

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vapaa-aikalautakunta					
500 Vapaa-aikatoimi					
Tuotot	224 100	0	224 100	219 162	4 938
Kulut	-2 395 786	-21 300	-2 417 086	-2 414 888	-2 198
Netto	-2 171 686	-21 300	-2 192 986	-2 195 726	2 740
540 Uimahalli					
Tuotot	630 000	0	630 000	645 870	-15 870
Kulut	-877 222	-6 000	-883 222	-891 710	8 488
Netto	-247 222	-6 000	-253 222	-245 840	-7 382
Vapaa-aikalautakunta yhteensä					
Tuotot	854 100	0	854 100	865 032	-10 932
Kulut	-3 273 008	-27 300	-3 300 308	-3 306 598	6 290
Netto	-2 418 908	-27 300	-2 446 208	-2 441 566	-4 642
Tekninen lautakunta					
600 Tekvin hallintopalvelut					
Tuotot	178 300	0	178 300	185 978	-7 678
Kulut	-2 356 576	-41 400	-2 397 976	-2 384 925	-13 051
Netto	-2 178 276	-41 400	-2 219 676	-2 198 947	-20 729
630 Kaupunkirakenne					
Tuotot	2 212 005	116 000	2 328 005	2 656 044	-328 039
Kulut	-3 649 178	-118 930	-3 768 108	-3 768 194	86
Netto	-1 437 173	-2 930	-1 440 103	-1 112 150	-327 953
690 Tilapalvelu					
Tuotot	9 088 121	0	9 088 121	9 117 854	-29 733
Kulut	-6 010 738	-174 820	-6 185 558	-6 264 517	78 959
Netto	3 077 383	-174 820	2 902 563	2 853 337	49 226
Tekninen lautakunta yhteensä					
Tuotot	11 478 426	116 000	11 594 426	11 959 876	-365 450
Kulut	-12 016 492	-335 150	-12 351 642	-12 417 636	65 994
Netto	-538 066	-219 150	-757 216	-457 760	-299 456
Rakennuslautakunta					
Tuotot	169 000	0	169 000	167 338	1 662
Kulut	-315 962	0	-315 962	-300 863	-15 099
Netto	-146 962	0	-146 962	-133 525	-13 437
Käyttötalous yhteensä					
Tuotot	35 431 949	491 741	35 923 690	36 748 519	-824 829
Kulut	-145 015 144	-705 201	-145 720 345	-148 048 858	2 328 513
Netto	-109 583 195	-213 460	-109 796 655	-111 300 339	1 503 684

4. TULOSLASKELMA (sis. vesilaitos)**KAUPUNGIN TULOSLASKELMA**

kaupunki ja vesilaitos vähennettynä sisäiset

	2012	2011	%
	€	€	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	20 087 316,92	18 640 888,59	7,8
Maksutuotot	3 900 572,30	3 856 487,61	1,1
Tuet ja avustukset	1 555 441,44	1 298 323,78	19,8
Muut toimintatuotot			
Vuokrat	3 983 841,86	3 758 331,87	6,0
Muut toimintatuotot	1 542 207,02	1 085 914,91	42,0
Toimintuotot yht.	31 069 379,54	28 639 946,76	8,5
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-45 583 085,54	-44 445 720,47	
Palkat ja palkkiot	-33 130 691,92	-32 292 122,45	2,6
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-10 115 979,52	-9 889 235,00	2,3
Muut henkilöstösivukulut	-2 336 414,10	-2 264 363,02	3,2
Palvelujen ostot	-82 603 967,74	-78 424 540,80	5,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 592 902,30	-6 176 221,63	6,7
Avustukset	-3 937 890,51	-3 227 566,18	22,0
Muut kulut	-946 278,63	-942 552,08	0,4
Toimintakulut yht.	-139 664 124,72	-133 216 601,16	4,8
Toimintakate	-108 594 745,18	-104 576 654,40	3,8
Verotulot	69 147 594,35	67 304 416,47	2,7
Valtionosuudet	43 499 779,04	42 005 940,96	3,6
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot muilta	72 896,56	204 874,70	-64,4
Muut rahoitustuotot muilta	1 635 387,92	1 334 959,98	22,5
Korkokulut	-491 979,92	-610 023,80	-19,4
Muut rahoituskulut	-565 147,39	-1 040 902,01	-45,7
Rahoitustuotot ja kulut yht.	651 157,17	-111 091,13	-686,1
Vuosikate	4 703 785,38	4 622 611,90	1,8
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 834 679,90	-5 417 648,40	7,7
Tilikauden tulos	-1 130 894,52	-795 036,50	42,2
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh.(+)	480 629,00	457 645,34	5,0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	136 099,42	62 078,67	119,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-514 166,10	-275 312,49	86,8

5. RAHOITUSLASKELMA

(eliminoitu sis. vesilaitos)

	2012 €	2011 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate ja liikeylijäämä (liikelait poistot+rahoitus)	4 703 785,38	4 622 611,90
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-714 794,48	-462 185,12
*Toiminnan rahavirta yht	3 988 990,90	4 160 426,78
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot *)	-8 765 162,78	-10 207 161,50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 416 166,95	1 766 356,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot *)	1 045 750,35	538 367,54
* Investointien rahavirta yhteensä	-6 303 245,48	-7 902 437,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 314 254,58	-3 742 010,78
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutos		
Antolainasaamisten lisäykset	-10 920,00	-15 779,00
Antolainasaamisten vähennykset	198 913,06	117 744,99
*Antolainojen muutokset yhteensä	187 993,06	101 965,99
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000,00	8 900 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 288 921,90	-4 885 588,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	93 333,30
* Lainakannan muutokset yhteensä	3 711 078,10	4 107 744,80
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksian.varojen ja pääoman muutokset	35 633,00	85 692,49
Saamisten muutos	-76 707,97	-1 268 362,57
Korottomien velkojen muutos	1 295 335,93	2 098 187,36
*Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	1 254 260,96	915 517,28
Rahoituksen rahavirta	5 153 332,12	5 125 228,07
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 839 077,54	1 383 217,29
Rahoitusarvopaperit 31.12. +	12 718 319,02	13 997 136,51
Rahoitusarvopaperit 1.1. -	-13 997 136,51	-14 950 046,40
Rahat ja pankkisaamiset 31.12. +	10 666 662,63	6 548 767,60
Rahat ja pankkisaamiset 1.1. -	-6 548 767,60	-4 212 640,42
Rahavarojen muutos	2 839 077,54	1 383 217,29

6. TASE (sis.vesilaitos)

eliminoitu

VASTAAVAA	2012	2011
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	395 994,10	197 874,57
*Aineettomat hyödykkeet	395 994,10	197 874,57
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 154 515,22	11 968 584,58
Rakennukset	35 097 355,58	31 418 982,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 619 339,10	21 948 730,15
Koneet ja kalusto	1 702 848,50	1 571 705,80
Muut aineelliset hyödykkeet	156 330,26	151 672,01
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	233 660,32	3 868 884,84
*Aineelliset hyödykkeet	71 964 048,98	70 928 559,49
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	27 091 119,49	27 141 544,45
Muut lainasaamiset	2 719 883,09	2 918 796,15
Muut saamiset	26 699,00	15 779,00
*Sijoitukset	29 837 701,58	30 076 119,60
**Pysyvät vastaavat	102 197 744,66	101 202 553,66
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	38 915,93	59 986,51
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 179 864,61	2 030 680,97
*Toimeksiantojen varat	2 218 780,54	2 090 667,48
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	2 779 227,00	19 120,00
*Pitkäaikaiset saamiset	2 779 227,00	19 120,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 312 186,60	1 101 244,19
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	2 226 771,49	4 145 614,47
Siirtosaamiset	225 561,30	1 201 059,76
*Lyhytaikaiset saamiset	3 764 519,39	6 447 918,42
**Saamiset	6 543 746,39	6 467 038,42
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 235,70	2 235,70
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	12 716 083,32	13 994 900,81
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 718 319,02	13 997 136,51
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	10 666 662,63	6 548 767,60
**Vaihtuvat vastaavat	29 928 728,04	27 012 942,53
Vastaavaa	134 345 253,24	130 306 163,67

VASTATTAVAA	2012	2011
Oma pääoma		
Peruspääoma	63 789 390,30	63 789 390,30
Arvonkorotusrahasto	583 091,31	583 091,31
Muu oma pääoma	10 569 564,28	10 705 663,70
Edellisien tilikausien ylijäämä(-)/alijäämä(+)	-275 312,49	0,00
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	-514 166,10	-275 312,49
*Oma pääoma	74 152 567,30	74 802 832,82
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	4 837 068,94	5 317 697,94
Vapaaehtoiset varaukset	310 000,00	310 000,00
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	5 147 068,94	5 627 697,94
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	16 785,00	16 961,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
*Pakolliset varaukset	16 785,00	16 961,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	29 479,40	50 193,28
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 444 526,10	2 302 640,41
Muut toimeksiantojen pääomat	225 708,51	183 134,26
*Toimeksiantojen pääomat	2 699 714,01	2 535 967,95
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	33 719 150,35	30 679 124,25
Saadut ennakot	372 166,65	397 686,65
Muut pitkäaikaiset velat	660 798,75	519 498,25
*Pitkäaikainen	34 752 115,75	31 596 309,15
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	4 959 973,90	4 288 921,90
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	623 788,58	504 306,27
Ostovelat	3 249 924,35	4 013 517,49
Muut velat	719 715,33	711 016,12
Siirtovelat	8 023 600,08	6 208 633,03
*Lyhytaikainen vieras pääoma	17 577 002,24	15 726 394,81
**Vieras pääoma	52 329 117,99	47 322 703,96
Vastattavaa	134 345 253,24	130 306 163,67

7. KONSERNITULOSLASKELMA

	2012	2011
Toimintatuotot	118 764,82	112 204,81
Toimintakulut	-248 727,27	-235 590,98
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	122,47	60,67
Toimintakate	-129 839,98	-123 325,50
Verotulot	68 860,33	66 998,34
Valtionosuudet	72 645,34	69 039,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	117,64	357,71
Muut rahoitustuotot	1 712,69	1 359,41
Korkokulut	-1 069,41	-1 343,95
Muut rahoituskulut	-1 059,33	-1 365,62
VUOSIKATE	11 367,28	11 720,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 892,43	-10 225,42
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	4,67	-14,55
Tilikauden tulos	479,52	1 480,34
Tilinpäätössiirrot	-325,15	-843,71
Vähemmistöosuudet	-13,78	-18,23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	140,59	618,40

8. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2012	2011
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	668	669
Muut pitkävaikutteiset menot	668	268
Ennakkomaksut	45	39
*Aineettomat hyödykkeet	1 381	976
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 403	14 186
Rakennukset	96 249	88 330
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 212	22 578
Koneet ja kalusto	5 703	5 495
Muut aineelliset hyödykkeet	487	440
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 638	7 979
*Aineelliset hyödykkeet	143 691	139 008
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 782	4 563
Osakkeet ja osuudet	2 105	2 171
Muut lainasaamiset	92	92
Muut saamiset	101	72
*Sijoitukset	7 079	6 898
**Pysyvät vastaavat	152 152	146 883
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	680	775
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 227	2 076
Muut toimeksiantojen varat	334	321
*Toimeksiantojen varat	3 241	3 172
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	336	305
Keskeneräiset tuotteet	78	74
Muu vaihto-omaisuus	534	481
*Vaihto-omaisuus yhteensä	948	859
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	3 983	4 236
Lainasaamiset	612	674
Muut saamiset	3 078	240
Siirtosaamiset	119	122
*Pitkäaikaiset saamiset	7 792	5 273
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 842	3 381
Lainasaamiset	30	77
Muut saamiset	4 301	7 930
Siirtosaamiset	3 619	3 408
*Lyhytaikaiset saamiset	11 792	14 796
**Saamiset	19 584	20 068
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2	2
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	12 720	13 998
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 722	14 000
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	23 142	17 460
**Vaihtuvat vastaavat	56 397	52 388
VASTAAVAA	211 789	202 443

VASTATTAVAA	2012	2011
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 789	63 789
Arvonkorotusrahasto	5 874	5 874
Muut omat rahastot	12 034	12 171
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 032	-2 954
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	141	618
*Oma pääoma	79 806	79 498
VÄHEMMISTÖOSUUDET	150	157
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	7 312	7 404
Vapaaehtoiset varaukset	8 320	7 779
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	15 632	15 182
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	17	23
Muut pakolliset varaukset	429	374
*Pakolliset varaukset	445	397
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	688	802
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 527	2 400
Muut toimeksiantojen pääomat	587	541
*Toimeksiantojen pääomat	3 802	3 744
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	68 265	57 353
Lainat julkisyhteisöiltä	1 812	1 931
Lainat muilta luotonantajilta	478	6 328
Saadut ennakot	664	708
Ostovelat	0	1
Muut velat	661	520
*Pitkäaikainen	71 880	66 840
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	7 588	6 523
Lainat julkisyhteisöiltä	68	243
Lainat muilta luotonantajilta	0	258
Saadut ennakot	1 695	1 289
Ostovelat	10 584	10 424
Muut velat	1 548	1 542
Siirtovelat	18 590	16 348
*Lyhytaikainen vieras pääoma	40 073	36 626
**Vieras pääoma	111 953	103 466
VASTATTAVAA	211 789	202 443

9. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	11 367	11 720
Satunnaiset erät	5	-15
Tulorahoituksen korjauserät	-788	-548
	<u>10 584</u>	<u>11 157</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 297	-16 248
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 794	2 224
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	1 125	562
	<u>-15 378</u>	<u>-13 462</u>
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -4 794	 -2 304
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-28	-16
Antolainasaamisten vähennykset	261	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 525	9 553
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 919	-7 914
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 059	341
Oman pääoman muutokset	-72	61
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääomien muutokset	-19	91
Vaihto-omaisuuden muutos	-89	33
Saamisten muutos	536	-1 935
Korottomien velkojen muutos	3 063	1 531
Rahoituksen rahavirta	<u>9 198</u>	<u>1 897</u>
 Rahavarojen muutos	 4 403	 -407
 Rahavarojen muutos	 4 403	 -407
Rahavarat 31.12.	35 864	31 461
Rahavarat 1.1.	-31 461	-31 868

KAUPUNKI

Tilinpäätöksen liitetiedot

10.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

10.1.1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Tulot ja menot jaksotetaan eri tilikausille suoriteperusteen mukaan, poikkeuksena verotulot, jotka kirjataan tilitysten mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostus ja suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty alla.

Poistosuunnitelma

Kaupunginvaltuusto on 11.11.1996 vahvistanut poistosuunnitelman.

(* Muutos 1.1.2008 alkaen kv 17.12.2007 § 143)

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	Poisto-aika / poisto-%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
x) Hallinto ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %*
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 %*
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	18 %
Sähkö, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäämäpoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäämäpoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäämäpoisto	23 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %

Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	30 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

x) Raatihuoneen ja kulttuurikeskuksen poistoaika edellä selostetusta poikkeavasti on 40 v. ja
 xx) Palloiluhallin poistoaika on edellä selostetusta poiketen 12 v. (kv. 10.12.2001)

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut osan pitkäaikaisista vaihtuvan koron lainoista koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Koronvaihtosopimuksia 9 kpl, niistä voimassa vuoteen 2013 4 kpl, 2014 1 kpl ja 2017 4 kpl.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Muut erät

Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perustana olevat palkat merkitään ottaen huomioon kunnallisen virka- ja työehtosopimusten määräykset vuosilomasta, lomaajan palkasta ja lomarahasta. Tuloslaskelman toimintakuluihin kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin käyttäen palkanlaskentajärjestelmään perustuvien todellisten ansaittujen lomapäivien ja pitämättömien lomapäivien sekä säästövapaiden määrää.

10.2. Tuloslaskelman liitetiedot**10.2.1. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina**

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina		
	2012	2011
Hallintopalvelukeskus	17 423 559,95	16 322 158,43
Sivistyspalvelukeskus	2 757 014,29	2 520 136,31
Vapaa-aikapalvelukeskus	796 295,83	741 652,36
Tekninen keskus	5 504 489,64	4 610 240,05
Vesilaitos	4 588 019,83	4 445 759,61
Yhteensä	31 069 379,54	28 639 946,76

10.2.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2012	2011
Kunnan tulovero	60 831 614,38	57 565 455,42
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 984 659,90	5 582 675,34
Kiinteistövero	4 331 320,07	4 156 285,71
Verotulot yhteensä	69 147 594,35	67 304 416,47

10.2.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2012	2011
Peruspalvelujen valtionosuus	40 794 423,00	38 285 677,96
Verotulojen per.valtionosuuksien tasaus	5 729 408,04	6 768 819,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	-103 509,00	-103 509,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-2 920 543,00	-2 945 047,00
Yhteensä	43 499 779,04	42 005 940,96

10.2.4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta v. 2011 - 2015 (kaup + vesil)

Keskimääräisen suunnitelman mukaiset poistot	6 480 121
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	10 852 824
Poikkeama (€)	-4 372 703
Poikkeama %	-40

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksolle ajoittuu useita merkittäviä peruskorjaus-, laajennus- ja uusinwestointeja; Kauppi-Heikin, Kangaslammin ja Juhani Ahon koulut, uuden päiväkodin rakentaminen, Vuohiniemen jätevedenpuhdistamon saneeraus, uimahallin laajennus sekä Soinlahden teollisuusalueen kunnallistekniikan rakentaminen.

**Erittely suunnitelmanmukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta
(kaupunki + vesilaitos)**

	TP2011	TP2012	Taloussuunnitelma		
			2013	2014	2015
Poistonalaiset investoinnit	8 862 278	8 365 062	11 285 000	15 777 000	15 131 000
Rahoitusosuudet	1 766 356	1 413 863	150 000	1 336 000	490 000
Investointien omahankintameno	7 095 922	6 951 199	11 135 000	14 441 000	14 641 000
Suunnitelman mukaiset poistot	5 417 648	5 775 836	6 630 060	7 084 060	7 493 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot	6 480 121				
Poistoalaisten investointien omahankintameno	10 852 824				
Ero, €	4 272 703				
Poikkeama, %					

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin: 67,5 %

Jos eroa verrataan investointeihin: 40,3 %

Eli suunnitelman mukaiset poistot ovat investoinneista: 59,7 %

10.2.5. Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset		
	2012	2011
Eläkevastuu 1.1	16 961,00	22 543,00
Lisäykset tilikaudelle		
Vähennykset tilikaudella	-176,00	-5 582,00
Eläkevastuu 31.12	16 785,00	16 961,00

10.2.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2012	2011
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	568 117,01	323 544,49
Rakennusten myyntivoitot	15 000,00	18 058,63
Muun myyntivoitot	131 501,47	115 000,00
Myyntivoitot yhteensä	714 618,48	456 603,12

10.2.7 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2012	2011
Osinkotuotot muista yhteisöistä	552 634,18	404 258,20
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	272 216,15	292 041,54
Yhteensä	824 850,33	696 299,74

10.3. Tasetta koskevat liitetiedot

10.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

10.3.1.1. Arvonkorotukset

Arvonkorotukset		
	2012	2011
Rakennukset		
Uima- ja jäähalli	583 091,31	583 091,31
Arvonkorotukset yhteensä	583 091,31	583 091,31

10.3.1.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	59 474,37	138 400,20	197 874,57	11 968 584,58	31 418 982,11	21 948 730,15	1 571 705,80	151 672,01	3 868 884,84	70 928 559,49
Lisäykset tilikaudella	20 719,68	246 703,00	267 422,68	327 959,97	2 743 238,74	3 777 476,13	1 151 398,15	4 658,25	425 527,33	8 430 258,57
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-554 400,00	-292 562,65	-322 000,00	0,00	-247 204,30	-1 416 166,95
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-142 029,33	0,00	0,00	-71 196,08	0,00	0,00	-213 225,41
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	3 640 512,38	173 035,17	0,00	0,00	-3 813 547,55	0,00
Tilikauden poisto	-19 850,35	-49 452,80	-69 303,15	0,00	-2 150 977,65	-2 987 339,70	-627 059,40	0,00	0,00	-5 765 376,75
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	60 343,70	335 650,40	395 994,10	12 154 515,22	31 456 843,20	22 446 303,93	1 702 848,47	156 330,26	4 047 207,87	71 964 048,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-583 091,31	0,00	0,00	0,00	0,00	-583 091,31
Poistamaton kirjanpitoarvo 31.12.	60 343,70	335 650,40	395 994,10	12 154 515,22	30 873 751,89	22 446 303,93	1 702 848,47	156 330,26	4 047 207,87	71 964 048,95
*) Sis. arvonorotus 583 091,31										
Olenneiset lisäpoistot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista										

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä
	Osakkeet konserni- Kunta- yhtiöt	Osakkeet Kunta- yhtiöiden osuudet	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöiltä	Saamiset kunta-yhtymiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	3 909 420,35	17 927 036,45	1 377 101,31	3 927 986,34	27 141 544,45	2 918 796,15	0,00	15 779,00	2 934 575,15	30 076 119,60
Lisäykset	0,00	67 481,50	0,00	0,00	67 481,50	0,00	0,00	10 920,00	10 920,00	78 401,50
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-117 906,46	-117 906,46	-198 913,06	0,00	0,00	-198 913,06	-316 819,52
Hankintameno 31.12.	3 909 420,35	17 994 517,95	1 377 101,31	3 810 079,88	27 091 119,49	2 719 883,09	0,00	26 699,00	2 746 582,09	29 837 701,58
Arvonl. ja niiden palautuk.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 909 420,35	17 994 517,95	1 377 101,31	3 810 079,88	27 091 119,49	2 719 883,09	0,00	26 699,00	2 746 582,09	29 837 701,58

10.3.1.3 Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet erittely		
	2012	2011
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 250,06	103 250,06
Muut maa- ja vesialueet	12 051 265,16	11 865 334,52
Maa- ja vesialueet yhteensä	12 154 515,22	11 968 584,58

10.3.1.4 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspo:sta	Ero
Pohjois-Savon shp ky	4 653 450,91			4 653 450,91	4 365 174,96	288 275,95
Ylä-Savon SOTE ky	6 558 462,18	67 481,50	*)	6 625 943,68	6 558 462,18	
Savonia amm.kork.koul. ky	3 722 207,21			3 722 207,21	3 272 970,87	449 236,34

*) Sisältää eläinklinikan lainan lyhennystä 67 481,50 €

10.3.1.5. Omistukset muissa yhteisöissä

IISALMI-KONSERNIN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Yhteisö/yhtymä	Kotipaikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
1. TYTÄRYHTEISÖT						
<u>Yhdistelty pariarvomenetelmällä</u>						
Kiinteistö Oy Petterinkulma	Iisalmi	100,0	100,0	2 938 989,95	23 724 304,15	9,78
Iisalmen Teollisuuskylä Oy	Iisalmi	97,8	97,8	1 159 487,95	8 659 433,21	234 265,22
Kiint. Oy Iisalmen Lumakeskus	Iisalmi	61,5	100,0	100 682,67	3 542 036,39	18 762,80
Ylä-Savon ICT-palvelut Oy	Iisalmi	30,0	57,1	56 059,87	435 286,49	6 059,87
<u>Yhdistelemättömät tytäryhteisöt</u>						
Kiint. Oy Pöllösenlahden Haka	Iisalmi	72,3	72,3	72 846,84	588 845,61	29,43
As. Oy Kilpitöyry	Iisalmi	63,3	63,3	167 085,18	330 630,28	0,00
As. Oy Kilpivatro	Iisalmi	69,3	69,3	70 270,48	299 866,57	0,00
2. KUNTAYHTYMÄTYTÄRYHTEISÖ						
Ylä-Savon SOTE ky	Iisalmi	60,3	60,3	6 357 269,86	12 271 764,64	0,00
3. KUNTAYHTYMÄT						
Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen ky	Iisalmi	47,7	47,7	7 822 855,80	2 804 284,81	713 298,19
Savonia ammattikorkeakoulun ky	Kuopio	26,3	26,3	10 324 076,56	2 386 654,11	326 854,40
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky (konserni)	Kuopio	4,3	4,3	3 877 689,23	6 694 733,20	-300 800,50
Pohjois-Savon liitto	Kuopio	9,1	9,1	47 553,05	43 239,63	7 982,30
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio	11,2	11,2	4 585 813,14	2 901 285,51	139 489,97
Vaalijalan ky	Pieksämäki	4,8	4,8	437 188,84	618 698,88	-87 400,15
					65 301 063,48	1 058 551,31
<u>Yhdistelemättömät kuntayhtymät</u>						
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	Mäntyharju	2,8	2,8	42 963,84	32 094,45	-3 585,76
4. OSAKKUUSYHTEISÖT						
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	Iisalmi	36,0	36,0	321 053,57	241 481,07	575,84
Ylä-Savon Kehitys Oy	Iisalmi	22,5	23,0	66 255,27	344 535,88	1 425,93
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy	Kuopio	40,5	40,5	1 296 803,77	5 472,65	11 382,66
Ylä-Savon Vesi Oy	Iisalmi	46,2	46,2	4 199 523,84	4 199 523,84	95 608,44
Yhteensä				43 944 469,71	135 425 234,86	2 222 509,72

10.3.1.6. Saamisten erittely

Saamisten erittely	2012		2011	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	103 647,94	0,00	12 604,42
Muut saamiset	0,00	42 390,29	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	146 038,23	0,00	12 604,42
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	78 421,52	0,00	46 156,28
Muut saamiset	0,00	81 681,00	0,00	117 440,00
Siirtosaamiset	0,00	222 499,25	0,00	229 439,17
Yhteensä	0,00	382 601,77	0,00	393 035,45
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusosuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	14 082,05		32 572,33
Muut saamiset	0,00	0,00		0,00
Yhteensä	0,00	14 082,05	0,00	32 572,33
Saamiset yhteensä	0,00	542 722,05	0,00	438 212,20

Kiinteistö Oy Lumakeskuksen rakentamiseen kaupungille myönnetty valtionosuus on käsitelty tilinpäätöksessä kohdassa pitkäaikainen vieras pääoma/saadut ennakot ja lyhytaikainen vieras pääoma/saadut ennakot. Valtionosuutta tuloutetaan tuloslaskelmaan sen mukaisesti kun pääomavuokria erääntyy maksettavaksi.

10.3.1.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset osat

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2012	2011
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	225 561,30	1 201 059,76
Yhteensä	225 561,30	1 201 059,76

10.3.1.8. Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit		
	2012	2011
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	19 213,86	16 229,77
Kirjanpitoarvo	2 235,70	2 235,70
Erotus	16 978,16	13 994,07
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus	0,00	0,00
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	13 935 805,61	14 140 371,89
Kirjanpitoarvo	12 716 083,32	13 994 900,81
Erotus	1 219 722,29	145 471,08
Yhteensä rahoitusarvopaperit (kp-arvot)	12 718 319,02	13 997 136,51

10.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**10.3.2.1. Oma pääoma erittely**

Oman pääoman erittely	2012	2011
Peruspääoma 1.1/31.12	63 789 390,30	63 789 390,30
Arvonkorotusrahasto 1.1/31.12	583 091,31	583 091,31
Muut omat rahastot 1.1.	10 705 663,70	11 244 993,89
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	3 507 996,16	3 570 929,28
Siirrot rahastoon	127 883,45	128 347,99
Siirrot rahastosta	-263 994,60	-191 281,11
Vahinkorahaston pääoma 31.12	3 371 885,01	3 507 996,16
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 1.1	7 135 779,10	7 613 030,62
Siirrot rahastoon	0,00	
Siirrot rahastosta	0,00	-477 251,52
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 31.12	7 135 779,10	7 135 779,10
Opintorahaston pääoma 1.1	61 888,44	61 033,99
Siirrot rahastoon	1 411,73	1 454,45
Siirrot rahastosta	-1 400,00	-600,00
Opintorahaston pääoma 31.12	61 900,17	61 888,44
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	10 569 564,28	10 705 663,70
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	-275 312,49	-477 251,52
Siirto investointi- ja kehittämisrahastosta		477 251,52
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-275 312,49	0,00
Tilikauden alijäämä	-514 166,10	-275 312,49
Oma pääoma yhteensä	74 152 567,30	74 802 832,82

10.3.2.2. Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2012	2011
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 433 588,50	14 723 436,65
Pitkäaikaiset velat yhteensä	14 433 588,50	14 723 436,65

10.3.2.3. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset		
	2012	2011
Muut pakolliset varaukset		
Eläkevastuu	16 785,00	16 961,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	16 785,00	16 961,00

10.3.2.4. Vieras pääoma

Vieras pääoma		
	2012	2011
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	225 61,03	2331,81
Yhteensä		
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	124 065,15	771 569,74
Siirtovelat	2 251 027,71	811 838,33
Yhteensä	2 375 092,86	1 583 408,07
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	101 570,68	95 801,12
Yhteensä	101 570,68	95 801,12
Vieras pääoma yhteensä	2 476 663,54	1 679 209,19

10.3.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2012	2011
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	4 844 660,75	4 140 428,98
Korkojaksotukset	58 442,40	176 214,83
Valtionosuudet	122 502,00	93 928,00
Velat jäsenkuntayhtymille	2 251 027,71	811 838,33
Palkkaperusteiset maksut	767 686,42	946 127,50
Muut	-20 815,33	40 095,39
Yhteensä	8 023 503,95	6 208 633,03

10.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**10.4.1. Leasingvastuut**

Leasingvastuut 31.12.2012 yhteensä 2 533,84 €(sis. alv)

10.4.2. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
	2012	2011
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	35 754 109,82	34 109 996,79
Jäljellä oleva pääoma	26 867 217,32	22 644 578,41
Osakkuusyhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	5 849 000,00	5 391 190,61
Jäljellä oleva pääoma	4 209 068,89	3 846 418,62

Vastuu osakkeittain suhteessa Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n vastuista mikäli yhtiö purkautuu tai ei kykene hoitamaan sille asetettuja vastuita.

10.4.3. Muut vastuusitoumukset

Muut vastuusitoumukset		
	2012	2011
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 450 927,04	3 403 208,93
Jäljellä oleva pääoma	3 201 770,50	2 985 654,92

10.4.4. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2012	2011
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	82 733 448,21	72 175 943,74
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	58 448,59	53 433,80

10.4.5. Arvonlisäveron palautusvastuu

Ei palautuksenalaisia kiinteistöjä.

10.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot**10.5.1. Henkilöstön lukumäärä**

Esitetty toimintakertomuksessa

10.5.2. Henkilöstökulut

	2012	2011
Palkat ja palkkiot	33 705 643,69	32 809 300,69
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	10 115 979,52	9 889 235,00
Muut henkilöstösivukulut	2 336 414,10	2 264 363,02
Henkilöstökorvaukset ja muut korvauserä	-574 951,77	-517 178,24
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	45 583 085,54	44 445 720,47
Käyttöomaisuuteen aktivoidut hlöstökulut	652 467,23	670 778,19
Yhteensä henkilöstökulut	46 235 552,77	45 116 498,66

10.6 Kehittämisen- ja investointirahasto vuonna 2012

Alkupääoma 1.1.2012	7 135 779 €
Pääoma 31.12.2012	7 135 779 €

Sijoitussalkkua hoitaa Pohjola Varainhoito Oy

Sijoitussalkku koostuu rahastosijoituksista.

Sijoitusallokaatio 31.12.2012

Korkosijoitukset	81,4 %
Osakkeet	18,6 %

Sijoitusvarojen tuotto markkina-arvoon laskettuna oli 11,84% eli 844 876 euroa.

10.7. Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma/vesilaitos

	2012	2011
	€	€
Liikevaihto	4 740 024,07	4 415 728,49
Liiketoiminnan muut tuotot	53 625,41	32 018,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 473 288,45	-1 397 263,82
Palvelujen ostot	-741 536,37	-776 555,47
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-563 326,40	-525 514,05
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-173 418,04	-169 804,64
Muut henkilöstösivukulut	-41 076,93	-42 747,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-831 519,41	-782 648,15
Liiketoiminnan muut kulut	-132 750,10	-135 179,98
Liikeylijäämä (alijäämä)	836 733,78	618 033,68
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muut rahoitustuotot	7 440,74	6 218,91
Muille maksetut korkokulut	-30 603,34	-29 945,91
Korvaus peruspääomasta	-531 000,00	-531 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	282 571,18	63 306,68
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh(+)	61 300,00	69 900,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	343 871,18	133 206,68

Rahoituslaskelma/vesilaitos

	2012 €	2011 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliikettä (-alijäämä)	836 734	618 034
Poistot ja arvonalentumiset	831 519	782 648
Rahoitustuotot ja -kulut	-554 163	-554 727
Tulorahoituksen korjauserät	-9 696	0
*Toiminnan rahavirta yht.	1 104 395	845 955
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-772 980	-872 128
Pysyvien vastaavien luovutustulot	10 000	
* Investointien rahavirta yhteensä	-762 980	-872 128
Toiminnan ja investointien rahavirta	341 414	-26 173
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	700 000
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 000	-274 000
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos		
* Lainakannan muutokset yhteensä	-344 000	426 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-169 632	-452 820
Saamisten muutos muilta	-25 432	-77 623
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 108	-1 134
Korottomien velkojen muutos muilta	196 541	131 750
* Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 586	-399 827
Rahoituksen rahavirta	-341 414	26 173
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0
Rahat ja pankkisaamiset 31.12. +		0
Rahat ja pankkisaamiset 1.1. -		
Rahavarojen muutos	0	0

Tase / Vesilaitos

VASTAAVAA	2012	2011
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	50 822,67	49 953,34
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	852 162,44	822 158,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 664 904,39	6 741 824,73
Koneet ja kalusto	84 846,47	97 642,12
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
*Aineelliset hyödykkeet	7 601 913,30	7 661 625,68
Sijoitukset		
Osakket ja osuudet		
*Osakkeet ja osuudet	3 030 720,00	3 030 720,00
*Sijoitukset	3 030 720,00	3 030 720,00
**Pysyvät vastaavat	10 683 455,97	10 742 299,02
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	22 480,00	19 120,00
*Pitkäaikaiset	22 480,00	19 120,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	329 055,06	349 891,02
Saamiset kaupungilta	1 542 272,65	1 372 640,53
Muut saamiset	43 789,60	43,80
Siirtosaamiset	0,00	838,11
*Lyhytaikaiset saamiset	1 915 117,31	1 723 413,46
**Saamiset	1 937 597,31	1 742 533,46
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
**Vaihtuvat vastaavat	1 937 597,31	1 742 533,46
Vastaavaa	12 621 053,28	12 484 832,48

VASTATTAVAA	2012	2011
Oma pääoma		
Peruspääoma	4 557 689,22	4 557 689,22
Edellisien tilikausien ylijäämä(-)/alijäämä(+)	3 811 127,90	3 677 921,22
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	343 871,18	133 206,68
*Oma pääoma	8 712 688,30	8 368 817,12
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	441 225,69	502 525,69
Vapaaehtoiset varaukset	310 000,00	310 000,00
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	751 225,69	812 525,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 705 000,00	2 049 000,00
Liittymismaksut ja muut pitkäaik. Velat	660 798,75	519 498,25
*Pitkäaikainen	2 365 798,75	2 568 498,25
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	344 000,00	344 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Ostovelat	305 463,03	236 377,58
Muut velat	0,00	18 197,55
Siirtovelat	141 877,51	136 416,29
*Lyhytaikainen	791 340,54	734 991,42
**Vieras pääoma	3 157 139,29	3 303 489,67
Vastattavaa	12 621 053,28	12 484 832,48

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

10.8. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

10.8.1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Pöllösenlahden Hakaa, Asunto Oy Kilpitöyryä ja As Oy Kilpivatroa, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, paitsi Itä-Suomen Päihdehuollon ky, jossa kaupungin omistusosuus on vähäinen 2,78 % eikä kaupungin osuus kuntayhtymien varoista ja veloista ole määrältään olennainen konsernitaseen kannalta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Valtionosuudet

Koulutuskuntayhtymien valtionosuudet (ammattikoulutuksen yksikköhintarahoitus) esitetään valtionosuudet erässä emon tuloslaskelman laadintaperiaatteita noudattaen. Kuntayhtymien omassa tuloslaskelmassa valtionosuudet sisältyvät toimintatuottoihin.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

V. 2012 konsernin omistusosuuksissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

Iisalmen kaupungin peruspääomaosuus Ylä-Savon SOTE ky:n peruspääomasta 31.12.2012 on 60,32 % (v. 2011 60,08 %). Ylä-Savon ICT-palvelut Oy:stä kaupunki omistaa suoraan 30 %, välillisesti SOTE ky:n kautta 27,14 % (v. 2011 57,03 %).

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on korjannut vuoden 2011 lomapalkkavarauksen arviovirhekirjausta 1 995 837 € edellisten tilikausien alijäämän lisäykseksi. Vaikutus Iisalmen kaupungin konserniin 85 821 € (=1 995 837 € x 4,3 %).

10.8.2. Konsernituloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2012	2011
Yleishallinto	16 721 804	16 834 083
Sosiaali- ja terveystoimet	73 863 669	66 170 259
Opetus- ja kulttuuritoimet	9 821 018	12 928 793
Yhdyskuntapalvelut	18 358 328	16 271 675
Muut palvelut (ei voi tarkemmin eritellä)		
Konsernin toimintatuotot yhteensä	118 764 819	112 204 811

Satunnaisten erien erittely	2012	2011
Satunnaiset tuotot		
PSSHP, IS huoltopalvelut, (Servica)	4 912,97	3 698,21
Savon koul. ky,		
Satunnaiset kulut		
PSSH, Kt Oy Isoharja	-238,35	-2 975,22
PSSHP, KT Oy Mustalampi		-15 276,95
Savon koul. ky,		
Satunnaiset erät yhteensä	4 674,62	-14 553,95

10.8.3. Konsernitaseen liitetiedot

Maa- ja vesialueiden erittely	2012	2011
Maa- ja vesialueet	13 835 636,60	13 655 979,80
Kiinteistöjen liittymismaksut	567 669,45	529 680,45
Maa- ja vesialueet yhteensä	14 403 306,05	14 185 660,25

Arvonkorotukset	2012 1 000 €	2011 1 000 €
Maa- ja vesialueet	242,9	242,9
Muutos	0,0	0,0
Arvonkorotukset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku 1.1.-31.12	0,0	0,0
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset 31.12.	242,9	242,9
Rakennukset	5 873,6	5 873,6
Muutos	0,0	0,0
Arvonkorotukset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku 1.1.-31.12	0,0	0,0
Rakennusten arvonkorotukset 31.12.	5 873,6	5 873,6

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2012	2011
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	225 561,30	1 201 059,76
Kelan korvaus työterv.huol., ensihoito	381 825,64	254 665,08
Valtionavut, EU-tuet ja avustukset	747 103,67	273 955,12
Saamiset kiinteistöjen tuotosta		136 007,56
Muut tulojäämät	2 264 070,93	1 678 791,82
Tulojäämät yhteensä	3 618 561,53	3 544 479,34
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 618 561,53	3 544 479,34

Oman pääoman erittely	2012	2011
Peruspääoma 1.1./31.12	63 789,4	63 789,4
Arvonkorotusrahasto 1.1./31.12	5 873,6	5 873,6
Muut omat rahastot 1.1.	12 170,9	11 245,0
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	3 508,0	3 570,9
Siirrot rahastoon	127,9	128,3
Siirrot rahastosta	-264,0	-191,3
Vahinkorahaston pääoma 31.12	3 371,9	3 508,0
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 1.1	7 135,7	7 613,0
Siirrot rahastosta	0,0	-477,3
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 31.12	7 135,7	7 135,7
Opintorahaston pääoma 1.1	61,9	61,0
Siirrot rahastoon	1,4	1,5
Siirrot rahastosta	-1,4	-0,6
Opintorahaston pääoma 31.12	61,9	61,9
Muiden rahastojen muutokset	1 465,0	1 465,3
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	12 034,5	12 170,9
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	-2 335,5	-3 431,2
Siirto investointi- ja kehittämisrahastosta		477,3
Muutos	303,8	
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-2 031,7	-2 953,9
Tilikauden yli-/alijäämä	140,6	618,4
Oma pääoma yhteensä	79 806,4	79 498,4

Pakolliset varaukset	2012	2011
Muut pakolliset varaukset		
Eläkevaraus, kaupunki	16 785,00	16 961,00
Vuokravastuut, Savon koul. ky	5 616,53	5 616,53
Potilasvahinkovak.maksuvastuu, PSSHP	422 967,66	374 438,18
Suunnittelukust.korvaus, Savonia		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	445 369,19	397 015,71

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua konsernin ulkopuolelta		
	2012	2011
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 934 138,26	14 723 436,65
Lainat julkisyhteisöiltä		68 047,57

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua konsernin sisällä		
	2012	2011
Lainat julkisyhteisöiltä	1 471 889,88	897 501,61

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2012	2011
Lomapalkkajaksotus	12 352 476,98	11 910 390,16
Korkojaksotus/-suojaus	130 995,70	363 351,02
Valtionosuudet	183 198,40	181 089,66
Palkkaperusteiset maksut	1 435 914,64	1 550 053,43
Tulospalkkiovaraus		45 097,19
Muut siirtovelat	4 487 487,69	2 297 633,19
Yhteensä	18 590 073,41	16 347 614,65

Vakuudet ja vastuusitoumukset	2012	2011
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Tytäryhteisöjen velasta		
Kiinnitykset		383 947,00
Takaukset	30 144 039,67	23 538 335,86
Osakkuusyhteisöjen velasta		
Takaukset	4 209 068,89	3 846 418,62
Leasingvastuut	1 193 792,96	598 855,90
Vastuusitoumukset muille		
Takaukset	3 394 195,50	2 985 654,92
Arvonlisäveron palautusvastuu (PSSH, Savonia)	1 802 894,73	212 336,94
Muut vastuut, vuokravastuu Savonia	4 857 134,71	

ERITYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

IISALMEN VESI -LIIKELAITOS

Iisalmen Vesi -liikelaitos

Tilinpäätös

vuodelta 2012

Iisalmen Veden jhtk. 19.3.2013 § 4

1 Tilinpäätöksen sisältö

Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpidon eriyttäminen

Kuntalaissa säädetään erikseen kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen kirjanpitovelvollisuudesta.

Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitos ei ole itsenäinen kirjanpitovelvollinen, vaan kunta tai kuntayhtymä on kirjanpitovelvollinen kuntalain 67 §:n perusteella myös liikelaitoksensa kirjanpidosta.

Liikelaitoksen kirjanpito on eriytettävä kunnan tai kuntayhtymän kirjanpidossa. Liikelaitoksen kirjanpito yhdistellään kunnan tai kuntayhtymän muuhun kirjanpitoon tilinpäätöksessä ja välitilinpäätöksissä siten, että sisäiset tulot ja menot, sisäiset saatavat ja velat sekä sisäinen omistus ja sisäiset katteet eliminoidaan.

Kunnallisessa liikelaitoksessa sovelletaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä. Lisäksi soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia muita kirjanpidon yleisohjeita ja lausuntoja.

Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen tilinpäätös

Johtokunnan on laadittava kalenterivuositain liikelaitoksen erillistilinpäätös ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi ja kunnanhallitukselle tai yhtymähallitukselle yhdisteltäväksi kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätökseen. Valmisteluaikataulun osalta noudatetaan, mitä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen valmistelusta on säädetty. Erillistilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja liikelaitoksen johtaja.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ja niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat laaditaan noudattaen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston liikelaitosohjeen mukaisia tase-, tulos- ja rahoituslaskelmakaavoja ja kuntajaoston antamaa liitetieto-ohjetta.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä päättää valtuusto tai yhtymäkokous osana kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätöksen hyväksymistä. Kunnan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella myös liikelaitoksen hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston tai kuntayhtymäkokouksen liikelaitokselle asettamat tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastaja suorittaa liikelaitoksen tarkastuksen osana kunnan tai kuntayhtymän tarkastusta.

Toimintakertomus ja tilikauden tuloksen käsittely

Kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan on laadittava toimintakertomus, jossa sen on tehtävä selkoa talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta tilikaudella. Toimintakertomus on osa liikelaitoksen tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös sellaisista liikelaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Liikelaitoksen toimintakertomuksen rakenteesta ja sisällöstä annetaan yksityiskohtaisemmat ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta, joka sisältää erillisen ohjeen kunnallisen liikelaitoksen tilinpäätöksestä.

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli- tai alijäämää ennen varaussiiroja.

Jos taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnallisen liikelaitoksen ylijäämäisestä tuloksesta voidaan tehdä investointivaraus. Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksessa varauksen tekemistä rajoittaa kunnan tai kuntayhtymän kokonaistuloksen määrä. Esityksen investointivaraksesta tekee johtokunta tilinpäätöksen yhteydessä. Varaus- ja rahastosiirroista päättää valtuusto tai yhtymäkokous tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

2 Toimintakertomus

2.1 Katsaus vuoteen 2012

Vuosi 2012 oli Iisalmen vesilaitoksen 80:s ja Iisalmen Vesi- liikelaitoksen neljäs toimintavuosi. Vesilaitos on perustettu vuonna 1932 ja se on toiminut kirjanpidollisesti eriyttynä kunnallisena liikelaitoksena vuodesta 1998 saakka, sekä kuntalain 15.5.2007 § 10a mukaisena Iisalmen Vesi kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2009 alkaen. Iisalmen Veden johtokuntana toimii Iisalmen tekninen lautakunta. Iisalmen Veden organisaatiokaavio on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vesilaitostoiminta jatkui kertomusvuoden aikaisemmassa laajuudessaan, jossa vesilaitos vastaa vedentuotantoa lukuun ottamatta kaikista vesilaitostoiminnoista toiminta-alueellaan. Sen lisäksi vesilaitos tarjosi vesihuoltopalveluja myös toiminta-alueen ulkopuolisille kiinteistöille ja vesiyhtiöille Iisalmen kaupungin alueella, sekä vastasi Vieremän ja Sonkajärven jätevesien puhdistamisesta jätevedenpuhdistamollaan.

Tarkoituksena on tuottaa vesihuoltopalvelut laadukkaasti ja kohtuullisin kustannuksin huomioonottaen tulevaisuuden peruskorjaus- ja kehitysinvestoinnit liiketaloudellisuusperiaatteita noudattaen huomioiden kuitenkin toiminnassa kestävä kehityksen periaatteet.

Vedentuotannosta 1.10.2004 alkaen on alueellisesti vastannut Ylä-Savon Vesi Oy, jonka kanssa yhteistyö on sujunut hyvin. Veden laatu ja toimitusvarmuus on säilynyt koko kertomusvuoden asetuissa tavoitteissa.

Vesilaitoksen toiminta ja alueelliset kehitysnäkymät

Vesilaitoksen toiminta-alue käsittää vesi- ja jätevesi sekä hulevesiviemäreiden osalta pääosin asemakaava-alueen ja eräitä taajama-alueen välittömässä läheisyydessä olevia taajaan asuttuja alueita. Vesilaitospalvelut näillä alueilla on voitu tarjota suunnitellusti.

Vesihuollon kehityssuunnittelu määrittelee nykyisten asemakaava-alueiden ulkopuolisten taajaan asuttujen alueiden vesihuollon tarpeet ja yleiskaava määrittelee tulevat rakentamisen ja asumisen painopistealueet asemakaava-alueen ympäristössä. Näille alueille tulee kohdistumaan vesilaitoksen merkittäviä verkostoinvestointeja tulevina vuosina. Kertomusvuonna on jatkunut yhtiömuotoinen haja-asutusalueiden viemäröintitoiminta, myös laitoksen itsensä toteuttama viemäriverkosto laajeni asemakaava-alueen ulkopuolelle mm. Suurisuolla ja Poskimäen alueella.

Kertomusvuonna jatkettiin v. 2009 aloitettua, esiselvitykseen perustuvaa Ylä-Savon kuntien yhteistä "Ylä-Savon jätevesien yhteispuhdistamohanketta", tutkimalla eri organisaatiovaihtoehtoja alueellisesti yhteiselle, kaikki vesihuoltotoimialat kattavalle vesilaitokselle. Konsulttityö tästä valmistui v. 2012 aikana, mutta sitä ei ole vielä käsitelty mukana olleiden omistajakuntien päättävissä elimissä.

Yhteistoiminta

Vesilaitoksella oli aktiivista yhteistoimintaa mm. tiedotusvälineiden, valvontaviranomaisten, muiden vesilaitosten, Ylä-Savon Vesi Oy:n, suurimman asiakkaan Olvi Oyj:n, vesilaitostoimialajärjestöjen, suunnittelutoimistojen, laite- ja materiaalityöntekijöiden, sekä alan oppilaitosten kanssa.

Henkilöstö

Vesilaitoksen vakinaisen henkilöstön määrä vuoden 2012 lopussa oli 16 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä on korkea, yli 50 vuotta, siksi henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin on panostettava. Seuraavan kymmenen vuoden aikana yli puolet henkilöstöstä saavuttaa eläkeiän. Korkea henkilöstön keski-ikä ja raskaat työolosuhteet rakennus- ja kunnossapitotöissä ovat aiheuttaneet henkilöstön työssä jaksamisen ongelmia.

Tuloslaskelman mukaan maksetut palkat ja palkkiot olivat 563 326 euroa sekä eläkkeet ja muut henkilöstösivukulut 214 495 euroa eli yhteensä 777 821 euroa. Palkkoja ja henkilöstömenoja on aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin 21 862 euroa, joten palkat ja muut henkilöstösivukulut ovat yhteensä 799 683 euroa. Vastaava summa edellisvuonna oli 799 872 euroa, joten henkilöstömenot säilyivät kokonaisuudessaan lähes edellisvuoden tasolla.

Palveluiden ostot

Taloushallinto, palkkalaskenta, atk-palvelut, suunnittelu- ja mittauspalvelut, siivous, postitus, lähetti- ja muut toimisto- sekä tukipalvelut tilattiin ostopalveluina muilta, pääasiassa kaupungin palveluyksiköiltä. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja velvoitetarkkailun laboratoriotutkimukset on suorittanut Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, puhdistamoliikenteen jälkikäsittelypalvelutuottajana on toiminut Ekokem palvelu Oy ja puhdistamon siivouksesta on vastannut Suomen ISS- palvelu Oy. Työterveyshuollosta vastasi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän työterveyshuolto.

2.2 Toiminnan ja talouden kehitys

Vesilaitostoiminta

Marraskuun alussa Jyväskylässä tapahtuneen, Iisalmen vesitornin kanssa samanlaisen, vesitornin sortuman seurauksena myös Iisalmen tornin turvallisuuden jouduttiin paneutumaan erityisesti. Tornin kuormitusta vähennettiin välittömästi puoleen sen täyttöasteesta ja liikkuminen muilta kuin vesilaitoksen henkilökunnalta kiellettiin alueella varoitustauluin ja suoja-aidoin. Iisalmen Vesi yhdessä Porvoon Veden kanssa tilasi tornin riskikartoituksen, joka suoritettiin vko.51/2012. Kartoituksessa siinä ei todettu hälyttäviä vaurioita. Tarkempi kuntokartoitus ja korjaussuunnittelu tehdään v.2013.

Toimintavuodelle asetettu myynnin määrätavoite alittui puhtaan veden osalta n.2 % budjetoidusta. Määrällinen kokonaismyynti edellisvuodesta laski n. 0,4 %. Myynti normaalikuluttajien osalta aleni n.2,6 %, mutta teollisuudelle ja muille suurkuluttajille se lisääntyi n. 3 %. Liiketoiminnan tuotot talousarvioon nähden ylittyivät 1,9% ja kulut alittuivat 2,7 %. Tuottojen pienen ylittymisen ja kulujen alenemisen vuoksi talousarvion mukainen tulostavoite ylitettiin 110 000 eurolla.

Yhteistyö Ylä-Savon Vesi Oy:n kanssa oli toimiva ja täytti veden toimitusmäärän ja laadun suhteen vesilaitoksen asettamat määrä- ja laatutavoitteet pääosin. Ylä-Savon Veden Kuusimäen ja Kyllikinrannan vedenottamoiden saneeraustyön seurauksena kuluttajille toimitetun veden laatu parani entisestään mm. kovuuden osalta.

Vesijohtoverkoston kulutuspaikkamäärä oli vuoden lopussa 4 638. Se aleni edellisvuodesta 115 kpl. Uusia erisältöisiä liittymissopimuksia tehtiin 37 kpl, joista n. 27 kpl uudisrakennuksia ja loppuosa haja-asutusalueilta liittyneitä asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, sekä eräitä erityissopimuksia.

Kulutuspaikkojen vähentyminen johtui Ahmon vesiosuuskunnan alueilla vesilaitoksen kulutuspaikkojen muuttumisesta osuuskunnan kulutuspaikoiksi.

Talousveden laatu täytti hyvin talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja suositukset, eikä talousveden laatuun kohdistuvia reklamaatioita ollut. Vuotoveden sekä muun mittaamattoman veden määrä kokonaisvesimäärästä oli n. 7,2 %, joka oli 0,5 % korkeampi kuin edellisvuonna. Vuotoja omissa runkovesijohdoissa oli 4kpl

Investointien käyttösuunnitelman mukaiset rakennuskohteet voitiin pääosin toteuttaa. Runkovesijohtoja rakennettiin n. 0,75 km. Toteutuneet investointikustannukset olivat n. 140 000 euroa, joka oli n. 41% budjetoidusta.

Merkittävin uudisrakennuskohde oli Venakkoniemen uusi asuntoalue. Saneerauskohteista tärkeimmät olivat Auran- ja Lahtelankadun alueet.

Viemärlaitostointiminta

Viemäriverkostoon liittyneitä talouksia oli vuoden lopussa 3 259 kpl.

Vastaanotettu jätevesimäärä ylitti määrätavoitteen talousarvioon nähden n. 8,4 % ja edellisvuoteen verrattuna se lisääntyi 17,2 %. Laskutettu jätevesimäärä edelliseen vuoteen verrattuna kasvoi n.7,9 %. Huomattavat lisäykset vastaanotetussa ja laskutetussa jätevesimäärästä johtuvat pääosin erittäin runsassateisesta kesästä. Tuotot talousarvioon nähden alittuivat n. 0,3 %, kulut alittuvat n. 10,5 %. Tuottojen toteutumisen lähes talousarvion suuruisena ja kulujen ja poistojen alenemisen vuoksi talousarvion mukainen tulostavoite ylitettiin n. 248 000 eurolla. Tilikauden ylijäämää viemärlaitostointiminnasta kertyi n.167 700 euroa.

Sulamis- ja hulevesien osuus vastaanotetusta jätevesimäärästä oli n. 27,3 %. Jätevedenpuhdistamon biologisessa prosessissa oli useita toimintahäiriöitä, eikä lupaehtoja kaikilla tarkkailukerroilla täysin saavutettu.

Puhdistamolietteen jälkikäsittelystä on vastannut Ekokem Palvelut Oy Siilinjärven lietteenkäsittelyalueellaan.

Jäte- ja hulevesipumppaamot ovat toimineet normaalisti, eikä niistä ole aiheutunut ympäristöhaittoja.

Vuohiniemen puhdistamon jälkikäsittelylaitoksen rakennusinvestointi alkoi joulukuussa 2012 ja pääosa rakennuskustannuksista siirtyi vuodelle 2013. KVR- urakoitsijana kohteessa toimii Suomen Maastorakentajat Oy Siilijärveltä ja laitossuunnittelusta ja koneistoasennuksista urakoitsijalle vastaa Savo-Karjalan Vesihuolto Oy. Urakan kokonaissumma on 1,545 miljoonaa euroa. Rakennettavaan kiinteistöön sijoittuu myös Olvi Oy:n jätevesien esikäsittelylaitteistoa.

Jäte- ja huleveden verkostoinvestoinnit voitiin toteuttaa lähes suunnitellusti, paitsi Koljonvirran paineviemäri joka jäi toteuttamatta eräiden suunnittelu- ja lupa-asioiden vuoksi.

Näiden hankkeiden siirtymisestä johtui investointien talousarvioita alhaisempi toteutumisaste. Investointikustannukset olivat n. 633 000 euroa n. 36 % budjetoidusta.

Jätevesiviemäriä rakennettiin n. 1 940 m ja hulevesiviemäriä 1 343 m, jotka olivat pääasiassa uudisrakentamista. Tärkeimmät uudisrakennus- ja saneerauskohteet olivat samat kuin vesijohtolinjojen rakentamisessa.

Taksat ja talous

Veden kulutusmaksu säilyi vuoden 2012 edellisvuoden tasolla, huolimatta Ylä-Savon Vesi Oy:n tukkuveden 0,04 e/m³ hinnan korotuksesta. Syntyntä vajeita tasattiin veden perusmaksujen tarkistuksella, jotka eivät ole kattaneet mittaroinnista ja laskutuksesta aiheutuvia kuluja.

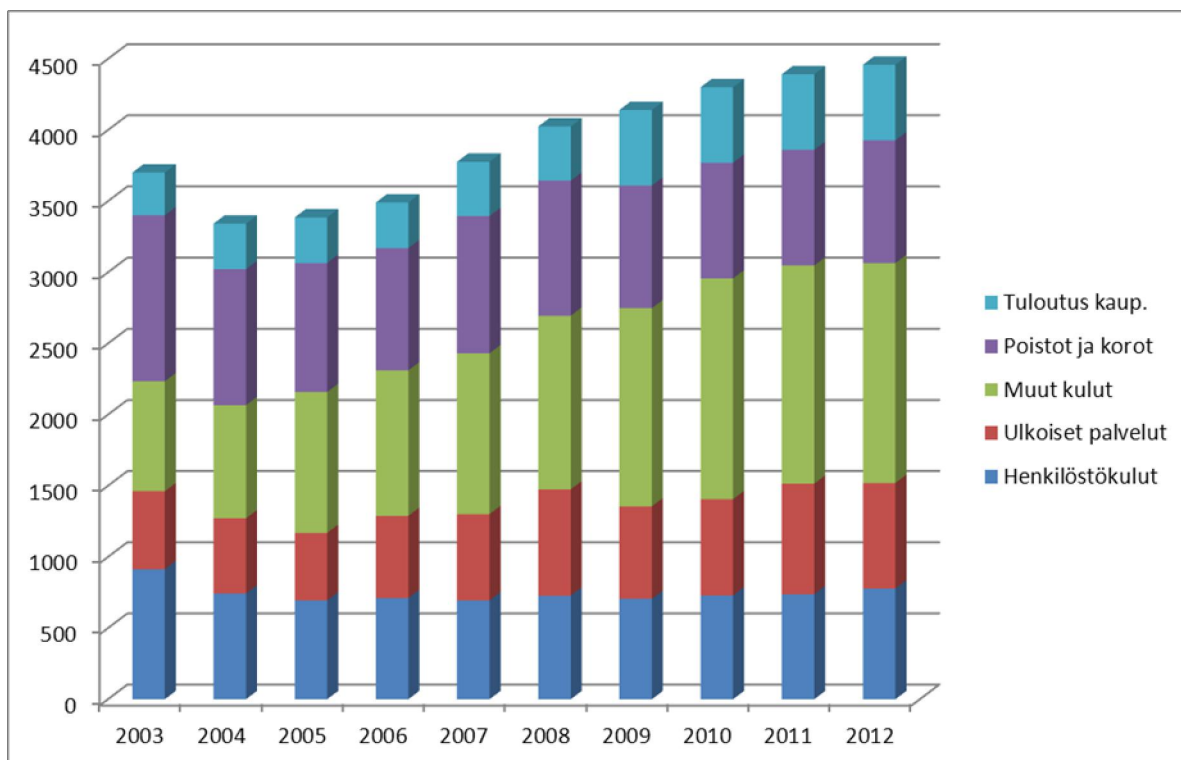
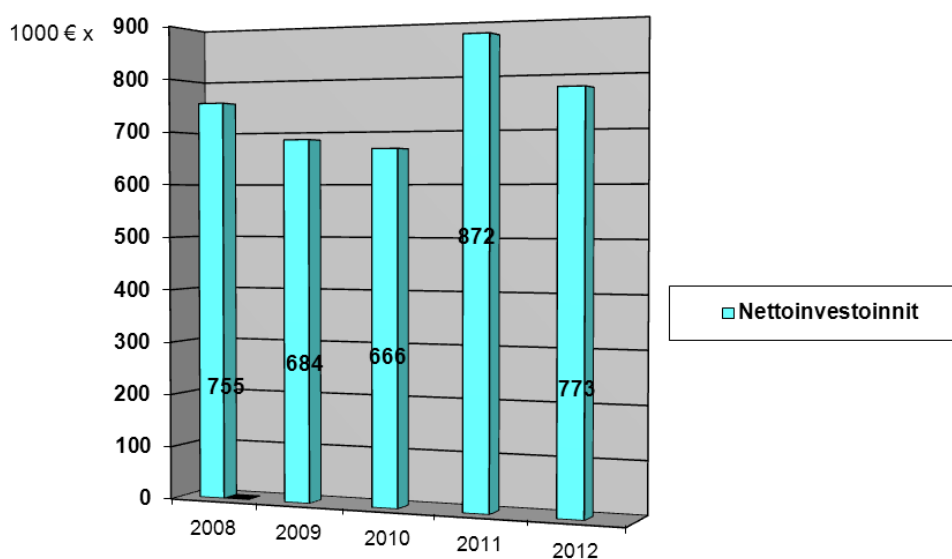
Jätevesitaksaa korotettiin 0,08 e m/m³ (1,37 e/m³). Korotus johtui jäteveden käsittelyn kohonneista energia- ja puhdistusmateriaalien ja – palveluiden hankintakustannuksista.

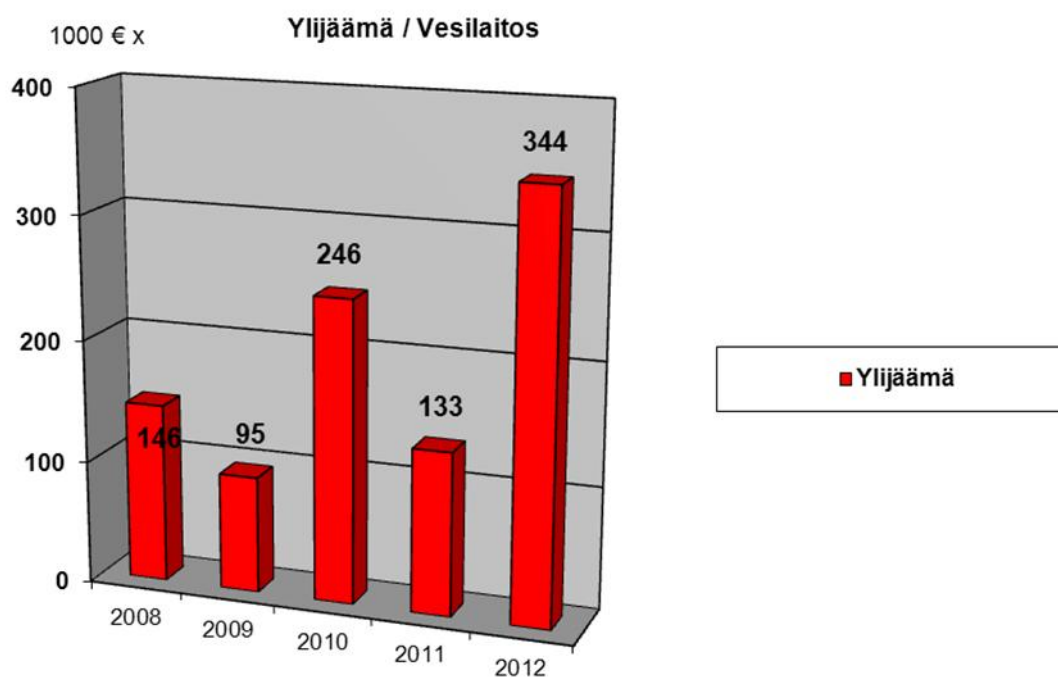
Sekä vesi-, että jätevesimaksut olivat valtakunnallisessa Vesi- ja Viemärlaitosyhdistyksen vertailussa alle valtakunnallisen keskiarvon.

Vesilaitoksen liikevaihto oli n. 4,740 milj. euroa, joka kasvoi edellisvuodesta n.7,4 %. Liikevaihdon kohoamisen aiheutti pääasiassa laskutetun jäteveden taksan korotus. Peruspääoman korvaus kaupungille oli 0,531 milj. euroa, joka on n. 11,65 % peruspääomasta. Tilikauden ylijäämä oli 0,344 milj. euroa.

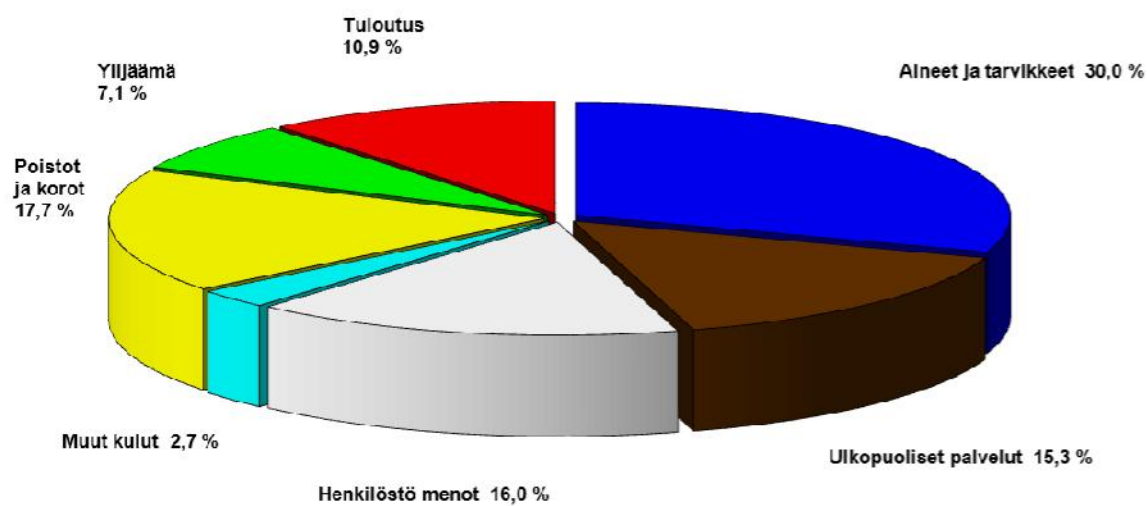
Koko vesilaitoksen investoinnit n. 773 000 euroa olivat n. 61 % suunnitellusta. Investoinnit jakautuivat siten, että n. 22 % kohdistui vesilaitos- ja n. 78 % viemärlaitostointintaan

Nettoinvestoinnit / Vesilaitos

Veden ja jäteveden hinnan muodostuminen 2012

Valtuuston asettamien sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutuminen:
Sitovat tunnusluvut ja tavoitteet:

	Tp 2011	Tavoite 2012	Toteutuma 2012	Poikkeama
-Tuloutus/ korvaus peruspääomasta, €	531 000	531 000	531 000	0
-Liikeliijäämä, €	618 034	509 224	836 734	+327 510
-Kokonaisinvestoinnit, €	872 128	2 118 000	772 980	-1 345 020

Taksat

-Jäteveden käyttömaksun korotus 1.1.2012 lukien (0,08 €/m³)

Ok

-Perusmaksujen korotus 1.1.2012 lukien,

Ok*)

korotusvaikutus 108 000 euroa

-Kulutustaksat ovat VVY:n tilaston perusteella

Ok

valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna

*) Perusmaksujen tulokertymän kasvu 98 000 euroa vuoteen 2011 verrattuna

Ohjeelliset tunnusluvut ja tavoitteet:

-Liikevaihto, €	4 415 728	4 718 500	4 740 024	+21 524
-Lainojen muutos, €	+426 000	1 206 000	-344 000	-1 550 000
-Henkilöstö 31.12.	17	17	16	-1
-Puhtaan veden vuotovesien osuus kokonaisvesimäärästä, %	6,7	10-15	6,7	-3,3
-Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus, %	19,3	alle 30	29,8	-
-Kuluttajille ei tule ennakoimattomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä (vuotoja) runkolinjoissa	4	0	4	+1
-Jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset - hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/ v.	saavutettiin		saavutettiin	

Johtokunnan asettamien sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutuminen:
Määrätavoitteet
Sitovat tavoitteet:

Verkkoon pumpattu (ostettu) vesimäärä, 1 000 m ³	1 814	1 800	1 806	+6
Vastaanotettu jätevesimäärä, 1 000 m ³	1 810	2 000	2 126	+126
Vesijohtoverkoston pituus, km	228	249	236	-13
Myyty vesimäärä, 1 000 m ³	1693	1720	1686	-34
Liittymien lukumäärä	4753	4800	4638	162
Viemäriverkoston pituus, km	238	246	241	-5

	Tp 2011	Tavoite 2012	Toteutuma 2012	Poikkeama
Jv. pumppaamoiden määrä, kpl	54	57	54	-3
Laskutettu jätevesimäärä, 1 000 m ³	1460	1600	1575	-25

Toiminnalliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

Mittaamaton veden (vuotovesien) osuus kokonaisvesimäärästä, %	6,7	10,0	6,7	-3,3
Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus, %	19,3	25,0	29,8	+4,8

Ohjeelliset tavoitteet:

Veden hinta, €/m ³ (sis. alv)	1,48	1,48	1,48	0
Jäteveden hinta, €/m ³ (sis. alv)	1,59	1,69	1,69	0

Laadulliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

-Liittyjille toimitettava talousvesi täyttää talousvesi-asetuksen 461/2000 mukaiset vaatimukset ja tavoitteet	Ok
-Vuohiniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulos lupaehtojen edellyttämällä tasolla	Ok

Taloudelliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

Puhdas vesi:

Toimintakate, 1 000 €	747,2	694,0	784,4	+90,4
Investoinnit, €	298 635	345 000	139 746	+205 254

Jätevesi:

Toimintakate, 1 000 €	653,5	751,7	884,2	+132,5
Investoinnit, €	573 493	1 173 000	632 930	-540 070

Ohjeelliset tavoitteet:

Puhdas vesi:

Toimintakate, %	30,2	28,2	31,2	+3,0
Toimintatuotot, €/as.	520	513	539	+26
Kustannukset, €/m ³	1,26	1,26	1,26	0,00
Tuloutus, €/myyty m ³	0,24	0,23	0,24	+0,01

Jätevesi:

Toimintakate, %	33,1	32,8	38,7	+5,9
Kustannukset, €/m ³	1,01	1,07	0,99	-0,08

Tuloutus, €/myyty m ³	0,09	0,08	0,08	0,00
Henkilöstö:				

Ohjeelliset tavoitteet:

- Henkilöstömäärää sopeutetaan vastaamaan laitoksen tarpeita
- Ostopalveluiden käyttöä pyritään tehostamaan palvelutarjonnan rajoissa

2.3 Vesilaitostoiminnan riskit

Iisalmen Vedellä on kiinnitetty erityistä huomiota vesilaitostoiminnan kaikilla osa-alueilla toiminnan turvallisuuteen ja ennakoitavuuteen.

Näitä asioita selvitettiin kertomusvuonna valmistuneessa laitoksen riskikartoituksessa. hanke oli alueellinen ja siinä olivat mukana Ylä-Savon Veden lisäksi, kaikki sen osakslaitokset.

Valmistunutta kartoitusta tullaan hyödyntämään tulevaisuudessa toiminnan suunnittelussa ja varmentamisessa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Henkilöstöriskit

Henkilöstön sairastamiseen liittyvät riskit:

- Ikärakenne ja suoritelmien kasvu verrattuna henkilöstömäärään
- Fyysisesti raskas työ yhdessä korkean iän kanssa
- Henkisesti rasittavat työt, kiire ja mm. laskutuksen atk-ongelmat

Suojautuminen

- Panostus työkykyä ylläpitävään toimintaan

Henkilöstön eläköitymiseen ja korvaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit:

- Suuri osa henkilöstöstä saavuttaa eläkeiän lähimmän kymmenen vuoden kuluessa
- Henkilöstömäärä on pyritty sopeuttamaan toiminnan edellyttämälle tasolle, sen seurauksena uutta työvoimaa ei ole voitu palkata ja henkilöstön keski-ikä on kohonnut huomattavasti
- Uutta koulutettua työvoimaa on ollut saatavissa, mutta lähes poikkeuksetta kunnallistekninen työkokemus puuttuu.

Suojautuminen

- Siinä vaiheessa kun uutta työvoimaa tarvitaan, on erityistä huomiota kiinnitettävä uuden henkilöstön perehdytykseen ja työssä oppimiseen.

Henkilöstön osaamiseen liittyvät riskit

- Muuttuvat työtavat ja esim. uudet atk-ohjelmat ja sovellutukset

Suojautuminen

- Panostus henkilöstön koulutukseen.

Talousriskit

- Muutokset suurkuluttajien (elintarvike ym. teollisuus) toiminnassa.

Omaisuuksien ja vastuuriskit

- Mm. verkostojen ikääntyminen ja saneerausvelka (ei erityisen suuri Iisalmen edellä)
- Verkostovaurioiden riskit kolmansille osapuolille (vuodot, viemäritulvat)

- Veden laatuongelmien aiheuttamat taloudelliset riskit (esim. elintarviketeollisuus)

Suojautuminen

- Riittävä saneerausinvestointien taso
- ajantasaiset vastuuvakuutukset

Vesilaitostoiminnan riskit

Veden laadun heikkeneminen

- terveysriskit (teollisuus, yksityishenkilöt)
- tuotevastuu (teollisuus)
- korvaukset
- kielteinen julkisuus

Suojautuminen

- valmiussuunnitelma ja sen ajan tasalla pitäminen
- valmiussuunnitelman mukainen valvonta ja näytteenotto verkosta
- vastuuvakuutusten ajantasaisuus ja sisältö

Jätevesihuollon toimimattomuus

- terveysriskit
- vaikutukset luontoon
- kielteinen julkisuus

Suojautuminen

- valmiussuunnitelma ja sen ajan tasalla pitäminen ennakoiva laitosten ja verkostojen huolto ja riskien kartoittaminen valmiussuunnitelman pohjalta
- ennakoiva ympäristövaikutusten huomioon otto uudisrakentamisessa ja ylläpidossa

Veden toimitusvarmuuden heikkeneminen

- keskeytykset vedenjakelussa
- korvaukset

Suojautuminen

- ennakoiva huolto ja verkostosaneeraus
- välitön puuttuminen häiriötilanteisiin

2.4 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaavat kaupunginhallituksen vuonna 2003 vahvistamat sisäisen valvonnan ohjeet. Kaupungin valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan.

Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäinen valvonta on osa organisaation johtamista, joka kattaa koko kaupungin organisaation. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kaupunginhallitus.

Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityinen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvollisilla. Sisäistä valvontaa täydentää sisäinen tarkastus, joka tapahtuu kaupunginjohtajan johdolla ja sen käytännön toteutuksesta vastaa taloustoimi. Ulkoinen ja sisäinen

valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kaupungin tilintarkastaja antaa tarkastus-kertomuksessa lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- strateginen suunnittelu
- talousarvio ja -suunnitelma
- toiminnan ja talouden raportointi
- johtamisjärjestelmä
- hyvä hallintotapa
- henkilöstöhallinto
- riskien tunnistaminen ja hallinta
- lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta

Sisäisen valvonnan suunnitelma laaditaan puolivuositain. Suunnitelman toteutus raportoidaan tekniselle johtajalle, joka raportoi edelleen liikelaitoksen johtokunnalle ja sisäiselle valvonnalle, joka raportoi taas edelleen kaupunginjohtajalle, kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

Sisäisen valvonnan painopistealueita teknisessä keskuksessa vuonna 2012 olivat:

- hankinnat ja ostot
- hankinta- ja urakkasopimukset
- sijaisuusmäärärahat ja -järjestelyt, määräaikaiset työsuhteet

Sisäisen valvonnan yhteydessä ei ole todettu merkittäviä virheitä tai puutteita.

2.5 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2012 1000 €	2011 1000 €
Tuotot:		
Liikevaihto	4740	4415
Liiketoiminnan muut tuotot	54	32
Kulut:		
Materiaalien osto	-1473	-1397
Palveluiden osto	- 742	- 777
Henkilöstökulut	- 778	- 738
Poistot ja arvonalentumisen	- 832	- 783
Liiketoiminnan muut kulut	- 133	- 135
Liikeylijäämä(-alijäämä)	837	618
Rahoitustuotot ja -kulut	- 554	- 555
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	283	63
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	283	63
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh.(+)	61	70
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	344	133

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,3	5,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	8,7	6,5
Voitto, %	6,0	1,4

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

2.5.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2012 1000 €	2011 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikäämä(-alijäämä)	837	618
Poistot ja arvonalentumiset	832	783
Rahoitustuotot ja -kulut	- 554	-555
Tulorahoituksen korjaukset	-10	0
Yhteensä	1 104	846
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-773	- 872
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	10	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	341	-26
Rahoituksen rahavirta		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	+700
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344	-274
Lainakannan muutokset yhteensä	-344	426
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kaupungilta	-169	-453
Saamisten muutos muilta	-25	-77
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	1	-1
Korottomien velkojen muutos muilta	196	132
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	3	-400
Rahoituksen rahavirta	-341	26
Rahavarojen muutos	0	0
<u>Rahoituslaskelman tunnusluvut:</u>		
Investointien tulorahoitus, %	142,9	97,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	98,9	73,8
Lainanhoitokate	3,0	2,9
Kassan riittävyys, pv	117	105
Quick ratio	2,4	2,4
Current ratio	2,4	2,4

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

$100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, %

$100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

$(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

(Rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit+lyhytaikaiset saamiset)/
(lyhytaikainen vieras pääoma - saadut ennakot)

Current ratio

(Vaihtoomaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset)
(lyhytaikainen vieraspääoma – saadut ennakot)

2.6. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

	2012 1000 €	2011 1000 €
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	51	50
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	852	822
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 665	6 742
Koneet ja kalusto	85	98
Yhteensä	7 602	7 662
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 031	3 031
Pysyvät vastaavat yht.	10 683	10 742
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	22	19
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	329	350
Saamiset kaupungilta	1 542	1 373
Muut saamiset	44	0
Siirtosaamiset	0	1
Yhteensä	1 915	1 743
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 938	1 743
Vastaavaa yhteensä	12 621	12 485

	2012 1000 €	2011 1000
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	4 558	4 558
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 811	3 811
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	344	0,00
Yhteensä	8 713	8 369
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	441	503
Investointivaraukset	310	310
Yhteensä	751	813
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 705	2 049
Muut velat	661	519
Yhteensä	2 366	2 568
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	344	344
Ostovelat	305	236
Muut velat	0	18
Siirtovelat	142	136
Yhteensä	791	735
Vieras pääoma yhteensä	3 157	3 303
Vastattavaa yhteensä	12 621	12 485
<u>Taseen tunnusluvut:</u>		
Omavaraisuus, %	75,0	73,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,9	74,3
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	4 155	3 811
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 049	2 393

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus, %

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12.

Vieras pääoma – (Saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

2.7. Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1000 €
Toiminta:		Toiminta:	
Liikevaihto	4 740	Toimintakulut	3 125
Liiketoiminnan muut tuotot	54	Korkokulut	31
Muut rahoitustuotot	7	Muut rahoituskulut	531
Investoinnit:		Investoinnit:	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	Investointimenot	773
Rahoitustoiminta:		Rahoitustoiminta:	
Pitkäaik. lainojen lisäys	0	Pitkäaik.lainojen väh.	344
Lyhytaik. lainojen lisäys	0	Lyhytaik. lainojen väh.	0
Kokonaistulot yht.	4801	Kokonaismenot yht.	4 804

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = **4801- 4804= -3**

Muut maksuvalmiuden muutokset – Rahavarojen muutos = **3 - 0 =3**

2.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain mukaan johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli- tai alijäämää ennen varaussiirtoja. Mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksen käsittely

Poistoeron vähennys 61 300,00 euroa, joka kohdistuu kokonaisuudessaan jätevesi-toiminnolle

Tilikauden ylijäämä 343 871,18 euroa kirjataan taseen oman pääoman yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Iisalmen Vesi -liikelaitoksen taseessa on kertyneitä ylijäämiä 4 154 999,08 euroa.

3 Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen on esitetty käyttötalouden, tuloslaskelman, investointi- sekä rahoituslaskelman osalta.

3.1 Käyttötaloulosan toteutumisvertailu

Käyttötaloulosan toteutumisvertailu tehdään talousarviorakennetta noudattaen tulosalueittain.

Toteutumisvertailussa esitetään arvioidut ja toteutuneet menot ja tulot sekä niiden poikkeamat alkuperäiseen talousarvioon.

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutos	Ta-muut. muutos	Toteuma	Poikkeama
Puhdasvesi					
Toimintatuotot	2 463	0	2 463	2 510	-47
Toimintakulut	-1 770	0	-1 770	-1 725	-45
Poistot	-226	0	-226	-209	-17
Netto	467	0	467	576	-109
Jätevesi					
Toimintatuotot	2 290	0	2 290	2 284	6
Toimintakulut	-1 538	0	-1 538	-1 400	-138
Poistot	-710	0	-710	-622	-88
Netto	42	0	42	262	-220
Yhteensä					
Toimintatuotot	4 753	0	4 753	4 794	-41
Toimintakulut	-3 309	0	-3 308	-3 125	-183
Poistot	-936	0	-936	-831	-105
Netto	509	0	509	838	-329

3.2 Investointiosan toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään hankkeittain tai hankeryhmittäin määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän talousarviovuodelle hyväksytty määräraha ja sen käyttö sekä niiden erotus. Lisäksi esitetään poikkeama alkuperäiseen talousarvioon ja hyväksytyt muutokset määrärahaan.

Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myynnit.

Hanke/ hankeryhmä	Alkuperäinen talousarvio euroa	Talousarvio- muutokset euroa	Talousarvio muutosten jälkeen euroa	Toteuma euroa	Poikkeama euroa
Puhdasvesi					
Vesijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus (Verkoston saneeraus, Lahtelankatu, Vesijohtolaitteiden uusinta kadun- rakennuskohteissa muut linjat, Aurankadun saneeraus, Paloisvirran vesij. saneeraus, Mittausaseman rakentaminen, Pihlajaharju 2)					
Menot	300 000	0	300 000	131 431	-168 569
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	300 000	0	300 000	131 431	-168 569
Koneet ja kalusto (työkalusto, vesimittarit)					
Menot	45 000	0	45 000	8 315	-36 685
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	45 000	0	45 000	8 315	-36 685
Puhdasvesi yhteensä					
Menot	345 000	0	345 000	139 746	-205 254
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	345 000	0	345 000	139 746	-205 254
Jätevesi					
Vuohiniemen puhdistamo					
Menot	1 000 000	0	1 000 000	165 014	-834 986
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	1 000 000	0	1 000 000	165 014	-834 986
Ylä-Savon jätevesienkäsittelysuunnitelma					
Menot	20 000	0	20 000	20 720	720
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	20 000	0	20 000	20 720	720
Jätevesipumppaamoiden hankinta ja peruskorjaus (Simonniemen pumppaamo)					
Menot	70 000	0	70 000	56 207	-13 793
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	70 000	0	70 000	56 207	-13 793
Jäte ja hulevesiviemäriverkoston rakentaminen ja peruskorjaus (viemärlaitteiden uusinta kadunrak. kohteissa, Lahtelankatu, muut linjat, Koljonvirta-Mansikkaniemen paineviemäri., Pihlajaharju 2, uudet jv. pumppaamot, Venakon alue, Lippuniemen saneeraus, pienet jv. saneerauskohteet, Paloisvirran alitus, haja-asutusalueet)					
Menot	663 000	0	663 000	377 544	-285 456
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	663 000	0	663 000	377 544	-285 456
Koneet ja kalusto					
Menot	20 000	0	20 000	13 750	-6 250
Tulot	0	0	0	-304	-304
Netto	20 000	0	20 000	13 446	-6 554
Jätevesi yhteensä					
Menot	1 773 000	0	1 773 000	633 235	-1 139 765
Tulot	0	0	0	-304	-304
Netto	1 773 000	0	1 773 000	632 931	-1 140 069
Vesilaitos yhteensä					
Menot	2 118 000	0	2 118 000	772 981	-1 345 019
Tulot	0	0	0	-304	-304
Netto	2 118 000	0	2 118 000	772 677	-1 345 323

3.3. Tuloslaskelman toteutumisvertailu

	Talousarvio	Ta-muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Liikevaihto	4 718 500	0	4 718 500	4 740 024	21 524
Liiketoiminnan muut tuotot	34 800	0	34 800	53 625	18 825
 Materiaalit ja palvelut	-2 330 670	0	-2 330 670	-2 214 825	115 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 401 450	0	-1 401 450	-1 473 288	-71 838
Palvelujen ostot	-929 220	0	-929 220	-741 536	187 684
Henkilöstökulut	-671 879	0	-671 879	-777 821	-105 942
Palkat ja palkkiot	-484 410	0	-484 410	-563 326	-78 916
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-158 614	0	-158 614	-173 418	-14 804
Muut henkilösivukulut	-28 855	0	-28 855	-41 077	-12 222
Poistot ja arvonalentumiset	-936 270	0	-936 270	-831 519	104 751
Suunnitelman muk. poistot	-936 270	0	-936 270	-831 519	104 751
Liiketoiminnan muut kulut	-305 257	0	-305 257	-132 750	172 507
 Liikelylijäämä (-alijäämä)	509 224	0	509 224	836 734	327 510
 Rahoitustuotot ja -kulut	-568 089	0	-568 089	-554 163	13 926
Muut rahoitustuotot	4 200	0	4 200	7 441	3 241
Muille maksetut korkokulut	-41 289	0	-41 289	-30 603	10 686
Korvaus peruspääomasta	-531 000	0	-531 000	-531 000	0
 Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	-58 865	0	-58 865	282 571	341 436
 Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	-58 865	0	-58 865	282 571	341 436
 Poistoeron muutos	50 000	0	50 000	61 300	11 300
 Tilikauden ylijäämä (alij.)	-8 865	0	-8 865	343 871	352 736

3.4. Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Talousarvio	Ta- muutos	Ta+ muutos yht.	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	509 224	0	509 224	836 734	-327 510
Poistot ja arvonalentumiset	936 270	0	936 270	831 519	104 751
Rahoitustuotot ja -kulut	-568 089	0	-568 089	-554 162	-13 927
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-9 696	9 696
Toiminnan rahavirta	877 405	0	877 405	1 104 395	-226 990
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 118 000	0	-2 118 000	-772 980	-1 345 020
Rahoitusosuudet inv. menoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	10 000	-10 000
Investointien rahavirta	-2 118 000	0	-2 118 000	-762 980	-1 355 020
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 240 595	0	-1 240 595	341 414	-1 582 010
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 550 000	0	1 550 000	0	1 550 000
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 000	0	-344 000	-344 000	0
Lainakannan muutokset yhteensä	1 206 000	0	1 206 000	-344 000	1 550 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kaupungilta	0	0	0	-169 632	+169 632
Saamisten muutos muilta	0	0	0	-25 432	+25 432
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0	+1 108	-1 108
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	+196 541	-196 541
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	0	0	0	+2 586	-2 586
Rahoituksen rahavirta	1 206 000	0	1 206 000	-341 414	1 547 414
Rahavarojen muutos	-34 595	0	-34 595	0	-34 595

4 Tuloslaskelma

	2012	2011
Liikevaihto	4 740 024,07	4 415 728,49
Liiketoiminnan muut tuotot	53 625,41	32 018,61
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 473 288,45	-1 397 263,82
Palvelujen ostot	-741 536,37	-776 555,47
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-563 326,40	-525 514,05
Eläkekulut	-173 418,04	-169 804,64
Muut henkilösivukulut	-41 076,93	-42 747,31
Yhteensä	777 821,37	738 066,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-831 519,41	-782 648,15
Liiketoiminnan muut kulut	-132 750,10	-135 179,98
Yhteensä	-3 956 915,70	-3 829 713,42
Liikelylijäämä/(alijäämä)	836 733,78	618 033,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	7 440,74	6 218,91
Muille maksetut korkokulut	-30 603,34	-29 945,91
Korvaus peruspääomasta	-531 000,00	-531 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Yhteensä	-554 162,60	-554 727,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	282 571,18	63 306,68
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	282 571,18	63 306,68
Poistoeron muutos lisäys (-) tai väh.(+)	61 300,00	69 900,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	343 871,18	133 206,68

5 Rahoituslaskelma

	2012	2011
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	836 734	618 034
Poistot ja arvonalentumiset	831 519	782 648
Rahoitustuotot ja -kulut	-554 163	-554 727
Tulorahoituksen korjauserät	-9 696	0,00
*Toiminnan rahavirta yhteensä	1 104 395	845 955
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-772 980	-872 128
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	10 000	0,00
* Investointien rahavirta yhteensä	-762 980	-872 128
Toiminnan ja investointien rahavirta	341 414	-26 173
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	700 000
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 000	-274 000
* Lainakannan muutokset yhteensä	-344 000	-426 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kaupungilta	-169 632	-452 820
Saamisten muutos muilta	-25 432	-77 623
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	1 108	-1 134
Korottomien velkojen muutos muilta	196 541	131 750
* Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 586	-399 827
Rahoituksen rahavirta	-341 414	26 173
Rahavarojen muutos	0	0

6 Tase

	2012	2011
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	50 822,67	49 953,34
* Aineettomat hyödykkeet	50 822,67	49 953,34
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	852 162,44	822 158,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 664 904,39	6 741 824,73
Koneet ja kalusto	84 846,47	97 642,12
*Aineelliset hyödykkeet	7 601 913,30	7 661 625,68
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 030 720,00	3 030 720,00
* Sijoitukset	3 030 720,00	3 030 720,00
* Pysyvät vastaavat	10 683 455,97	10 742 299,02
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	22 480,00	19 120,00
* Pitkäaikaiset saamiset	22 480,00	19 120,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	329 055,06	349 891,02
Saamiset kaupungilta	1 542 272,65	1 372 640,53
Muut saamiset	43 789,60	43,80
Siirtosaamiset	0,00	838,11
* Lyhytaikaiset saamiset	1 915 117,31	1 723 413,46
* Saamiset	1 937 597,31	1 742 533,46
**Vaihtuvat vastaavat	1 937 597,31	1 742 533,46
Vastaavaa	12 621 053,28	12 484 832,48

	2012	2011
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	-4 557 689,22	-4 557 689,22
Edellisten tilikausien ylijäämä		
(-)/alijäämä(+)	-3 811 127,90	-3 677 921,22
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	-343 871,18	-133 206,68
* Oma pääoma	-8 712 688,30	-8 368 817,12
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	-441 225,69	-502 525,69
Investointivaraukset	-310 000,00	-310 000,00
* Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	-751 225,69	-812 525,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-1 705 000,00	-2 049 000,00
Muut velat/liitt. maksut	-660 798,75	-519 498,25
* Pitkäaikainen	-2 365 798,75	-2 568 498,25
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-344 000,00	-344 000,00
Ostovelat	-305 463,03	-236 377,58
Muut velat	0,00	-18 197,55
Siirtovelat	-141 877,51	-136 416,29
* Lyhytaikainen	-791 340,54	-734 991,42
**Vieras pääoma	-3 157 139,29	-3 303 489,67
Vastattavaa	-12 621 053,28	-12 484 832,48

7 Tilinpäätöksen liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Konsernitili

Kaupungin konsernitilisopimuksen mukaisesti Iisalmen Veden rahavarat esitetään kaupungin taseessa rahoissa ja pankkisaamisissa. Iisalmen Veden taseessa ne esitetään lyhytaikaisten saamisten ryhmässä, erässä saamiset kaupungilta.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

7.2.1 Toimintatuotot

	2012	2011
Liikevaihto		
Vesimaksut	2 020 030,46	2 017 855,79
Jätevesimaksut	2 061 677,59	1 828 473,45
Perusmaksut	342 803,97	244 405,79
Muut liiketoiminnan tuotot	315 512,05	324 993,46
Liikevaihto yhteensä	4 740 024,07	4 415 728,49
Liiketoiminnan muut tuotot	53 625,41	32 018,61
Toimintatuotot yhteensä	4 793 649,48	4 447 747,10
Toimintatuotot toiminnoittain		
Puhdas vesi	2 509 624,25	2 473 519,70
Jätevesi	2 284 025,23	1 974 227,40
Yhteensä	4 793 649,48	4 447 747,10

7.2.2 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet:

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	Poistoaika/ tai poisto -%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	3 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 %
Muut maa ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	18 %
Sähkö, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	23 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %
Puiset alukset ja muut uivat		
Työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %

Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäämäpoisto	25 %
Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muuta aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenosta vähennettynä mahdollisella rahoitusosuudella.

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

7.2.3 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta vuosina 2011–2015.

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	936 233
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	2 831 961
Ero (€)	- 1 895 728
Ero %	-66,9

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu pääosin siitä, että tarkastelujaksolle ajoittuu tavanomaista suuremmat investointimenot.

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyvät vastaavat		Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	49 953,34	0,00	49 953,34	0,00	822 158,83	6 741 824,73	97 642,12	0,00	0,00	7 661 625,68
Lisäykset tilikaudella	20 719,68	0,00	20 719,68	0,00	135 701,73	594 494,45	22 064,53	0,00	0,00	752 260,71
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	304,03	0,00	0,00	304,03
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	19 850,35	0,00	19 850,35	0,00	105 698,12	671 414,79	34 556,15	0,00	0,00	811 669,06
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	50 822,67	0,00	50 822,67	0,00	852 162,44	6 664 904,39	84 846,47	0,00	0,00	7 601 913,30
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 822,67	0,00	50 822,67	0,00	852 162,44	6 664 904,39	84 846,47	0,00	0,00	7 601 913,30
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet				Jvk-, ja muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä	
Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. Yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset osakkuus- ja muut omist. Yht.	Saamiset muut yhteisöt		
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	3 030 720,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 030 720,00	
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	3 030 720,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 030 720,00	
Arvonlennukset ja niiden pal.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	3 030 720,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 030 720,00	

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7.3.2.1 Oman pääoman erittely	2012	2011
Peruspääoma 1.1.	4 557 689,22	4 557 689,22
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	4 557 689,22	4 557 689,22
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 811 127,90	3 677 921,22
Muutos (tilikauden yli/alijäämä)	343 871,18	133 206,68
Tilikausien ylijäämä 31.12.	4 154 999,08	3 811 127,90
Oma pääoma yhteensä	8 712 688,30	8 368 817,12

7.3.2.2 Pitkäaikaisten velkojen erittely	2012	2011
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	1 705 000,00	2 049 000,00
Liittymismaksut	660 798,75	519 498,25
Yhteensä	2 365 798,75	2 568 498,25

7.3.2.3. Siirtovelkojen erittely	2012	2011
Korkojaksotus	3 137,64	7 794,35
Lomapalkkajaksotus	131 997,65	128 621,94
Muut siirtovelat muille	6 742,22	0,00
Yhteensä	141 877,51	136 416,29

7.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

7.4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2012	2011
Vakinaiset	16	17
Tilapäiset	0	0
Yhteensä	16	17

7.4.2 Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2012	2011
Palkat ja palkkiot	563 480,51	544 704,26
Eläkekulut	173 418,04	169 804,64
Muut henkilöstökulut	41 076,93	42 747,31
Sairaus- ja tapaturmakorvaukset	- 154,11	-19 190,21
Yhteensä	777 821,37	738 066,00
Aktivoidut henkilöstökulut		
Palkat ja muut henkilöstökulut	21 861,68	61 805,59
Yhteensä	21 861,68	61 805,59
Henkilöstökulut yhteensä	799 683,05	799 871,59

7.5 Liitetietojen erittelyt

7.5.1 Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	TP2011	TP2012	Taloussuunnitelma		
			2013	2014	2015
Poistonalaiset investoinnit	872 128	772 980	2 285 000	5 365 000	4 865 000
Rahoitusosuudet	0	304	0	0	0
Investointien omahankintameno	872 128	772 676	2 285 000	5 365 000	4 865 000
Suunnitelman mukaiset poistot	782 648	831 519	947 500	1 059 500	1 060 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot	936 233				
Poistoalaisten investointien omahankintameno	2 831 961				
Ero, €	-1 895 728				
Poikkeama, %	-66,9				

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin: +202%

Jos eroa verrataan investointeihin: - 67%

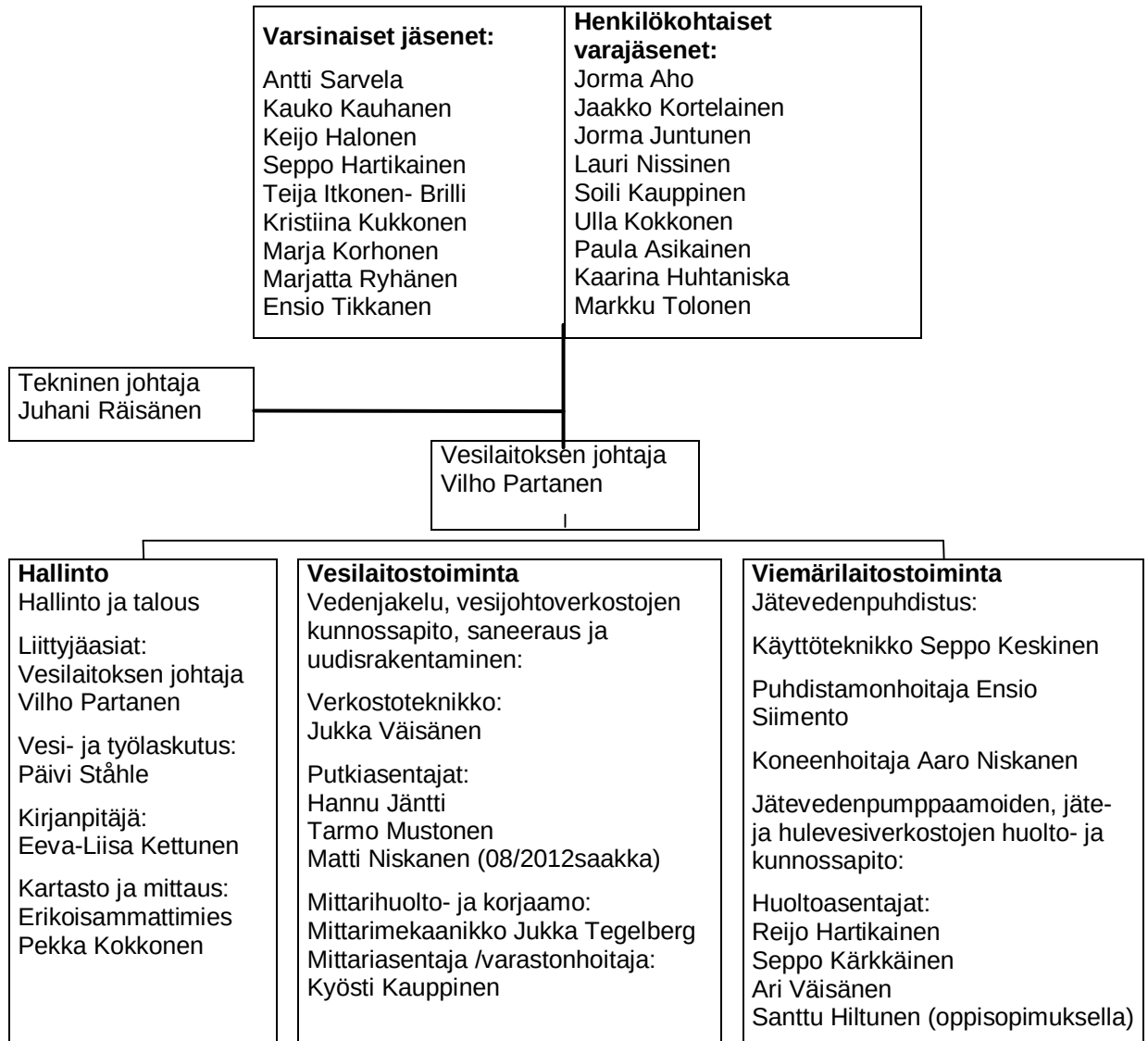
Eli suunnitelman mukaiset poistot investoinneista: 33%

Arvonlisäveron palautusvastuu

Ei palautuksen alaisia kiinteistöjä

8 Organisaatio

Iisalmen Vesi johtokunta

Käytetyt kirjanpitokirjat 2012
Päiväkirjat
Tapahtumalaji
Ulkoisen kirjanpidon toteumat
Rondon arkisto
Tositelaji
Nimitys

ALKUSA	Alkusaldot	
EXCMUI	Excel-muistiot	x
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	
MRAHA	Talousarvio	
MUIST1	Muistiotositteet	x
MUIST2	Muistiotositteet por	x
OMAKSU	Ostoreskontran maksut	
PALKAT	Palkkatositteet	
PANKK2	Pankkien tiliotteet2	

PÄÄKIRJAT
Seurantaraudit

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Tilierittely -raportit

Henkilökirjat

Asiakasrekisterit
Ostoreskontra

- Rondon elektroniseen arkistoon on arkistoitu x-merkityt saldolajit.
- Päiväkirjat, kumulatiivinen tilierittely ja tilinpäätöstiedot on arkistoitu Rondon elektroniseen arkistoon.
- Pankkien tiliotteet säilytetään paperilla arkistossa.

Iisalmessa maaliskuun 19. päivänä 2013

Iisalmen Veden johtokunta

Kari Kumpulainen Taru Mäkelä Matti Peltola
Matti Kumpulainen Riitta Peltola
Matti Kumpulainen Pekka Kumpulainen
Seppo Hattikainen Kari Kumpulainen

Tilintarkastusmerkintä:

Tilintarkastuskertomus on tänään annettu.

Iisalmessa touko kuun 16 .päivänä 2013

BDO AUDIATOR OY

Oy Auditor Ab, JHTT-yhteisö

Tuomo Piikkarainen
 TUOMO PIKKARAINEN
 JHTT

KAUPUNKI

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista**Käytetyt kirjanpitokirjat 2012****Päiväkirjat****Tapahtumalaji****Ulkoisen kirjanpidon toteumat****Rondon arkisto**

Tositelaji	Nimitys	
ALKUSA	Alkusaldot	
EXCEL	Excel-muistiot	X
KASSA1	Kassatositteet 1	X
KASSA2	Kassatositteet 2	X
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	
MR10	MR Laskulaji 10	
MR99	MR-koodin vaihto	
MRAHA	Talousarvio	
MRHYV	MR Hyvityslaskujen kuittaukset	
MRMANU	MR Manuaalisuoritukset	X
MRVIIT	MR Viitesuoritukset	X
MUIST1	Muistiotositteet 1	X
MUIST2	Muistiotositteet por	X
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	
OSTOT	Ostolaskut	X
PALKAT	Palkkatositteet	X
PANKK2	Pankkien tiliotteet2	X
PANKKI	Pankkientiliotteet	X
PUSATE	Pusatek	X
SISLAS	Sisäiset laskut	X
VANHAT	Vanhat saldot	
ZAPU	UDP raportointi	
KONSERNI	Konsernikirjanpito	

Pääkirja**Seurantaraportit:**

- § Tuloslaskelma
- § Rahoituslaskelma
- § Tase
- § Tilierittelyt, -raportit

Henkilökirjat

Asiakasrekisterit:
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Laskutus

Rondon elektroniseen arkistoon on arkistoitu X-merkityt saldolajit.

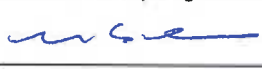
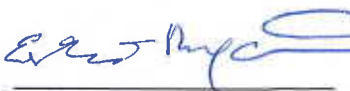
Päiväkirjat, kumulatiivinen tilierittely ja tilinpäätöstiedot on arkistoitu Rondon elektroniseen arkistoon.

Kirjanpitokirjat säilytetään vähintään 10 vuotta ja tositteet vähintään 6 vuotta kirjausjärjestyksessä.

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Iisalmessa maaliskuun 25. päivänä 2013

Iisalmen kaupunginhallitus

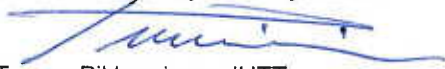
		
		
		
		

Tilintarkastusmerkintä

Tilintarkastuskertomus on tänään annettu.

Iisalmessa ~~maaliskuun~~ toukokuun 16. päivänä 2013

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Tuomo Pikkarainen, JHTT